

(Návrh)

OPATRENIE

Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky

z 2019,

ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky zo 17. septembra 2010 č. 12422/2010-OL, ktorým sa ustanovujú minimálne štandardy pre špecializačné študijné programy, minimálne štandardy pre certifikačné študijné programy a minimálne štandardy pre študijné programy sústavného vzdelávania a ich štruktúra v znení neskorších predpisov

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 40 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ustanovuje:

Čl. I

Výnos Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky zo 17. septembra 2010 č. 12422/2010-OL, ktorým sa ustanovujú minimálne štandardy pre špecializačné študijné programy, minimálne štandardy pre certifikačné študijné programy a minimálne štandardy pre študijné programy sústavného vzdelávania a ich štruktúra (oznámenie č. 399/2010 Z. z.) v znení výnosu z 23. augusta 2011 č. 07575-OL-2011 (oznámenie č. 282/2011 Z. z.), výnosu z 24. augusta 2012 č. S04983-OL-2012 (oznámenie č. 254/2012 Z. z.), výnosu z 5. októbra 2012 č. 07617-OL-2012 (oznámenie č. 316/2012 Z. z.), výnosu z 18. novembra 2013 č. S08305-OL-2013 (oznámenie č. 401/2013 Z. z.) a výnosu z 5. februára 2014 č. 10938-OL-2013 (oznámenie č. 53/2014 Z. z.) sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 1 ods. 8 sa slová „zdravotnícky asistent“ nahrádzajú slovami „praktická sestra“.

2. § 1 sa dopĺňa odsekom 21, ktorý znie:

„(21) Minimálny štandard pre certifikačný študijný program a jeho štruktúra v zdravotníckom povolani sanitár je uvedený v prílohe č. 18c.“.

3. Za § 1d sa vkladá § 1e, ktorý znie:

„§ 1e

(1) Minimálny štandard pre špecializačný študijný program v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo podľa výnosu v znení účinnom do 31. júla 2019 zostáva platný pre špecializačné štúdium v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo, ktoré sa začalo pred 1. augustom 2019.

(2) Minimálny štandard pre certifikačný študijný program v certifikovanej pracovnej činnosti choroby slizníc ústnej dutiny podľa výnosu v znení účinnom do 31. júla 2019 zostáva platný pre certifikačnú prípravu v certifikovanej pracovnej činnosti choroby slizníc ústnej dutiny, ktorá sa začala pred 1. augustom 2019.

(3) Minimálny štandard pre študijný program sústavného vzdelávania neodkladná podpora životných funkcií podľa výnosu v znení účinnom do 31. júla 2019 zostáva platný pre sústavné vzdelávanie neodkladná podpora životných funkcií, ktoré sa začalo pred 1. augustom 2019.“.

4. V prílohe č. 1 prvom bode sa za riadok „geriatria“ vkladá riadok „gerontopsychiatria“.
5. V prílohe č. 1 prvom bode sa za riadok „revízne lekárstvo“ vkladá riadok „sexuológia“.
6. V prílohe č. 1 druhom bode sa za riadok „endoskopická retrográdna cholangiopankreatikografia“ vkladá riadok „expertná kolposkopia“.
7. V prílohe č. 1 druhom bode sa za riadok „invazívna katéetrová diagnostika a liečba porúch srdcového rytmu“ vkladá riadok „klinická osteológia“.
8. V prílohe č. 1 druhom bode sa za riadok „psychoterapia“ vkladá riadok „somnológia“.
9. V prílohe č. 1 prvom bode sa za MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE GERIATRIA vkladá MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE GERONTOPSYCHIATRIA, ktorý vrátane nadpisu znie:

„MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM
V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE

GERONTOPSYCHIATRIA

- a) **Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia**
  1. Gerontopsychiatria je špecializačný odbor zaoberajúci sa problematikou duševných porúch vo vyššom veku, t. j. u osôb nad 65 rokov. Venuje sa ich diagnostike, klasifikácii, liečbe, prevencii, rehabilitácii, prognóze, revíznym činnostiam a posudkovým činnostiam.
  2. Špecializačné štúdium trvá najmenej tri roky.
  3. Špecializačné štúdium nadväzuje na špecializáciu v špecializačnom odbore psychiatria.
- b) **Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností**

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

A.

1. neurobiologické základy gerontopsychiatrie,

2. neurofyziologické zmeny, neuropatologické zmeny a neurochemické zmeny prebiehajúce v starnúcom mozgu,
3. starnutie organizmu ako biologický proces,
4. fyziológia starnutia psychických funkcií,
5. psychologické aspekty starnutia,
6. sociálna problematika starnutia vrátane etiopatogenetického pôsobenia sociálnych vzťahov a prostredia, sociálna práca,
7. klinické vyšetrovacie metódy, všeobecná psychopatológia, psychopatologická syndromológia,
8. pomocné vyšetrovacie metódy (laboratórne, psychodiagnostické, elektroencefalografické, zobrazovacie), ich indikovanie a vyhodnocovanie, používanie štandardizovaných testov,
9. spracovanie výsledkov vyšetrení, vyhodnotenie výsledkov vyšetrení a sumarizácia výsledkov vyšetrení, ich analýza vo vzťahu k somatickému stavu,
10. diagnostika duševných porúch vo vyššom veku a klasifikácia duševných porúch vo vyššom veku, vypracovanie terapeutického plánu a manažérskeho plánu, zdravotná dokumentácia,
11. psychofarmakologická terapia, nežiaduce účinky liekov, vzťahy medzi psychofarmakami a skupinami farmák pre terapiu somatických ochorení,
12. iná biologická liečba (elektrokonvulzívna, magnetická stimulácia),
13. psychoterapeutické postupy a socioterapeutické postupy, ich možnosti a obmedzenia,
14. prevencia duševných porúch vo vyššom veku, rizikové faktory,
15. odborné vyjadrenia pre pracovné účely a súdne účely,
16. konziliárna činnosť, jej pravidlá, špecifiká, problematika špeciálnych skupín pacientov (kriticky chorý pacient, onkologický pacient, zomierajúci pacient),
17. spolupráca s inými medicínskymi odborníkmi (geriatria, vnútorné lekárstvo, neurológia),
18. organizácia zdravotnej starostlivosti o pacientov vo vyššom veku,
19. právne predpisy vo vzťahu k zdravotnej starostlivosti, základná orientácia v zákonoch zaoberajúcich sa problematikou sociálneho postavenia a starostlivosti o osoby vo vyššom veku,
20. klinický výskum v gerontopsychiatrii, etické pravidlá, správna klinická prax.

B. Z odboru geriatria

1. starnutie ako sociálny problém,
2. špecifiká chorôb v starobe,
3. špecifiká geriatrickej farmakoterapie.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel 1

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	psychiatrické vyšetrenia	
1.1.	štandardná ústavná klinická prax na gerontopsychiatrii (prijatie pacienta, diagnostika pacienta, prepustenie pacienta)	100 pacientov
1.2.	organické duševné poruchy, vrátane symptomatických (okrem demencií a delírií)	50
1.3.	demencie	60

1.4.	delíriá	50
1.5.	duševné poruchy a poruchy správania vyvolané účinkom psychoaktívnych látok	20
1.6.	schizofrénia, schizotypová porucha, schizoafektívna porucha, poruchy s bludmi	15
1.7.	afektívne poruchy	15
1.8.	neurotické poruchy, stresové poruchy a somatoformné poruchy	15
1.9.	poruchy osobnosti	10
1.10.	mentálne retardácie	6
1.11.	konziliárne vyšetrenia gerontopsychiatrických pacientov na somatických oddeleniach	50
1.12.	vyšetrenie ambulatného pacienta pod supervíziou	15
2.	Iné výkony	
2.1.	elektrokonvulzívna terapia	20
2.2.	vedenie komunity	50
2.3.	spolupráca pri konziliárnych vyšetreniach iných špecialistov (hospitalizovaný pacient)	30
2.4.	psychoterapeutická intervencia individuálna	50
2.5.	skupinová psychoterapia	20
2.6.	terapeutická práca s rodinou	30
2.7.	spolupráca so sociálnou službou	30

B. Praktické skúsenosti

1. základné gerontopsychiatrické vyšetrenie, spracovanie chorobopisu, vedenie zdravotnej dokumentácie,
2. pomocné vyšetrovacie metódy v gerontopsychiatrii, ich indikovanie a interpretácia výsledkov,
3. konziliárna činnosť gerontopsychiatra.

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Gerontopsychiatrické pracovisko	3 6 n e s i a c o v ,
---------------------------------	---

		z t o h o
1	jednotka intenzívnej starostlivosti	1 mesiac
2	psychiatrická ambulancia	4 mesiace
3	stacionár so zameraním na gerontopsychiatrickú starostlivosť	3 mesiace
4	geriatrické posteľové zariadenie	2 mesiace

» .

10. V prílohe č. 1 prvom bode sa za MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE REVÍZNE LEKÁRSTVO vkladá MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE SEXUOLÓGIA, ktorý vrátane nadpisu znie:

„MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM
V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE

SEXUOLÓGIA

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Sexuológia je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá diagnostikou, liečbou sexuálnych porúch u mužov a žien a poradenstvom pre sexuálne poruchy u mužov a žien, ako aj poruchami neplodnosti muža.
2. Špecializačné štúdium trvá najmenej tri roky.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na špecializáciu v špecializačnom odbore gynekológia a pôrodnictvo, psychiatria, urológia, dermatovenerológia alebo endokrinológia.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. fylogénéza sexuality a ontogenéza sexuality, fyziológia ľudského sexuálneho správania a ľudskej reprodukcie a patofyziológia ľudského sexuálneho správania a ľudskej reprodukcie,
2. znalosti klinického obrazu porúch a nedostatkov v telesne pohlavnom vývoji ľudí, klinický obraz sexuálnych dysfunkcií a partnerského sexuálneho nesúladu, parafílií, anomálií a porúch sexuálnej orientácie a sexuálnej identifikácie,
3. vyšetrowanie, liečenie, medicínske posudzovanie páchatel'ov a obetí sexuálnych deliktov,

4. vyšetovanie sexuálnych porúch a liečba sexuálnych porúch pri telesných a duševných poruchách a ochoreniach,
5. vyšetovanie, liečba a posudzovanie porúch plodnosti muža a zásady vedenia infertilného páru, vyšetovanie spermologických nálezov a hodnotenie spermologických nálezov, ďalších vyšetrení ejakulátu, kryoprezervácia spermií,
6. andrologické indikácie k metódam asistovanej reprodukcie,
7. postkoitálny test a jeho hodnotenie, hodnotenie množstva a kvality cervikálneho hlienu, penetračné testy spermií v prirodzených médiách a arteficiálnych médiách, technika vaginálnej inseminácie, cervikálnej inseminácie a kavitárnej inseminácie,
8. indikácie a kontraindikácie antikoncepčných metód u mužov aj žien, poradenstvo v oblasti plánovaného rodičovstva,
9. systematické znalosti indikácií liečebných sexuologických metód a kontraindikácií liečebných sexuologických metód, medikamentózna terapia v sexuológii vrátane hormonálnej terapie, špecifická psychoterapia sexuálnych porúch,
10. sexuologické poradenstvo v súvislosti s pohlavne prenosnými chorobami vrátane HIV a AIDS,
11. právne predpisy, ktoré sa vzťahujú na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti, najmä na oblasť nútenej ochrannnej liečby sexuálnych delikventov, kastrácie sexuálnych delikventov, chirurgickej sterilizácie, zmeny pohlavia transsexuálnych osôb,
12. sexuologické vyšetrenie muža a ženy vrátane základného vyšetrenia ženských a mužských pohlavných orgánov, sexuologické dotazníky, ich spracovanie a vyhodnotenie, falopletyzmografické a vulvopletyzmografické vyšetrenie a jeho vyhodnotenie.

Položka 2

Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	diagnostika a liečba sexuálnych dysfunkcií u mužov a žien	50
2.	vyšetrenie a párová liečba manželského sexuálneho nesúladu alebo partnerského sexuálneho nesúladu	20
3.	vyšetrenie a liečba parafilií	10
4.	forenzné zhodnotenie a príprava posudku sexuálnych delikventov – agresorov, pedofilných delikventov, exhibicionistov	10
5.	vyšetrenie porúch sexuálnej identifikácie a liečba porúch sexuálnej identifikácie (transsexualismus a transvestitismus)	10
6.	klinické vyšetrenie muža, spermioqram, poruchy mužskej plodnosti	20
7.	diagnostika a liečba vývojových porúch genitálu	10
8.	psychofyziologické vyšetovacie metódy (falopletyzmografické vyšetrenie a vulvopletyzmografické vyšetrenie) vyšetrenie a praktická aplikácia pre liečbu	5

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou, súčasťou ktorej je obhajoba písomnej práce, test teoretických vedomostí a riešenie simulovanej situácie.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

A. Odborná zdravotnícka prax v ústavnom zdravotníckom zariadení v trvaní 36 mesiacov, z toho:

1.	psychiatrické oddelenie	2 mesiace (v prípade vlastného pracoviska 4 mesiace)
2.	gynekologicko-pôrodnické oddelenie	2 mesiace (v prípade vlastného pracoviska 4 mesiace)
3.	urologické oddelenie	2 mesiace (v prípade vlastného pracoviska 4 mesiace)
4.	oddelenie vnútorného lekárstva – endokrinológia	2 mesiace (v prípade vlastného pracoviska 4 mesiace)
5.	dermatovenerologické oddelenie	2 mesiace (v prípade vlastného pracoviska 4 mesiace)
B. Odborná prax v špecializovanej ambulancii, v ktorej sa poskytuje špecializovaná ambulatná zdravotná starostlivosť v špecializačnom odbore sexuológia v trvaní 12 mesiacov, z toho:		
Centrum asistovanej reprodukcie		1 t ý ž d e ň

11. V prílohe č. 1 prvom bode MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE VŠEOBECNÉ LEKÁRSTVO znie:

„MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM
V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE

VŠEOBECNÉ LEKÁRSTVO

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Všeobecné lekárstvo je špecializačný odbor, ktorý poskytuje všeobecnú zdravotnú starostlivosť dospelým obyvateľom. Má multidisciplinárny charakter a integruje poznatky z jednotlivých medicínskych odborov.
2. Špecializačné štúdium trvá najmenej tri roky.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore všeobecné lekárstvo.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

A. Rozsah teoretických vedomostí z odboru všeobecné lekárstvo

A.1. V oblasti prevencie

1. prevencia v práci všeobecného lekára všeobecne a pri konkrétnych nozologických jednotkách a chorobách,
2. primárna, sekundárna, terciárna a kvartérna prevencia pri hromadne sa vyskytujúcich chorobách a iných poruchách zdravia,
3. dispenzarizácia rizikových a chronicky chorých u všeobecného lekára pre dospelých a systém dispenzarizácie v iných odboroch,
4. národný program podpory zdravia, celospoločenské zdravotné programy a stratégie, najmä so zameraním na prevenciu vrátane národného onkologického programu, národného programu prevencie kardiovaskulárnych ochorení, programov zameraných na boj proti fajčeniu, alkoholizmu, drogovým a iným závislostiam a podobne,
5. zásady účinnej zdravotnej výchovy obyvateľstva a behaviorálnej medicíny,
6. preventívne opatrenia a profylaktické opatrenia pri prenosných ochoreniach vrátane druhov, frekvencie a spôsobov aplikácie očkovacích látok, indikácie, kontraindikácie a nežiadúce účinky očkovania,
7. depistáž a boj proti prenosným ochoreniam, zásady spolupráce s Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky,
8. základy výkonu štátneho zdravotného dozoru,
9. vplyv faktorov práce a pracovného prostredia na zdravie, pracovné zdravotné služby.

A.2. V oblasti diagnostiky

1. základné vyšetrenie a komplexné vyšetrenie pacienta v ambulancii a mimo ambulancie,
2. indikácie na konziliárne vyšetrenia a hospitalizáciu,
3. indikácie laboratórnych vyšetrení, zobrazovacích vyšetrení, funkčných vyšetrení a iných pomocných vyšetrení jednotlivých systémov,
4. základná diagnostika a diferenciálna diagnostika chorobných stavov jednotlivých systémov na základe anamnézy, fyzikálneho vyšetrenia a pomocných vyšetrení vrátane metodiky, pomôcok, prístrojov a nástrojov,
5. hodnotenie EKG záznamu,
6. indikácie, realizácia a vyhodnotenie 24-hodinového ambulantného monitorovania krvného tlaku,
7. indikácie, kontraindikácie a interpretácia vyšetrení vykonávaných v ambulancii, napríklad vyšetrenie moču, sedimentácia erytrocytov, testy rýchlej diagnostiky (napríklad POCT, CRP, INR), stolica na skryté krvácanie, orálny glukózovo tolerančný test a členkovo ramenný index,
8. zásady odberu a transportu biologického materiálu,
9. spôsob vykonávania ambulantných vyšetrení u dospelých pred plánovanými výkonmi operačnej povahy a neoperačnej povahy vrátane posúdenia rizika výkonu podľa klasifikácie fyzického stavu podľa ASA,
10. diagnostika stavov ohrozujúcich základné životné funkcie,
11. identifikácia násilia vo všetkých jeho formách, spolupráca s príslušnými štátnymi orgánmi,
12. obhliadka mŕtveho tela, základy súdneho lekárstva.

A.3. V oblasti liečby

1. princípy komplexnej liečby v rámci všeobecnej ambulantnej starostlivosti, napríklad úprava životosprávy pacienta, psychoterapia, dietoterapia a rehabilitácia,

2. indikácie rehabilitačných metód u pacienta v domácom prostredí, pooperačná starostlivosť o pacienta doma,
3. zásady racionálnej farmakoterapie,
4. základy farmakoterapeutických postupov ochorení, manažovaných v kompetencii všeobecného lekára vrátane artériovej hypertenzie, dyslipidémii a antikoagulačnej liečby,
5. zásady prvej pomoci a podpory základných životných funkcií pri poruchách obehu a dýchania,
6. prvá pomoc pri úrazoch, zastavenie krvácania,
7. prvá pomoc pri pôrode,
8. práva osôb so zdravotným postihnutím.

A.4. V oblasti organizácie práce

1. koncepcia odboru, zásady manažmentu a kontroly práce na pracovisku,
2. spolupráca s inými špecialistami, zdravotníckymi zariadeniami a pracoviskami SVALZ,
3. spolupráca so zdravotnými poisťovňami, Sociálnou poisťovňou, úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny, Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny a inými štátnymi orgánmi vrátane orgánov územnej samosprávy, zariadení sociálnych služieb, agentúrami domácej ošetrovateľskej starostlivosti,
4. vykazovanie činnosti pre orgány zdravotníctva, národného zdravotníckeho informačného systému, povinné hlásenia chorôb.

B. Rozsah teoretických vedomostí zo súvisiacich odborov

B.1. Vnútorne lekárstvo a jeho jednotlivé odbory

1. etiológia chorôb a patogenéza chorôb vo vnútornom lekárstve,
2. klinické obrazy, diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba symptómov, syndrémov a chorôb vo vnútornom lekárstve,
3. prevencia ochorení v rámci vnútorného lekárstva,
4. indikácie, kontraindikácie, interpretácia výsledkov, laboratórnych a pomocných vyšetrení vo vnútornom lekárstve,
5. indikácie terapie a kontraindikácie terapie a liekové interakcie,
6. diagnostické postupy a liečebné postupy pri zlyhávaní vnútorných orgánov a systémov – srdce, pľúca, pečeň, obličky,
7. základy intenzívnej starostlivosti, monitorovanie, diagnostické a terapeutické postupy pri naliehavých situáciách vo vnútornom lekárstve,
8. diagnostika akútnych a chronických otráv a liečba akútnych a chronických otráv,
9. princípy a prax ústavnej a ambulantnej starostlivosti o chorých s vnútornými chorobami,
10. indikácie a interpretácia konziliárnych vyšetrení v internistickej praxi,
11. špecifiká diagnostiky, terapie a starostlivosti o geriatrického pacienta, geriatrické syndrómy,
12. špecifiká diagnostiky a terapie u polymorbídneho pacienta,
13. špecifiká diagnostiky a terapie u pacienta s nádorových ochorením a u zomierajúceho pacienta,
14. posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu zaradenú do prvej a druhej kategórie, vykonanie lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci v rámci pracovnej zdravotnej služby, znalosť súvisiacich predpisov,
15. hodnotenie bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia,
16. vyšetrenie pred plánovanými výkonmi operačnej a neoperačnej povahy vrátane klasifikácie rizikovosti podľa fyzického stavu pacienta podľa ASA,
17. prehľad o indikáciách a možnostiach preskripcie zdravotníckych pomôcok,

18. charakteristika, symptomatológia, syndromológia, diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba prenosných ochorení, vrátane techniky odberu biologického materiálu a jeho transportu.

B.2. Anestéziológia a intenzívna medicína

1. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba pri stavoch ohrozujúcich život pacienta,
2. zásady neodkladnej zdravotnej starostlivosti vrátane stabilizácie a prepravy pacienta vyžadujúceho neodkladnú zdravotnú starostlivosť, napríklad úrazy hlavy, chrbtice, brucha, panvy, pacient v bezvedomí, šoku, s pľúcnym edémom, akútnym infarktom myokardu,
3. interpretácia vybraných laboratórnych a ostatných pomocných vyšetrení v anestéziológii a intenzívnej medicíne,
4. indikácie a spôsoby intubácie a tracheostómie pacienta,
5. oboznámenie sa s organizáciou a spôsobom práce lekára pri vykonávaní anestézie na operačnej sále vrátane anestéziologického predoperačného vyšetrenia,
6. odstránenie cudzieho telesa z horných dýchacích ciest,
7. základné princípy algeziológie,
8. klasifikácia rizikovosti podľa fyzického stavu pacienta podľa ASA.

B.3. Chirurgia

1. etiológia, diagnostika a diferenciálna diagnostika a neodkladná zdravotná starostlivosť pri náhlych brušných príhodách,
2. diagnostika, diferenciálna diagnostika a neodkladná zdravotná starostlivosť pri traumách a polytraumách,
3. diagnostika, diferenciálna diagnostika a indikácie operácií brucha,
4. diagnostika, diferenciálna diagnostika a indikácie operácií hrudníka,
5. diagnostika, diferenciálna diagnostika a indikácie operácií ciev,
6. diagnostika, diferenciálna diagnostika a indikácie operácií pohybového aparátu,
7. diagnostika, diferenciálna diagnostika a indikácie operácií uropoetického systému,
8. indikácie a možnosti preskripcie zdravotníckych pomôcok po úrazoch a chirurgických výkonoch a pre inkontinentných pacientov.

B.4. Dermatovenerológia

1. etiológia, diagnostika, diferenciálna diagnostika a základná liečba ochorení kože,
2. etiológia, diagnostika, diferenciálna diagnostika a základná liečba ochorení prejavujúcich sa na koži,
3. diagnostika a diferenciálna diagnostika pohlavne prenosných ochorení vrátane ich povinného hlásenia.

B.5. Gynekológia a pôrodníctvo

1. skrining, diagnostika a diferenciálna diagnostika chorôb prsníka - zápaly a nádory,
2. diagnostika a diferenciálna diagnostika chorôb tela a krčka maternice a vaječníkov - zápaly, myómy, cysty, endometrióza a nádory,
3. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba porúch menštruačného cyklu,
4. diagnostika a diferenciálna diagnostika syndrómov u žien v klimakteriu,
5. základná orientácia v zásadách a postupoch podávania kontraceptív, ich indikácie, kontraindikácie, nežiaduce účinky,
6. základná orientácia o priebehu fyziologického tehotenstva a laktácie, rizikové tehotenstvo, komplikácie počas tehotenstva a laktácie,
7. životospráva a špecifiká farmakoterapie u žien v gravidite a počas laktácie.

B.6. Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia

1. etiológia, patogenéza, diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba ochorení pohybového aparátu,
2. funkčné vyšetrenie pohybového aparátu,
3. indikácie, kontraindikácie a možnosti liečebnej rehabilitácie a fyzikálnej medicíny,
4. indikácie a možnosti preskripcie zdravotníckych pomôcok u pacientov s poruchami mobility,
5. indikácie balneoterapie a kontraindikácie balneoterapie,
6. indikácie rehabilitačných metód a kontraindikácie rehabilitačných metód, liečebnej a pracovnej rehabilitácie,
7. indikácie aplikácie rehabilitačných metód u pacienta v domácom prostredí, pooperačná starostlivosť o pacienta v domácom prostredí.

B.7. Neurológia

1. etiológia, patogenéza, diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba chorôb centrálného nervového systému a periférneho nervového systému,
2. etiológia, diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba náhlych cievnych mozgových príhod,
3. etiológia, patogenéza, diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba vertebrogénnych chorôb,
4. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba sekundárneho poškodenia mozgu pri iných chorobách napríklad diabetes mellitus, choroby pečene a obličiek, artérová hypertenzia, akútne a chronické otravy,
5. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba demencií,
6. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba poškodenia mozgových a periférnych nervov.

B.8. Oftalmológia

1. etiológia, diagnostika, diferenciálna diagnostika a prednemocničná lekárska starostlivosť pri urgentných stavoch v oftalmológii - úrazy oka, akútny glaukómový záchvat,
2. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba syndrómu červeného oka a bolestivého oka,
3. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba pri zápale mihalníc, spojoviek, rohovky,
4. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba pri iritídach, iridocyklitídach, glaukóme a katarakte,
5. očné príznaky, diagnostika, diferenciálna diagnostika pri sekundárnom poškodení oka napríklad artérová hypertenzia, diabetes mellitus, reumatické choroby.

B.9. ORL

1. diagnostika, diferenciálna diagnostika a neodkladná zdravotná starostlivosť pri stavoch ohrozujúcich život a urgentných stavoch v ušno-nosno-krčnej oblasti,
2. diagnostika, diferenciálna diagnostika a prednemocničná liečba tráum v ušno-nosno-krčnej oblasti ORL,
3. etiológia, diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba chorôb v ušno-nosno-krčnej oblasti,
4. diagnostika a diferenciálna diagnostika lymfadenopatii v ušno-nosno-krčnej oblasti,
5. etiológia, prevencia, diagnostika a liečba poškodenia sluchu,
6. prehľad možností vyšetrenia, diagnostiky a posudzovania poškodenia sluchu pri profesionálnej záťaži.

B.10. Psychiatria

1. identifikácia a základná diferenciálna diagnostika psychiatrických symptómov, syndrómov a chorôb v ambulancii všeobecného lekára,
2. etiológia, patogenéza, diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba depresií a neuróz,
3. etiológia, patogenéza, diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba psychosomatických porúch, napríklad poruchy príjmu potravy, poruchy spánku,
4. zmeny správania u vybraných skupín - geriatrickí pacienti, gravidné ženy a ženy počas laktácie,
5. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba drogových a nedrogových závislostí,
6. suicídium – rizikové skupiny, varovné signály,
7. právna problematika v starostlivosti o psychiatrických pacientov,
8. indikácie, kontraindikácie a liečba psychiatrických chorôb v kompetencii všeobecného lekára.

B.11. Spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky - Hematológia, Klinická biochémia, Rádiológia, Klinická mikrobiológia

1. indikácie a interpretácia parametrov krvného obrazu v ambulancii všeobecného lekára – erytrocyty, hematokrit, hemoglobín, leukocyty, trombocyty,
2. vyšetrenie krvných skupín,
3. indikácie základných biochemických parametrov a interpretácia základných biochemických parametrov,
4. indikácie mikrobiologických nálezov a interpretácia mikrobiologických nálezov,
5. indikácie sérologických nálezov a interpretácia sérologických nálezov,
6. možnosti, indikácie a kontraindikácie zobrazovacích metód - RTG, USG vrátane Dopplerového vyšetrenia, osteodenzitometrie, CT, MR, natívne vyšetrenia a vyšetrenia s kontrastom,
7. základy radiačnej ochrany v diagnostickej rádiológii,
8. príprava pacienta na jednotlivé zobrazovacie vyšetrenia, základný popis nálezov najčastejších zobrazovacích metód v rádiológii.

B.12. Verejné zdravotníctvo

1. prevencia prenosných a neprenosných ochorení, kontrola a surveillance prenosných a neprenosných ochorení,
2. očkovanie - imunizačný program - v ambulancii všeobecného lekára,
3. ochrana zdravia pri práci – preventívne prehliadky súvisiace s prácou, kategorizácia prác, opatrenia na ochranu zdravia pri práci, pracovná zdravotná služba,
4. prehľad spôsobov dezinfekcie, dezinfekcie a deratizácie.

B.13. Infektológia

1. charakteristika prenosných ochorení, symptomatológia prenosných ochorení a syndromológia prenosných ochorení,
2. diagnostika prenosných ochorení, diferenciálna diagnostika prenosných ochorení a liečba prenosných ochorení vyskytujúcich sa na území Slovenskej republiky a cudzokrajných chorôb,
3. diagnostika prenosných ochorení, diferenciálna diagnostika prenosných ochorení a liečba prenosných ochorení u vybraných skupín obyvateľstva, napríklad tehotné ženy, polymorbídni pacienti, geriatrickí pacienti a onkologickí pacienti,
4. možnosti efektívnej diagnostiky prenosných ochorení v ambulancii praxi vrátane techniky odberu biologického materiálu a jeho transportu,
5. indikácie antiinfekčnej liečby a kontraindikácie antiinfekčnej liečby,

6. preventívne opatrenia a profylaktické opatrenia pri prenosných ochoreniach, vrátane druhov, frekvencie a spôsobov aplikácie očkovacích látok, indikácie, kontraindikácie a nežiadúce účinky očkovania.

B.14. Pediatria

1. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba stavov ohrozujúcich život dieťaťa,
2. špecifiká kardiopulmonálnej resuscitácie u novorodenca, dojčťa, batolaťa a väčšieho dieťaťa,
3. technika základného fyzikálneho vyšetrenia novorodenca, dojčťa, batolaťa a väčšieho dieťaťa,
4. posúdenie psychosociálneho a biologického stavu vývoja mladistvého,
5. komunikácia s rodičmi dieťaťa a riešenie konfliktných situácií,
6. diagnostika a diferenciálna diagnostika najčastejších syndrémov a chorôb v detskom veku - hnačky, infekcie dýchacích a močových ciest, dehydratácia,
7. špecifiká terapie, indikácií, kontraindikácií a dávkovania liečiv u detí.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel 1

Minimálny počet zdravotných výkonov

A. V rámci jednotlivých pracovísk sumárne

1.	štandardná ústavná klinická prax: prijatie pacienta, anamnéza, fyzikálne vyšetrenie, popis röntgenologickej snímky hrudníka, interpretácia pomocných, laboratórných a konziliárnych vyšetrení, sledovanie a liečba, prepustenie	400
2.	popis EKG záznamu a jeho vyhodnotenie	400
3.	popis röntgenologickej snímky hrudníka	100
4.	popis röntgenologickej snímky brucha	50
5.	venepunkcia, zavedenie venózneho katétru	50
6.	infúzna liečba a injekčná liečba	50
7.	odber artériovej krvi, interpretácia vyšetrení	20
8.	transfúzia krvi a krvných prípravkov	20
9.	vyšetrenie krvného náteru	3
10.	vyšetrenie moču a močového sedimentu	20
11.	punkcie telových dutín	10
12.	odsávanie sekrétu z dýchacích ciest, inhalačná liečba, ventilácia	20
13.	katetrizácia močového mechúra u muža a u ženy	20 (5 + 15)
14.	zavedenie sondy do hornej časti gastrointestinálneho traktu	8
15.	kardiopulmonálna resuscitácia u detí a dospelých	3 (aspoň 2 dospelí)
16.	malé chirurgické výkony, napríklad sutúra, incízia, excízia	20

17	odvedenie pôrodu, vykonanie orientačného manuálneho pôrodnického vyšetrenia	3
18	vykonanie základného gynekologického vyšetrenia, vrátane vyšetrenia v zrkadlách, vykonanie manuálneho vyšetrenia prsníka a poučenie ženy o technike samovyšetrovania prsníkov, vykonanie ošetrenia bežných chorôb vonkajších rodidiel	3
19	fyzikálne vyšetrenia novorodenca, dojčaťa a batolaťa, venepunkcia u detí	20
20	fyzikálne vyšetrenie u mladistvého	10
21	odber materiálu na mikrobiologické vyšetrenie a jeho hodnotenie	50
22	aplikovanie obstreku periférneho nervu	3
23	vyšetrenie pohybového aparátu	10
24	klasifikácia rizikovosti podľa fyzického stavu pacienta podľa ASA	5
25	vyhodnotenie 24-hodinového ambulantného monitorovania krvného tlaku	10
26	realizovanie a vyhodnotenie orálneho glukózovo tolerančného testu	10
27	ústavné pohotovostné služby	40

A.1. Asistencia pri výkone

1.	zavedenie centrálného venózneho katétra	5
2.	tracheálna intubácia	5
3.	defibrilácia, kardioverzia	5
4.	kardiostimulácia	5
5.	výplach žalúdka	3
6.	echokardiografia	20
7.	funkčné vyšetrenie kardiovaskulárneho systému: 7. 1. ergometria 7. 2. vyhodnotenie 24-hodinového ambulantného monitorovania	5 10
8.	Schellongov test, respektíve jeho modifikácia „head-up tilt“ test (ortostatický test)	3
9.	bronchoskopia a funkčné vyšetrenie dýchacieho systému: orientačné spirometrické vyšetrenie pľúc	20
10	rádiodiagnostika: CT, MR	6 (3+3)
11	ultrasonografia krku, brucha a duplexná ultrasonografia ciev	40
12	gastrointestinálna endoskopia: ezofagoskopia, gastroskopia, kolonoskopia, rektoskopia (10 - horná časť gastrointestinálneho traktu a 10 - dolná časť gastrointestinálneho traktu)	20
13	biopsia orgánov a tkanív	5

14	indikácia a preskripcia zdravotníckych pomôcok, vrátane pomôcok pre pacientov imobilných, inkontinentných a so stómiami	15
----	---	----

B. V rámci odboru všeobecné lekárstvo

B.1. Vo všeobecnej ambulancii pre dospelých denne pod vedením školiteľa

1.	odobratie anamnézy a vyšetrenie	100
2.	vedenie kompletnej zdravotnej dokumentácie	100
3.	indikácia a hodnotenie komplementárneho vyšetrenia	100
4.	diferenciálna diagnostika a liečba v ambulancii všeobecného lekára	100
5.	podávanie injekcií	50
6.	vyšetrenie u dospelého pred plánovanými invazívnymi výkonmi operačnej a neoperačnej povahy, vrátane klasifikácie rizikovosti podľa klasifikácie fyzického stavu podľa ASA	30
7.	základné ORL vyšetrenie: a) s použitím nástrojov b) orientačné vyšetrenie sluchu c) výplach vonkajšieho zvukovodu (možné realizovať aj na ambulancii ORL)	25, z toho 5 10 10
8.	prvá pomoc pri úraze oka, napríklad poleptanie oka alebo cudzie teleso v oku (možné realizovať aj počas praxe na centrálnom prijíme alebo na oftalmologickej ambulancii)	10
9.	orientačné vyšetrenie: a) zrakové ostrosti pomocou optotypov b) farbcitu c) predného očného segmentu d) orientačné vyšetrenie zorného poľa (možné realizovať aj na oftalmologickej ambulancii)	65, z toho 30 20 10 5
10	diagnostika a ošetrovanie kožných lézií	15
11	diagnostika a základná liečba akútnych stavov postihujúcich nervový systém	15
12	liečba chronických stavov postihujúcich nervový systém	10
13	diferenciálna diagnostika akútnych a dekompenzovaných psychiatrických stavov, napríklad schizofrénia, závislosti, nadviazanie kontaktu a vedenie rozhovoru s psychicky chorým, krízová intervencia, indikácia ďalšej psychologickú a psychiatrickú starostlivosti	5
14	očkovanie	50
15	vypracovanie návrhu na konziliárne vyšetrenie a iné vyšetrenia	5
16	vykonanie preventívnych prehliadok	100, z toho 20 s EKG
17	vypísanie návrhov na kúpeľnú liečbu	10
18	lekárska prehliadka o zdravotnej spôsobilosti na vedenie motorového vozidla a lekárska prehliadka u ďalších činností, pri ktorých sa vyžaduje posúdenie zdravotnej spôsobilosti	20

19	komplexná starostlivosť o pacientov s artériovou hypertenziou vo všeobecnej ambulancii pre dospelých	20
20	komplexná starostlivosť o pacientov na antikoagulačnej liečbe vo všeobecnej ambulancii pre dospelých	20
21	komplexná starostlivosť o pacientov s dyslipidémiou vo všeobecnej ambulancii pre dospelých	20
22	obhliadka mŕtveho (možné realizovať aj v rámci ústavnej zdravotnej starostlivosti)	2
23	ambulantná pohotovostná služba	5 služieb
24	vyšetrenie a vyhodnotenie členkovo ramenného indexu - ABI	5
25	vyhodnotenie štandardizovaného testu na okultné krvácanie - FOB test vo všeobecnej ambulancii pre dospelých	5

Oddiel 2

Praktické zručnosti a skúsenosti po ukončení špecializačného štúdia

A. Vnútroľnoé lekárstvo a jeho odbory

1. realizovať komplexné vyšetrenie pacienta – anamnéza, fyzikálne vyšetrenie, indikácia základných a pomocných vyšetrovacích metód,
2. interpretovať laboratórne, prístrojové a zobrazovacie vyšetrenia,
3. zaznamenávať a vyhodnocovať EKG záznam,
4. vyhodnocovať 24-hodinové ambulantné monitorovanie krvného tlaku,
5. diagnostikovať choroby zaradené pod odbory vnútroľnoé lekárstva,
6. diferencially diagnostikovať choroby v odboroch vnútroľnoé lekárstva,
7. indikovať a manažovať terapiu chorôb v odboroch vnútroľnoé lekárstva,
8. manažovať chronické choroby v odboroch vnútroľnoé lekárstva,
9. manažovať akútne choroby v odboroch vnútroľnoé lekárstva,
10. odoberať venóznú a kapilárnu krv,
11. odoberať materiál na laboratórne vyšetrenia,
12. aplikovať intramuskulárne, intravenózne, intradermálne a subkutánne injekcie a infúziu liečbu,
13. podávať transfúzie krvi,
14. realizovať predoperačné vyšetrenia s vyhodnotením operačného rizika,
15. ovládať diagnostiku, diferencially diagnostiku a terapiu u vybraných skupín obyvateľstva - tehotné ženy, imunokompromitovaní pacienti, geriatrickí pacienti, onkologickí pacienti a polymorbídni pacienti,
16. ovládať indikácie zdravotníckych pomôcok pre rôzne skupiny pacientov (napríklad imobilní pacienti, inkontinentní pacienti so stómiami),
17. ovládať indikácie na ambulantné konziliárne vyšetrenia v odboroch vnútroľnoé lekárstva.

B. Anestéziológia a intenzívna medicína

1. ovládať základnú a rozšírenú podporu základných životných funkcií u novorodenca, dojčaťa, batolaťa, väčšieho dieťaťa a dospelého,
2. identifikovať starostlivosť o zranených podľa Advanced Trauma Life Support,
3. ovládať princíp triedenia zranených, zabezpečiť ich stabilizáciu a transport v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti na mieste dopravnej nehody,
4. aplikovať defibriláciu elektrickým výbojom,
5. aplikovať kyslík cez masku,

6. ovládať zabezpečenie vnútrožilového prístupu vrátane zavedenia kanyly,
7. ovládať zavedenie nazogastrickej sondy, odsávanie sekrétu z dýchacích ciest,
8. ovládať základnú diagnostiku a diferenciálnu diagnostiku, pri stavoch ohrozujúcich život, napríklad bezvedomie, šok, pľúcny edém, traumy, polytraumy, otravy,
9. zabezpečiť neodkladnú zdravotnú starostlivosť pri stavoch ohrozujúcich život, napríklad pri edéme pľúc, akútnom infarkte myokardu, náhlej cievnej mozgovej príhode, arteriálnej a žilovej embolizácii a trombóze, pneumotoraxe, metabolickom rozvrate, kóme, cudzom telese v dýchacích cestách, vrátane základnej diagnostiky, stabilizácie a transportu pacienta,
10. ovládať možnosti liečby akútnej a chronickej bolesti v ambulancii všeobecného lekára a indikácie na vyšetrenie na algeziologickej ambulancii,
11. ovládať klasifikáciu rizikovosti podľa fyzického stavu pacienta do predoperačných kategórií podľa ASA.

C. **Chirurgia a jej odbory**

1. ovládať diagnostiku a diferenciálnu diagnostiku náhlych brušných príhod, distorzie a zlomenej končatiny vrátane jej fixácie, stabilizáciu a transport pacienta,
2. vykonať základné ošetrovanie, zastavenie tepnového a žilového krvácania, stabilizáciu a transport pacienta s otvorenými krvácajúcimi ranami, hematemézou a melénou,
3. ovládať preventívne opatrenia a terapiu tromboembolických chorôb,
4. vykonať malé chirurgické výkony, napríklad lokálna anestézia, revízia a toaleta rany, incízia, extirpácia cudzieho telesa z kože a podkožia, sutúra, odstránenie stehov a sponiek,
5. ovládať akútne ošetrovanie omrzlín, popálenín, rán po poleptaní,
6. ovládať ošetrovanie dekubitov, vredov predkolenia a iných chronických rán,
7. ovládať obväzovú techniku pri všetkých základných typoch obväzov a obvinov,
8. ovládať diagnostiku a diferenciálnu diagnostiku a základnú symptomatickú terapiu degeneratívnych, vrodených a posttraumatických zmien pohybového aparátu,
9. ovládať zavedenie močového katétra u ženy a muža v nekomplikovaných prípadoch, vykonať preplach močového katétra,
10. ovládať indikácie na ambulantné konziliárne vyšetrenia v rámci chirurgie a jej odborov.

D. **Dermatovenerológia**

1. poskytnúť neodkladnú zdravotnú starostlivosť a terapiu pri alergických kožných prejavoch,
2. ovládať základnú diagnostiku a diferenciálnu diagnostiku ochorení kože,
3. ovládať základnú diagnostiku a diferenciálnu diagnostiku ochorení prejavujúcich sa na koži,
4. vykonať ošetrovanie chronických kožných lézií, napríklad dekubity, vredy predkolenia,
5. ovládať základnú diagnostiku, diferenciálnu diagnostiku a liečbu pohlavne prenosných ochorení,
6. ovládať indikácie na ambulantné konziliárne dermatovenerologické vyšetrenia.

E. **Gynekológia a pôrodnictvo**

1. ovládať základné orientačné manuálne vyšetrenie prsníkov,
2. ovládať základné orientačné manuálne pôrodnické vyšetrenie,
3. odvieť alebo asistovať v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti pôrod mimo zdravotníckeho zariadenia,
4. ovládať princípy racionálnej a bezpečnej farmakoterapie u žien v gravidite a počas laktácie,

5. ovládať indikácie na ambulantné konziliárne gynekologické vyšetrenia.

F. Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia

1. ovládať základné funkčné vyšetrenie chrbtice a kĺbov,
2. ovládať indikácie, kontraindikácie a možnosti liečebnej rehabilitácie a fyzikálnej medicíny,
3. ovládať indikácie a kontraindikácie základných metód rehabilitačných metodík, liečebnej a pracovnej rehabilitácie, funkčného vyšetrenia pohybového aparátu,
4. posúdiť indikácie a kontraindikácie kúpeľnej liečby a vypísať návrh na kúpeľnú liečbu,
5. ovládať indikácie aplikácie rehabilitačných metód u imobilného pacienta v domácom prostredí.

G. Neurológia

1. ovládať diagnostiku, diferenciálnu diagnostiku a neodkladnú zdravotnú starostlivosť pri chorobách ohrozujúcich život, otravách a úrazoch v neurológii,
2. vykonať základné neurologické vyšetrenie hlavy a chrbtice,
3. ovládať diferenciálnu diagnostiku základných symptómov, syndrómov a chorôb v neurológii,
4. ovládať diagnostiku, vrátane základných funkčných vyšetrení, diferenciálnu diagnostiku a liečbu chorôb nervového systému,
5. interpretovať indikáciu rehabilitačnej a kúpeľnej liečby u pacienta s neurologickou chorobou,
6. poznať indikáciu a preskripciu zdravotníckych pomôcok u pacientov s postihnutím nervového systému vrátane imobilných a inkontinentných pacientov,
7. ovládať indikácie na ambulantné konziliárne neurologické vyšetrenia,
8. ovládať aplikáciu obstreku periférneho nervu.

H. Oftalmológia

1. poskytnúť neodkladnú zdravotnú starostlivosť a terapiu pri úrazoch a akútnych stavoch v oftalmológii vrátane poleptania, glaukómového záchvatu a pri cudzom telese v oku,
2. vykonať vyšetrenie predného očného segmentu, zrakovej ostrosti pomocou optotypov, farbocitu a orientačné vyšetrenie zorného poľa,
3. ovládať indikácie na ambulantné konziliárne oftalmologické vyšetrenia.

I. ORL

1. vykonať základné vyšetrenie pomocou nástrojov v oblasti ORL: vyšetrenie otoskopom, orientačné vyšetrenie sluchu, nepriama laryngoskopia,
2. vykonať výplach vonkajšieho zvukovodu, Politzerova sprcha,
3. vykonať prednú tamponádu nosa pri epistaxe,
4. ovládať indikácie na ambulantné konziliárne ORL vyšetrenia.

J. Psychiatria

1. poskytnúť neodkladnú zdravotnú starostlivosť pacientovi s akútnou alebo dekompenzovanou psychiatrickou chorobou, napríklad schizofrénia, suicídium, agresivita pod vplyvom návykových látok, zabezpečiť rýchly transport pacienta na psychiatrické vyšetrenie,
2. ovládať základnú diferenciálnu diagnostiku pri najčastejšie sa vyskytujúcich psychiatrických chorobách, napríklad depresie, schizoafektívne poruchy,
3. ovládať základné psychologické a psychoterapeutické intervencie v komunikácii s psychiatrickým pacientom,

4. identifikovať drogové a iné závislosti,
5. ovládať základnú farmakoterapiu psychiatrických chorôb v ambulancii všeobecného lekára,
6. ovládať indikácie na ambulantné konziliárne psychiatrické vyšetrenia.

K. Spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky - Hematológia, Klinická biochémia, Rádiológia, Klinická mikrobiológia

1. poznať možnosti, indikácie a kontraindikácie jednotlivých laboratórnych vyšetrení a interpretovať ich nálezy v klinickej praxi,
2. ovládať správny odber biologického materiálu pre jednotlivé vyšetrenia,
3. poznať možnosti indikácie, kontraindikácie zobrazovacích metód a interpretovať základný popis nálezov zobrazovacích metód v rádiológii,
4. ovládať poučenie pacienta a pripraviť ho na absolvovanie jednotlivých zobrazovacích metód,
5. vedieť poskytnúť pacientom základné informácie o veľkosti ožiarenia pri jednotlivých röntgenových vyšetreniach a o možných rizikách poškodenia zdravia,
6. ovládať vyšetrenie krvnej skupiny.

L. Verejné zdravotníctvo

1. ovládať kategorizáciu prác a opatrenia na ochranu zdravia pri práci,
2. ovládať základné epidemiologické opatrenia prenosných ochorení – povinné hlásenia,
3. ovládať a vedieť implementovať imunizačný program,
4. interpretovať zásady antisepsy, a sepsy a sterilizácie v ambulancii, používať určené typy a druhy dezinfekčných prostriedkov, spôsoby dezinfekcie kože, prístrojov a povrchov v ambulancii,
5. ovládať postupy pracovných zdravotných služieb.

M. Infektológia

1. ovládať diagnostiku, diferenciálnu diagnostiku a terapiu prenosných ochorení vyskytujúcich sa na území Slovenskej republiky,
2. ovládať povinné a odporúčané očkovanie, možnosti profylaxie prenosných ochorení pred cestou do zahraničia, ich indikácie, kontraindikácie a nežiaduce účinky.

N. Pediatria

1. ovládať základnú neodkladnú zdravotnú starostlivosť, diagnostiku, diferenciálnu diagnostiku a terapiu pri stavoch ohrozujúcich život dieťaťa,
2. ovládať základné fyzikálne vyšetrenie novorodenca, dojčaťa, batolaťa, väčšieho dieťaťa a mladistvého,
3. ovládať systém očkovania v detskom veku,
4. ovládať základnú diferenciálnu diagnostiku a terapiu najčastejších symptómov, syndrémov a chorôb v detskom veku.

O. Všeobecné lekárstvo

1. používať komplexné medicínske vedomosti pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti s prihliadnutím na interakcie a informácie z ostatných medicínskych odborov, ktoré do odboru všeobecné lekárstvo zasahujú,
2. vedieť identifikovať, ktoré časti diagnostiky, diferenciálnej diagnostiky a terapie pacienta vykoná všeobecný lekár sám, ktoré vyžadujú konziliárne vyšetrenie na inom pracovisku a ktorého pacienta je nevyhnutné hospitalizovať,
3. poskytnúť neodkladnú zdravotnú starostlivosť v ambulancii a mimo ambulancie,

4. uskutočniť rýchlu diagnostiku a diferenciálnu diagnostiku, posúdenie závažnosti a ďalšieho riešenia syndrémov, symptémov a choréb v ambulancii a mimo ambulancie,
5. indikovať a vyhodnotiť laboratórne vyšetrenia v ambulancii – rýchle metódy diagnostiky z krvi, moču a stolice, resp. v laboratóriách,
6. indikovať a vyhodnotiť iné vyšetrenia realizované v ambulancii napríklad EKG, 24-hodinové ambulantné monitorovanie krvného tlaku, členkovo-ramenný index, vyšetrenie stolice na skryté krvácanie alebo na iných pracoviskách RTG, USG vyšetrenia, vrátane echokardiografie, Dopplerovskej sonografie, denzitometrické vyšetrenie, funkčné vyšetrenia kardiovaskulárneho a dýchacieho systému – ergometria, spirometria, endoskopické vyšetrenia, CT, MR vyšetrenia, kožné testy a pod.,
7. zabezpečiť liečbu choréb v kompetencii všeobecného lekára, ovládať indikácie a kontraindikácie liečby a liekové interakcie,
8. aplikovať intramuskulárne, intravenózne, intradermálne a subkutánne injekcie a infúziu liečbu,
9. uskutočniť indikáciu a odber biologického materiálu vrátane rýchlej diagnostiky v ambulancii všeobecného lekára,
10. ovládať malé chirurgické výkony, napríklad základné ošetrovanie rán, preväz, incízia, sutúra,
11. ovládať ošetrovanie popálenín a poleptania do 5% povrchu tela,
12. realizovať predoperačné vyšetrenie pacienta vrátane klasifikácie podľa Klasifikácie fyzického stavu,
13. ovládať odoberanie anamnézy, fyzikálne vyšetrenie, indikácie a kontraindikácie pomocných vyšetrení v ambulantnej praxi,
14. viesť zdravotnú dokumentáciu a oznamovať povinné hlásenia a výkazy, aj v elektronickej podobe,
15. vykonávať preventívne prehliadky a preventívnu činnosť,
16. vykonávať povinné a odporúčané očkovanie a poskytovať informácie o jeho indikáciách, kontraindikáciách a nežiaducich účinkoch, vrátane možnosti profylaxie prenosných ochorení pred cestou do zahraničia, ich indikácie, kontraindikácie a nežiaducich účinkov,
17. realizovať dezinfekciu a sterilizáciu v praxi všeobecného lekára, epidemiologické opatrenia pri závažných infekčných chorobách, hygienu práce v praxi všeobecného lekára, fyziológiu práce,
18. posudzovať dočasnú pracovnú neschopnosť a vykonávať súvisiace administratívne úkony,
19. vykonávať lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci na účely posúdenia zdravotnej spôsobilosti na prácu,
20. hodnotiť bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia,
21. posudzovať zdravotnú spôsobilosť na vedenie motorového vozidla, zdravotnú spôsobilosť držať alebo nosiť zbraň a strelivo, zdravotnú spôsobilosť na vykonávanie činností súvisiacich s prevádzkovaním bezpečnostnej služby a zdravotnú spôsobilosť na ďalšie činnosti, u ktorých zákon vyžaduje posudzovanie zdravotnej spôsobilosti,
22. ovládať základné očné vyšetrenie, prvú pomoc pri poranení a poleptaní oka a pri cudzom telese v oku, prvú pomoc pri akútnom záchvate glaukómu,
23. ovládať základné ORL vyšetrenie s použitím nástrojov, orientačné vyšetrenie sluchu, diagnostiku a terapiu akútnych choréb v ORL, výplach vonkajšieho zvukovodu, vyhodnotenie audiometrického vyšetrenia, sprístupnenie dýchacích ciest,
24. ovládať prvú pomoc pri akútnych vybraných psychických poruchách, nadviazanie kontaktu a vedenie rozhovoru s psychicky chorým, krízovú intervenciu, indikáciu ďalšej psychologickú starostlivosti a psychiatrickú starostlivosti,

25. ovládať zásady derivácie moču,
26. ovládať diagnostiku, diferenciálnu diagnostiku, terapiu vybraných skupín obyvateľstva, napríklad gravidné ženy, imunokompromitovaní pacienti, geriatrickí pacienti, onkologickí pacienti, polymorbídni pacienti, fyzicky chorí, psychicky chorí a chronicky chorí pacienti,
27. zabezpečiť starostlivosť o rizikové a znevýhodnené skupiny (fyzicky chorí pacienti, psychicky chorí pacienti, geriatrickí pacienti, imobilní pacienti, polymorbídni pacienti), onkologických pacientov, umierajúcich pacientov, obyvateľov v komunitách,
28. dodržiavať práva osôb so zdravotným postihnutím,
29. spolupracovať s agentúrami domácej ošetrovateľskej starostlivosti, inými zdravotníckymi zariadeniami a sociálnymi inštitúciami,
30. predpisovať zdravotnícke pomôcky v kompetencii všeobecného lekára,
31. ovládať indikácie, kontraindikácie a možnosti liečebnej rehabilitácie a fyzikálnej medicíny,
32. ovládať funkčné vyšetrenia pohybového aparátu,
33. posúdiť indikácie a kontraindikácie kúpeľnej liečby a vypísať návrh na kúpeľnú liečbu,
34. ovládať diagnostiku, vrátane odberu a transportu biologického materiálu diferenciálnu diagnostiku a efektívnu antiinfekčnú terapiu prenosných ochorení vyskytujúcich sa na území Slovenskej republiky a importovaných zo zahraničia v rozsahu podmienok všeobecnej ambulancie pre dospelých,
35. vybrať a implementovať efektívne epidemiologické opatrenia v mieste nákazy, zabezpečiť karanténu a hlásenie prenosných ochorení,
36. manažovať arteriálnu hypertenziu, vrátane realizácie a vyhodnotenia 24-hodinového ambulantného monitorovania krvného tlaku,
37. manažovať antikoagulačnú liečbu, vrátane vyšetrenia INR,
38. manažovať dyslipidémie,
39. manažovať diagnostiku diabetes mellitus, vrátane orálneho glukózovo tolerančného testu v podmienkach všeobecnej ambulancie pre dospelých,
40. vedieť vyhodnotiť výsledok vyšetrenia členkovo ramenného indexu,
41. ovládať zásady racionálnej farmakoterapie,
42. udržiavať komunikačné zručnosti a psychoterapeutický prístup k pacientovi,
43. vedieť identifikovať násilie vo všetkých jeho formách,
44. aplikovať efektívnu základnú diagnostiku, diferenciálnu diagnostiku a terapiu počas návštevnej služby mimo ambulancie,
45. vykonávať administratívne činnosti súvisiace s poskytovaním ambulantnej zdravotnej starostlivosti,
46. uskutočniť prehliadku mŕtveho tela a vykonať súvisiace administratívne úkony,
47. uplatňovať v praxi metódy zdravotnej výchovy,
48. vykazovať výkony a vyúčtovať ich zdravotným poisťovňam a ostatným inštitúciami,
49. ovládať prvú pomoc pri generalizovaných reakciách, alergických reakciách a kožných reakciách, odber biologického materiálu u osôb chorých alebo podozrivých z venerických chorôb,
50. reflektovať a implementovať nové kompetencie všeobecných lekárov.

Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov.

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína dňom zaradenia do špecializačného štúdia podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou. Súčasťou špecializačnej skúšky je obhajoba písomnej práce a praktická skúška.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

1.	štandardné oddelenie vnútorného lekárstva, z toho: a) štandardné oddelenie vnútorného lekárstva b) jednotka intenzívnej starostlivosti c) oddelenie geriatrickej alebo oddelenie pre dlhodobých chorých	11 mesiacov, z toho: 8 mesiacov 2 mesiace 1 mesiac
2.	centrálny príjem, urgentný príjem alebo prijímacia ambulancia	3 mesiace
3.	infektologická ambulancia	2 týždne
4.	gastroenterologická ambulancia, pneumologicko-ftizeologická ambulancia, kardiologická ambulancia, hematologická a transfúziologická ambulancia, reumatologická ambulancia, nefrologická ambulancia, ambulancia klinickej imunológie a alergológie, endokrinologická ambulancia, diabetologická ambulancia alebo ambulancia klinickej onkológie a ambulancia pracovného lekárstva – odborná prax najmenej v šiestich z uvedených ambulancií	5 mesiacov a 2 týždne
5.	neurologická ambulancia	1 mesiac
6.	oddelenie anestéziológie a intenzívnej medicíny a ambulancia anestéziológie a intenzívnej medicíny	1 mesiac
7.	chirurgická ambulancia	2 mesiace
8.	dermatologická ambulancia	2 týždne
9.	SVALZ (hematológia, klinická biochémia, mikrobiológia a rádiológia)	1 týždeň
10.	ortopedická alebo traumatologická ambulancia	1 týždeň
11.	ambulancia fyzioterapie, balneológie a liečebnej rehabilitácie	1 týždeň
12.	oddelenie gynekológie a pôrodnictva	1 týždeň
13.	psychiatrická ambulancia	1 týždeň
14.	ORL ambulancia	1 týždeň
15.	oftalmologická ambulancia	1 týždeň
16.	urologická ambulancia	1 týždeň
17.	všeobecná ambulancia pre deti a dorast	1 týždeň
18.	Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky	1 týždeň
19.	všeobecná ambulancia pre dospelých	9 mesiacov

**DOPLNKOVÁ ODBORNÁ PRÍPRAVA
NA ZÍSKANIE ŠPECIALIZÁCIE V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE**

VŠEOBECNÉ LEKÁRSTVO
PRE LEKÁROV
SO ŠPECIALIZÁCIOU V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE
ANESTÉZIOLÓGIA A INTENZÍVNA MEDICÍNA

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Všeobecné lekárstvo je špecializačný odbor, ktorý poskytuje všeobecnú zdravotnú starostlivosť dospelým obyvateľom. Má multidisciplinárny charakter a integruje poznatky z jednotlivých medicínskych odborov.
2. Špecializačné štúdium trvá najmenej deväť mesiacov a dva týždne.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na špecializáciu v špecializačnom odbore anestéziológia a intenzívna medicína.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

A. Rozsah teoretických vedomostí z odboru všeobecné lekárstvo

A.1. V oblasti prevencie

1. prevencia v práci všeobecného lekára všeobecne a pri konkrétnych nozologických jednotkách a chorobách,
2. primárna, sekundárna, terciárna a kvartérna prevencia pri hromadne sa vyskytujúcich chorobách a iných poruchách zdravia,
3. dispenzarizácia rizikových a chronicky chorých u všeobecného lekára pre dospelých a systém dispenzarizácie v iných odboroch,
4. národný program podpory zdravia, celospoločenské zdravotné programy a stratégie, najmä so zameraním na prevenciu vrátane národného onkologického programu, národného programu prevencie kardiovaskulárnych ochorení, programov zameraných na boj proti fajčeniu, alkoholizmu, drogovým a iným závislostiam,
5. zásady účinnej zdravotnej výchovy obyvateľstva a behaviorálnej medicíny,
6. preventívne opatrenia a profylaktické opatrenia pri prenosných ochoreniach vrátane druhov, frekvencie a spôsobov aplikácie očkovacích látok, indikácie, kontraindikácie a nežiadúce účinky očkovania,
7. depistáž a boj proti prenosným ochoreniam, zásady spolupráce s Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky,
8. základy výkonu štátneho zdravotného dozoru,
9. vplyv faktorov práce a pracovného prostredia na zdravie, pracovné zdravotné služby.

A.2. V oblasti diagnostiky

1. základné vyšetrenie a komplexné vyšetrenie pacienta v ambulancii a mimo ambulancie,
2. indikácie na konziliárne vyšetrenia a hospitalizáciu,
3. indikácie laboratórnych vyšetrení, zobrazovacích vyšetrení, funkčných vyšetrení a iných pomocných vyšetrení jednotlivých systémov,
4. základná diagnostika a diferenciálna diagnostika chorobných stavov jednotlivých systémov na základe anamnézy, fyzikálneho vyšetrenia a pomocných vyšetrení vrátane metodiky, pomôcok, prístrojov a nástrojov,
5. hodnotenie EKG záznamu,
6. indikácie, realizácia a vyhodnotenie 24-hodinového ambulantného monitorovania

- krvného tlaku,
7. indikácie, kontraindikácie a interpretácia vyšetrení vykonávaných v ambulancii, napríklad vyšetrenie moču, sedimentácia erytrocytov, testy rýchlej diagnostiky (napríklad POCT, CRP, INR), stolica na skryté krvácanie, orálny glukózovo tolerančný test a členkovo ramenný index,
  8. zásady odberu a transportu biologického materiálu,
  9. spôsob vykonávania ambulantných vyšetrení u dospelých pred plánovanými výkonmi operačnej povahy a neoperačnej povahy vrátane posúdenia rizika výkonu podľa klasifikácie fyzického stavu podľa ASA,
  10. diagnostika stavov ohrozujúcich základné životné funkcie,
  11. identifikácia násilia vo všetkých jeho formách, spolupráca s príslušnými štátnymi orgánmi,
  12. obhliadka mŕtveho tela, základy súdneho lekárstva.

A.3. V oblasti liečby

1. princípy komplexnej liečby v rámci všeobecnej ambulantnej starostlivosti, napríklad úprava životosprávy pacienta, psychoterapia, dietoterapia a rehabilitácia,
2. indikácie rehabilitačných metód u pacienta v domácom prostredí, pooperačná starostlivosť o pacienta doma,
3. zásady racionálnej farmakoterapie,
4. základy farmakoterapeutických postupov ochorení, manažovaných v kompetencii všeobecného lekára vrátane artériovej hypertenzie, dyslipidémií a antikoagulačnej liečby,
5. zásady prvej pomoci a podpory základných životných funkcií pri poruchách obehu a dýchania,
6. prvá pomoc pri úrazoch, zastavenie krvácania,
7. prvá pomoc pri pôrode,
8. práva osôb so zdravotným postihnutím.

A.4. V oblasti organizácie práce

1. koncepcia odboru, zásady manažmentu a kontroly práce na pracovisku,
2. spolupráca s inými špecialistami, zdravotníckymi zariadeniami a pracoviskami SVALZ,
3. spolupráca so zdravotnými poisťovňami; sociálnou poisťovňou; úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny; Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny a inými štátnymi orgánmi vrátane orgánov územnej samosprávy; zariadení sociálnych služieb; agentúrami domácej ošetrovateľskej starostlivosti,
4. vykazovanie činnosti pre orgány zdravotníctva, národného zdravotníckeho informačného systému, povinné hlásenia chorôb.

B. Rozsah teoretických vedomostí z vnútorného lekárstva a jeho jednotlivých odborov

1. etiológia chorôb a patogenéza chorôb vo vnútornom lekárstve,
2. klinické obrazy, diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba symptómov, syndrémov a chorôb vo vnútornom lekárstve,
3. prevencia vnútorných chorôb,
4. indikácie, kontraindikácie, interpretácia výsledkov, laboratórnych a pomocných vyšetrení vo vnútornom lekárstve,
5. indikácie, kontraindikácie terapie a interakcie liečiv chorôb vo vnútornom lekárstve,
6. diagnostické postupy a liečebné postupy pri zlyhávaní vnútorných orgánov a systémov – srdce, pľúca, pečeň, obličky,
7. základy intenzívnej starostlivosti, monitorovanie, diagnostické a terapeutické postupy pri naliehavých situáciách vo vnútornom lekárstve,

8. diagnostika a liečba akútnych otráv a chronických otráv,
9. princípy a prax ústavnej starostlivosti a ambulantnej starostlivosti o chorých s vnútornými chorobami,
10. indikácie a interpretácia konziliárnych vyšetrení v internistickej praxi,
11. špecifiká diagnostiky, terapie a starostlivosti o geriatrického pacienta, geriatrické syndrómy,
12. špecifická diagnostika a terapie u polymorbidného pacienta,
13. špecifická diagnostika a terapie u onkologického pacienta a zomierajúceho pacienta,
14. posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu so zameraním na prvú a druhú kategóriu, vykonanie lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci v rámci pracovnej zdravotnej služby, znalosť súvisiacich predpisov,
15. hodnotenie bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia,
16. vyšetrenie pred plánovanými výkonmi operačnej povahy a neoperačnej povahy vrátane posúdenia rizika výkonu podľa klasifikácie fyzického stavu podľa ASA - predoperačné vyšetrenie s hodnotením operačného rizika,
17. prehľad o indikáciách a možnostiach preskripcie zdravotníckych pomôcok,
18. indikácie a možnosti balneoterapie,
19. indikácie a metódy liečebnej rehabilitácie, funkčného vyšetrenia pohybového aparátu,
20. charakteristika, symptomatológia, syndromológia, diagnostika, diferenciálna diagnostika prenosných ochorení v ambulantnej praxi vrátane techniky odberu biologického materiálu a jeho transportu,
21. preventívne opatrenia a profylaktické opatrenia pri prenosných ochoreniach vrátane druhov, frekvencie a spôsobov aplikácie očkovacích látok, indikácie, kontraindikácie a nežiaduce účinky očkovania,
22. indikácie a interpretácia výsledkov denzitometrie.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel 1

Minimálny počet zdravotných výkonov

A. V rámci jednotlivých pracovísk sumárne

1.	štandardná ústavná klinická prax: prijatie pacienta, anamnéza, fyzikálne vyšetrenie, popis röntgenologickej snímky hrudníka, interpretácia pomocných vyšetrení, laboratórnych vyšetrení a konziliárnych vyšetrení, sledovanie a liečba, prepustenie	100
2.	popis EKG záznamu a jeho vyhodnotenie	100
3.	popis röntgenologickej snímky hrudníka	30
4.	popis röntgenologickej snímky brucha	20
5.	venepunkcia, zavedenie venózneho cievky	10
6.	infúzna liečba a injekčná liečba	10
7.	odber artériovej krvi, interpretácia vyšetrení	10
8.	transfúzia krvi a krvných prípravkov	10
9.	vyšetrenie krvného náteru	1
10.	vyšetrenie moču a močového sedimentu	5

11	punkcie telových dutín	5
12	odsávanie sekrétu z dýchacích ciest, inhalačná liečba, ventilácia	8
13	katetrizácia močového mechúra u muža a ženy	5 (1 + 4)
14	zavedenie sondy do hornej časti gastrointestinálneho traktu	2
15	odber materiálu na mikrobiologické vyšetrenie a jeho hodnotenie	10
16	vyhodnotenie 24-hodinového tlakového monitoringu	10
17	realizovanie a vyhodnotenie orálneho glukózovo tolerančného testu	10

A. 1. Asistencia pri výkone

1.	echokardiografia	5
2.	funkčné vyšetrenie kardiovaskulárneho systému: 2.1. ergometria 2.2. vyhodnotenie 24-hodinového EKG monitoringu	2 4
3.	Schellongov test, respektíve jeho modifikácia „head-up tilt“ test“ (ortostatický test)	1
4.	bronchoskopia a funkčné vyšetrenie dýchacieho systému: orientačné spirometrické vyšetrenie pľúc	5
5.	rádiodiagnostika: CT, MR	4 (2 + 2)
6.	USG: abdomenu, duplexná USG ciev	20
7.	gastrointestinálna endoskopia: ezofagoskopia, gastroskopia, kolonoskopia, rektoskopia (4 x horná časť gastrointestinálneho traktu a 4 x dolná časť gastrointestinálneho traktu)	8
8.	biopsia orgánov a tkanív	2
9.	predpis zdravotníckych pomôcok vrátane inkontinentných pomôcok	10

B. V rámci odboru všeobecné lekárstvo

B.1. Vo všeobecnej ambulancii pre dospelých denne pod vedením školiteľa

1.	odobratie anamnézy a vyšetrenie	100
2.	vedenie kompletnej zdravotnej dokumentácie	100
3.	indikácia a hodnotenie komplementárneho vyšetrenia	100
4.	diferenciálna diagnostika a liečba vo všeobecnej ambulancii pre dospelých	100
5.	podávanie injekcií	50
6.	vyšetrenie pred plánovanými invazívnymi výkonmi operačnej a neoperačnej povahy podľa klasifikácie fyzického stavu podľa ASA	30
7.	základné ORL vyšetrenie a) s použitím nástrojov b) orientačné vyšetrenie sluchu c) výplach vonkajšieho zvukovodu	25, z toho 5 10 10

8.	prvá pomoc pri úraze oka napríklad poleptanie oka alebo cudzie teleso v oku	10
9.	orientačné vyšetrenie a) zrakovej ostrosti pomocou optotypov b) farbocitu c) predného očného segmentu d) orientačné vyšetrenie zorného poľa	65, z toho 30 20 10 5
10	diagnostika a ošetrovanie kožných lézií	15
11	diagnostika a základná liečba akútnych stavov postihujúcich nervový systém	15
12	liečba chronických stavov postihujúcich nervový systém	– 10
13	diferenciálna diagnostika akútnych a dekompenzovaných psychiatrických stavov napríklad schizofrénia, závislosti, nadviazanie kontaktu a vedenie rozhovoru s psychicky chorým, krízová intervencia, indikácia ďalšej psychologickéj starostlivosti a psychiatrickej starostlivosti	5
14	očkovanie	50
15	vypracovanie návrhu na konziliárne vyšetrenie a iné vyšetrenia	5
16	vykonanie preventívnych prehliadok	100, z toho 20 s EKG
17	vypísanie návrhov na kúpeľnú liečbu	10
18	lekárska prehliadka o zdravotnej spôsobilosti na vedenie motorového vozidla a lekárska prehliadka u ďalších činností, pri ktorých sa vyžaduje posúdenie zdravotnej spôsobilosti	20
19	komplexná starostlivosť o pacientov s artériovou hypertenziou vo všeobecnej ambulancii pre dospelých	20
20	komplexná starostlivosť o pacientov na antikoagulačnej liečbe vo všeobecnej ambulancii pre dospelých	20
21	komplexná starostlivosť o pacientov s dyslipidémiou vo všeobecnej ambulancii pre dospelých	20
22	obhliadka mŕtveho tela (možné realizovať aj počas odbornej zdravotníckej praxe v nemocnici)	2
23	služba v rámci ambulantnej pohotovostnej služby	3
24	vyhodnotenie členkovo ramenného indexu - ABI	5
25	vyhodnotenie štandardizovaného testu na okultné krvácanie - FOB test vo všeobecnej ambulancii pre dospelých	5

Oddiel 2

Praktické zručnosti a skúsenosti po ukončení špecializačného štúdia

A. Vnútorne lekárstvo a jeho odbory

1. realizovať komplexné vyšetrenie pacienta – anamnéza, fyzikálne vyšetrenie, indikácia základných vyšetrovacích metód a pomocných vyšetrovacích metód,

2. interpretovať laboratórne vyšetrenia, prístrojové vyšetrenia a zobrazovacie vyšetrenia,
3. zaznamenávať EKG záznam a vyhodnocovať EKG záznam,
4. vyhodnocovať 24-hodinové ambulantné monitorovanie krvného tlaku,
5. diagnostikovať choroby zaradené pod odbory vnútorného lekárstva,
6. diferenciálne diagnostikovať choroby v odboroch vnútorného lekárstva,
7. indikovať terapiu chorôb a manažovať terapiu chorôb v odboroch vnútorného lekárstva,
8. manažovať chronické choroby v odboroch vnútorného lekárstva,
9. manažovať akútne choroby v odboroch vnútorného lekárstva,
10. odoberať venóznú a kapilárnu krv,
11. odoberať materiál na laboratórne vyšetrenia,
12. aplikovať intramuskulárne injekcie, intravenózne injekcie, intradermálne injekcie a subkutánne injekcie a infúziu liečbu,
13. podávať transfúzie krvi,
14. realizovať predoperačné vyšetrenia s vyhodnotením operačného rizika,
15. ovládať diagnostiku, diferenciálnu diagnostiku a terapiu u vybraných skupín obyvateľstva - tehotné ženy, imunokompromitovaní pacienti, geriatrickí pacienti, onkologickí pacienti a polymorbídni pacienti,
16. ovládať indikácie zdravotníckych pomôcok pre rôzne skupiny pacientov (napríklad imobilní pacienti, inkontinentní pacienti so stómiami),
17. ovládať indikácie na ambulantné konziliárne vyšetrenia v odboroch vnútorného lekárstva..
18. posudzovať zdravotnú spôsobilosť na prácu zaradenú do prvej a druhej kategórie, vykonanie lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci v rámci pracovnej zdravotnej služby, znalosť súvisiacich predpisov,
19. ovládať hodnotenie bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia,
20. ovládať preventívne opatrenia a profylaktické opatrenia pri prenosných ochoreniach vrátane druhov, frekvencie a spôsobov aplikácie očkovacích látok, indikácie, kontraindikácie a nežiaduce účinky očkovania,
21. ovládať indikácie a vyhodnotenie denzitometrického vyšetrenia.

B. Všeobecné lekárstvo

1. používať komplexné medicínske vedomosti pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti s prihliadnutím na interakcie a informácie z ostatných medicínskych odborov, ktoré do odboru všeobecné lekárstvo zasahujú,
2. vedieť identifikovať, ktoré časti diagnostiky, diferenciálnej diagnostiky a terapie pacienta vykoná všeobecný lekár sám, ktoré vyžadujú konziliárne vyšetrenie na inom pracovisku, a ktorého pacienta je nevyhnutné hospitalizovať,
3. poskytnúť neodkladnú zdravotnú starostlivosť v ambulancii a mimo ambulancie,
4. uskutočniť rýchlu diagnostiku a diferenciálnu diagnostiku, posúdenie závažnosti a ďalšieho riešenia syndrómov, symptómov a chorôb v ambulancii a mimo ambulancie,
5. indikovať a vyhodnotiť laboratórne vyšetrenia v ambulancii – rýchle metódy diagnostiky z krvi, moču a stolice, respektive v laboratóriách,
6. indikovať a vyhodnotiť iné vyšetrenia realizované v ambulancii napríklad EKG, 24-hodinové ambulantné monitorovanie krvného tlaku, členkovo ramenný index, vyšetrenie stolice na skryté krvácanie, alebo na iných röntgenologických pracoviskách, USG vyšetrenia, vrátane echokardiografie, Dopplerovskej sonografie, denzitometrické vyšetrenie, funkčné vyšetrenia kardiovaskulárneho systému a dýchacieho systému – ergometria, spirometria, endoskopické vyšetrenia, CT, MR, kožné testy,
7. zabezpečiť liečbu chorôb v kompetencii všeobecného lekára, ovládať indikácie a kontraindikácie liečby a liekové interakcie,

8. aplikovať intramuskulárne, intravenózne, intradermálne a subkutánne injekcie a infúziu liečbu,
9. uskutočniť indikáciu a odber biologického materiálu vrátane rýchlej diagnostiky vo všeobecnej ambulancii pre dospelých,
10. ovládať malé chirurgické výkony napríklad základné ošetrovanie rán, preväz, incízia, sutúra,
11. ovládať ošetrovanie popálenín a poleptania do 5% povrchu tela,
12. realizovať predoperačné vyšetrenie pacienta vrátane klasifikácie podľa fyzického stavu podľa ASA,
13. ovládať odoberanie anamnézy, fyzikálne vyšetrenie, indikácie a kontraindikácie pomocných vyšetrení v ambulantnej praxi,
14. viesť zdravotnú dokumentáciu a oznamovať povinné hlásenia a výkazy, aj v elektronickej podobe,
15. vykonávať preventívne prehliadky a preventívnu činnosť,
16. vykonávať povinné a odporúčané očkovanie a poskytovať informácie o jeho indikáciách, kontraindikáciách a nežiaducich účinkoch vrátane možnosti profylaxie prenosných ochorení pred cestou do zahraničia, ich indikácie, kontraindikácie a nežiaducich účinkov,
17. realizovať dezinfekciu a sterilizáciu v praxi všeobecného lekára, epidemiologické opatrenia pri závažných infekčných chorobách, hygienu práce v praxi všeobecného lekára, fyziológiu práce,
18. posudzovať dočasnú pracovnú neschopnosť a vykonávať súvisiace administratívne úkony,
19. vykonávať lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci na účely posúdenia zdravotnej spôsobilosti na prácu,
20. hodnotiť bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia,
21. posudzovať zdravotnú spôsobilosť na vedenie motorového vozidla, zdravotnú spôsobilosť na držanie alebo nosenie zbrane a streliva, zdravotnú spôsobilosť na vykonávanie činností súvisiacich s prevádzkovaním bezpečnostnej služby a zdravotnú spôsobilosť na ďalšie činnosti, u ktorých zákon vyžaduje posudzovanie zdravotnej spôsobilosti,
22. ovládať základné očné vyšetrenie, prvú pomoc pri poranení a poleptaní oka a pri cudzom telese v oku, prvú pomoc pri akútnom záchvate glaukómu,
23. ovládať základné ORL vyšetrenie s použitím nástrojov, orientačné vyšetrenie sluchu, diagnostiku a terapiu akútnych chorôb v ORL, výplach vonkajšieho zvukovodu, vyhodnotenie audiometrického vyšetrenia, sprístupnenie dýchacích ciest,
24. ovládať prvú pomoc pri akútnych vybraných psychických poruchách, nadviazanie kontaktu a vedenie rozhovoru s psychicky chorým, krízovú intervenciu, indikáciu ďalšej psychologickú starostlivosti a psychiatrickú starostlivosti,
25. ovládať zásady derivácie moču,
26. ovládať diagnostiku, diferenciálnu diagnostiku, terapiu vybraných skupín obyvateľstva, napríklad gravidné ženy, imunokompromitovaní pacienti, geriatrickí pacienti, onkologickí pacienti, polymorbídni pacienti, fyzicky chorí, psychicky chorí a chronicky chorí pacienti,
27. zabezpečiť starostlivosť o rizikové a znevýhodnené skupiny (fyzicky chorí, psychicky chorí, geriatrickí pacienti, imobilní, polymorbídni), onkologického pacienta a umierajúceho pacienta, obyvateľov v komunitách,
28. dodržiavať práva osôb so zdravotným postihnutím,
29. spolupracovať s agentúrami domácej ošetrovateľskej starostlivosti, inými zdravotníckymi zariadeniami a sociálnymi inštitúciami,
30. predpisovať zdravotnícke pomôcky v kompetencii všeobecného lekára,

31. ovládať indikácie, kontraindikácie a možnosti liečebnej rehabilitácie a fyzikálnej medicíny,
32. ovládať funkčné vyšetrenia pohybového aparátu,
33. posúdiť indikácie a kontraindikácie kúpeľnej liečby a vypísať návrh na kúpeľnú liečbu,
34. ovládať diagnostiku, vrátane odberu a transportu biologického materiálu diferenciálnu diagnostiku a efektívnu antiinfekčnú terapiu prenosných ochorení vyskytujúcich sa na území Slovenskej republiky a importovaných zo zahraničia v rozsahu podmienok všeobecnej ambulancie pre dospelých,
35. vybrať a implementovať efektívne epidemiologické opatrenia v mieste nákazy, zabezpečiť karanténu a hlásenie prenosných ochorení,
36. manažovať arteriálnu hypertenziu vrátane realizácie a vyhodnotenia 24-hodinového ambulantného monitorovania krvného tlaku,
37. manažovať antikoagulačnú liečbu, vrátane vyšetrenia INR,
38. manažovať dyslipidémie,
39. manažovať diagnostiku diabetes mellitus vrátane orálneho glukózovo tolerančného testu v podmienkach všeobecnej ambulancie pre dospelých,
40. vedieť vyhodnotiť výsledok vyšetrenia členkovo ramenného indexu,
41. ovládať zásady racionálnej farmakoterapie,
42. udržiavať komunikačné zručnosti a psychoterapeutický prístup k pacientovi,
43. vedieť identifikovať násilie vo všetkých jeho formách,
44. aplikovať efektívnu základnú diagnostiku, diferenciálnu diagnostiku a terapiu počas návštevej služby mimo ambulancie,
45. vykonávať administratívne činnosti súvisiace s poskytovaním ambulantnej zdravotnej starostlivosti,
46. uskutočniť obhliadku mŕtveho tela a vykonať súvisiace administratívne úkony,
47. uplatňovať v praxi metódy zdravotnej výchovy,
48. vykazovať výkony a vyúčtovať ich zdravotným poisťovníam a ostatným inštitúciám,
49. ovládať prvú pomoc pri generalizovaných reakciách, alergických reakciách a kožných reakciách, odber biologického materiálu u osôb chorých alebo podozrivých z venerických chorôb,
50. reflektovať a implementovať nové kompetencie všeobecných lekárov.

c) Organizačná forma doplnkovej odbornej prípravy

Doplnková odborná príprava pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti s odporúčanou dĺžkou trvania najmenej deväť mesiacov a dva týždne. V rámci doplnkovej odbornej prípravy lekár absolvuje teoretickú prípravu vo vzdelávacej ustanovizni v rozsahu dvoch týždňov. Doplnková odborná príprava sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou. Súčasťou špecializačnej skúšky je obhajoba písomnej práce a praktická skúška.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Odborná zdravotnícka		
1.	štandardné oddelenie vnútorného lekárstva	3 mesiace
2.	všeobecná ambulancia pre dospelých	6 mesiacov

DOPLNKOVÁ ODBORNÁ PRÍPRAVA NA ZÍSKANIE ŠPECIALIZÁCIE V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE VŠEOBECNÉ LEKÁRSTVO PRE LEKÁROV

SO ŠPECIALIZÁCOU V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE
VNÚTORNÉ LEKÁRSTVO; GASTROENTEROLÓGIA; GERIATRIA; KARDIOLÓGIA;
PNEUMOLÓGIA A FTIZEOLÓGIA; ENDOKRINOLÓGIA; PRACOVNÉ LEKÁRSTVO;
INFEKTOLÓGIA; KLINICKÁ IMUNOLÓGIA A ALERGOLÓGIA; NEFROLÓGIA;
REUMATOLÓGIA; KLINICKÁ ONKOLÓGIA ALEBO HEMATOLÓGIA
A TRANSFÚZIOLÓGIA

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Všeobecné lekárstvo je špecializačný odbor, ktorý poskytuje všeobecnú zdravotnú starostlivosť dospelým obyvateľom. Má multidisciplinárny charakter a integruje poznatky z jednotlivých medicínskych odborov.

2. Špecializačné štúdium trvá najmenej šesť mesiacov a dva týždne.

3. Špecializačné štúdium nadväzuje na špecializáciu v špecializačných odboroch vnútorné lekárstvo; gastroenterológia; geriatria; kardiológia; pneumológia a ftizeológia; endokrinológia; pracovné lekárstvo; infektológia; klinická imunológia a alergológia; nefrológia; reumatológia; klinická onkológia alebo hematológia a transfúziológia.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

A. Rozsah teoretických vedomostí z odboru všeobecné lekárstvo

A.1. V oblasti prevencie

1. prevencia v práci všeobecného lekára všeobecne a pri konkrétnych nozologických jednotkách a chorobách,
2. primárna, sekundárna, terciárna a kvartérna prevencia pri hromadne sa vyskytujúcich chorobách a iných poruchách zdravia,
3. dispenzarizácia rizikových a chronicky chorých u všeobecného lekára pre dospelých a systém dispenzarizácie v iných odboroch,
4. národný program podpory zdravia, celospoločenské zdravotné programy a stratégie, najmä so zameraním na prevenciu vrátane národného onkologického programu, národného programu prevencie kardiovaskulárnych ochorení, programov zameraných na boj proti fajčeniu, alkoholizmu, drogovým a iným závislostiam,
5. zásady účinnej zdravotnej výchovy obyvateľstva a behaviorálnej medicíny,
6. preventívne opatrenia a profylaktické opatrenia pri prenosných ochoreniach vrátane druhov, frekvencie a spôsobov aplikácie očkovacích látok, indikácie, kontraindikácie a nežiadúce účinky očkovania,
7. depistáž a boj proti prenosným ochoreniam, zásady spolupráce s Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky,
8. základy výkonu štátneho zdravotného dozoru,
9. vplyv faktorov práce a pracovného prostredia na zdravie, pracovné zdravotné služby.

A.2. V oblasti diagnostiky

1. základné vyšetrenie a komplexné vyšetrenie pacienta v ambulancii a mimo ambulancie,
2. indikácie na konziliárne vyšetrenia a hospitalizáciu,
3. indikácie laboratórnych vyšetrení, zobrazovacích vyšetrení, funkčných vyšetrení a iných pomocných vyšetrení jednotlivých systémov,
4. základná diagnostika a diferenciálna diagnostika chorobných stavov jednotlivých systémov na základe anamnézy, fyzikálneho vyšetrenia a pomocných vyšetrení vrátane

- metodiky, pomôcok, prístrojov a nástrojov,
5. hodnotenie EKG záznamu,
  6. indikácie, realizácia a vyhodnotenie 24-hodinového ambulantného monitorovania krvného tlaku,
  7. indikácie, kontraindikácie a interpretácia vyšetrení vykonávaných v ambulancii, napríklad vyšetrenie moču, sedimentácia erytrocytov, testy rýchlej diagnostiky (napríklad POCT, CRP, INR), stolica na skryté krvácanie, orálny glukózovo tolerančný test a členkovo ramenný index,
  8. zásady odberu a transportu biologického materiálu,
  9. spôsob vykonávania ambulantných vyšetrení u dospelých pred plánovanými výkonmi operačnej povahy a neoperačnej povahy vrátane posúdenia rizika výkonu podľa klasifikácie fyzického stavu podľa ASA,
  10. diagnostika stavov ohrozujúcich základné životné funkcie,
  11. identifikácia násilia vo všetkých jeho formách, spolupráca s príslušnými štátnymi orgánmi,
  12. obhliadka mŕtveho tela, základy súdneho lekárstva.

A.3. V oblasti liečby

1. princípy komplexnej liečby v rámci všeobecnej ambulantnej starostlivosti, napríklad úprava životosprávy pacienta, psychoterapia, dietoterapia a rehabilitácia,
2. indikácie rehabilitačných metód u pacienta v domácom prostredí, pooperačná starostlivosť o pacienta doma,
3. zásady racionálnej farmakoterapie,
4. základy farmakoterapeutických postupov ochorení, manažovaných v kompetencii všeobecného lekára vrátane artériovej hypertenzie, dyslipidémii a antikoagulačnej liečby,
5. zásady prvej pomoci a podpory základných životných funkcií pri poruchách obehu a dýchania,
6. prvá pomoc pri úrazoch, zastavenie krvácania,
7. prvá pomoc pri pôrode,
8. práva osôb so zdravotným postihnutím.

A.4. V oblasti organizácie práce

1. koncepcia odboru, zásady manažmentu a kontroly práce na pracovisku,
2. spolupráca s inými špecialistami, zdravotníckymi zariadeniami a pracoviskami SVALZ,
3. spolupráca so zdravotnými poisťovňami; sociálnou poisťovňou; úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny; Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny a inými štátnymi orgánmi vrátane orgánov územnej samosprávy; zariadení sociálnych služieb; agentúrami domácej ošetrovateľskej starostlivosti,
4. vykazovanie činnosti pre orgány zdravotníctva, národného zdravotníckeho informačného systému, povinné hlásenia chorôb.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	odobratie anamnézy a vyšetrenie	100
2.	vedenie kompletnej zdravotnej dokumentácie	100
3.	indikácia a hodnotenie komplementárneho vyšetrenia	100
4.	diferenciálna diagnostika a liečba vo všeobecnej ambulancii pre dospelých	100
5.	podávanie injekcií	50

6.	vyšetrenie pred plánovanými invazívnymi výkonmi operačnej povahy a neoperačnej povahy vrátane klasifikácie rizikovosti podľa klasifikácie fyzického stavu podľa ASA	30
7.	základné ORL vyšetrenie: a) s použitím nástrojov b) orientačné vyšetrenie sluchu c) výplach vonkajšieho zvukovodu	25, z toho 5 10 10
8.	prvá pomoc pri úraze oka napríklad poleptanie oka alebo cudzie teleso v oku	10
9.	orientačné vyšetrenie: a) zrakovej ostrosti pomocou optotypov b) farbecitu c) predného očného segmentu d) orientačné vyšetrenie zorného poľa	65, z toho 30 20 10 5
10	diagnostika kožných lézií a ošetrovanie kožných lézií	15
11	diagnostika akútnych stavov a základná liečba akútnych stavov postihujúcich nervový systém	15
12	liečba chronických stavov postihujúcich nervový systém	– 10
13	diferenciálna diagnostika akútnych a dekompenzovaných psychiatrických stavov napríklad schizofrénia, závislosti, nadviazanie kontaktu a vedenie rozhovoru s psychicky chorým, krízová intervencia, indikácia ďalšej psychologickú a psychiatrickú starostlivosti	5
14	očkovanie	50
15	vypracovanie návrhu na konziliárne vyšetrenie a iné vyšetrenia	5
16	vykonanie preventívnych prehliadok	100, z toho 20 s EKG
17	vypísanie návrhov na kúpeľnú liečbu	10
18	lekárska prehliadka o zdravotnej spôsobilosti na vedenie motorového vozidla a lekárska prehliadka u ďalších činností, pri ktorých sa vyžaduje posúdenie zdravotnej spôsobilosti	20
19	komplexná starostlivosť o pacientov s artériovou hypertenziou vo všeobecnej ambulancii pre dospelých	20
20	komplexná starostlivosť o pacientov na antikoagulačnej liečbe vo všeobecnej ambulancii pre dospelých	20
21	komplexná starostlivosť o pacientov s dyslipidémiou vo všeobecnej ambulancii pre dospelých	20
22	obhliadka mŕtveho tela (možné realizovať aj počas odbornej zdravotníckej praxe v nemocnici)	2
23	služba v rámci ambulantnej pohotovostnej služby	5
24	vyhodnotenie členkovo ramenného indexu - ABI	5
25	vyhodnotenie štandardizovaného testu na okultné krvácanie - FOB test vo všeobecnej ambulancii pre dospelých	5

B. Praktické zručnosti a skúsenosti po ukončení špecializačného štúdia

1. používať komplexné medicínske vedomosti pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti s prihliadnutím na interakcie a informácie z ostatných medicínskych odborov, ktoré do odboru všeobecné lekárstvo zasahujú,
2. vedieť identifikovať, ktoré časti diagnostiky, diferenciálnej diagnostiky a terapie pacienta vykoná všeobecný lekár sám, ktoré vyžadujú konziliárne vyšetrenie na inom pracovisku, a ktorého pacienta je nevyhnutné hospitalizovať,
3. poskytnúť neodkladnú zdravotnú starostlivosť v ambulancii a mimo ambulancie,
4. uskutočniť rýchlu diagnostiku a diferenciálnu diagnostiku, posúdiť závažnosť a ďalšie riešenie syndrémov, symptémov a chorôb v ambulancii a mimo ambulancie,
5. indikovať a vyhodnotiť laboratórne vyšetrenia v ambulancii – rýchle metódy diagnostiky z krvi, moču a stolice, respektíve v laboratóriách,
6. indikovať a vyhodnotiť iné vyšetrenia realizované v ambulancii napríklad EKG, 24-hodinové ambulantné monitorovanie krvného tlaku, členkovo ramenný index, vyšetrenie stolice na skryté krvácanie alebo na iných röntgenologických pracoviskách, USG vyšetrenia vrátane echokardiografie, Dopplerovskej sonografie, denzitometrické vyšetrenie, funkčné vyšetrenia kardiovaskulárneho systému a dýchacieho systému – ergometria, spirometria, endoskopické vyšetrenia, CT, MR, kožné testy,
7. zabezpečiť liečbu chorôb v kompetencii všeobecného lekára, ovládať indikácie a kontraindikácie liečby a liekové interakcie,
8. aplikovať intramuskulárne injekcie, intravenózne injekcie, intradermálne injekcie a subkutánne injekcie a infúziu liečbu,
9. uskutočniť indikáciu a odber biologického materiálu vrátane rýchlej diagnostiky vo všeobecnej ambulancii pre dospelých,
10. ovládať malé chirurgické výkony napríklad základné ošetrovanie rán, preväz, incízia, sutúra,
11. ovládať ošetrovanie popálenín a poleptania do 5% povrchu tela,
12. realizovať predoperačné vyšetrenie pacienta vrátane klasifikácie podľa fyzického stavu podľa ASA,
13. ovládať odoberanie anamnézy, fyzikálne vyšetrenie, indikácie a kontraindikácie pomocných vyšetrení v ambulantnej praxi,
14. viesť zdravotnú dokumentáciu a oznamovať povinné hlásenia a výkazy, aj v elektronickej podobe,
15. vykonávať preventívne prehliadky a preventívnu činnosť,
16. vykonávať povinné a odporúčané očkovanie a poskytovať informácie o jeho indikáciách, kontraindikáciách a nežiaducich účinkoch, vrátane možnosti profylaxie prenosných ochorení pred cestou do zahraničia, ich indikácie, kontraindikácie a nežiaducich účinkov,
17. realizovať dezinfekciu a sterilizáciu v praxi všeobecného lekára, epidemiologické opatrenia pri závažných infekčných chorobách, hygienu práce v praxi všeobecného lekára, fyziológiu práce,
18. posudzovať dočasnú pracovnú neschopnosť a vykonávať súvisiace administratívne úkony,
19. vykonávať lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci na účely posúdenia zdravotnej spôsobilosti na prácu,
20. hodnotiť bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia,
21. posudzovať zdravotnú spôsobilosť na vedenie motorového vozidla, zdravotnú spôsobilosť na držanie alebo nosenie zbrane a streliva, zdravotnú spôsobilosť na vykonávanie činností súvisiacich s prevádzkovaním bezpečnostnej služby a zdravotnú

- spôsobilosť na ďalšie činnosti, u ktorých zákon vyžaduje posudzovanie zdravotnej spôsobilosti,
22. ovládať základné očné vyšetrenie, prvú pomoc pri poranení a poleptaní oka a pri cudzom telese v oku, prvú pomoc pri akútnom záchvate glaukómu,
  23. ovládať základné ORL vyšetrenie s použitím nástrojov, orientačné vyšetrenie sluchu, diagnostiku a terapiu akútnych chorôb v ORL, výplach vonkajšieho zvukovodu, vyhodnotenie audiometrického vyšetrenia, sprístupnenie dýchacích ciest,
  24. ovládať prvú pomoc pri akútnych vybraných psychických poruchách, nadviazanie kontaktu a vedenie rozhovoru s psychicky chorým, krízovú intervenciu, indikáciu ďalšej psychologickú starostlivosti a psychiatrickú starostlivosti,
  25. ovládať zásady derivácie moču,
  26. ovládať diagnostiku, diferenciálnu diagnostiku, terapiu vybraných skupín obyvateľstva, napríklad gravidné ženy, imunokompromitovaní pacienti, geriatrickí pacienti, onkologickí pacienti, polymorbídni pacienti, fyzicky chorí, psychicky chorí a chronicky chorí pacienti,
  27. zabezpečiť starostlivosť o rizikové a znevýhodnené skupiny (fyzicky chorí, psychicky chorí, geriatrickí pacienti, imobilní, polymorbídni), onkologického a umierajúceho pacienta, obyvateľov v komunitách,
  28. dodržiavať práva osôb so zdravotným postihnutím,
  29. spolupracovať s agentúrami domácej ošetrovateľskej starostlivosti, inými zdravotníckymi zariadeniami a sociálnymi inštitúciami,
  30. predpisovať zdravotnícke pomôcky v kompetencii všeobecného lekára,
  31. ovládať indikácie, kontraindikácie a možnosti liečebnej rehabilitácie a fyzikálnej medicíny,
  32. ovládať funkčné vyšetrenia pohybového aparátu,
  33. posúdiť indikácie a kontraindikácie kúpeľnej liečby a vypísať návrh na kúpeľnú liečbu,
  34. ovládať diagnostiku vrátane odberu biologického materiálu a transportu biologického materiálu, diferenciálnu diagnostiku a efektívnu antiinfekčnú terapiu prenosných ochorení vyskytujúcich sa na území Slovenskej republiky a importovaných zo zahraničia v rozsahu podmienok všeobecnej ambulancie pre dospelých,
  35. vybrať a implementovať efektívne epidemiologické opatrenia v mieste nákazy, zabezpečiť karanténu a hlásenie prenosných ochorení,
  36. manažovať arteriálnu hypertenziu, vrátane realizácie a vyhodnotenia 24-hodinového ambulantného monitorovania krvného tlaku,
  37. manažovať antikoagulačnú liečbu vrátane vyšetrenia INR,
  38. manažovať dyslipidémie,
  39. manažovať diagnostiku diabetes mellitus vrátane orálneho glukózovo tolerančného testu v podmienkach všeobecnej ambulancie pre dospelých,
  40. vedieť vyhodnotiť výsledok vyšetrenia členkovo ramenného indexu,
  41. ovládať zásady racionálnej farmakoterapie,
  42. udržiavať komunikačné zručnosti a psychoterapeutický prístup k pacientovi,
  43. vedieť identifikovať násilie vo všetkých jeho formách,
  44. aplikovať efektívnu základnú diagnostiku, diferenciálnu diagnostiku a terapiu počas návštevnej služby mimo ambulancie,
  45. vykonávať administratívne činnosti súvisiace s poskytovaním ambulantnej zdravotnej starostlivosti,
  46. uskutočniť obhliadku mŕtveho tela a vykonať súvisiace administratívne úkony,
  47. uplatňovať v praxi metódy zdravotnej výchovy,
  48. vykazovať výkony a vyúčtovať ich zdravotným poisťovňam a ostatným inštitúciami,

49. ovládať prvú pomoc pri generalizovaných reakciách, alergických reakciách a kožných reakciách, odber biologického materiálu u osôb chorých alebo podozrivých z venerických chorôb,
50. reflektovať a implementovať nové kompetencie všeobecných lekárov.

c) Organizačná forma doplnkovej odbornej prípravy

Doplnková odborná príprava pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti s odporúčanou dĺžkou trvania špecializačného štúdia najmenej šesť mesiacov a dva týždne. V rámci doplnkovej odbornej prípravy lekár absolvuje teoretickú prípravu vo vzdelávacej ustanovizni v rozsahu dvoch týždňov. Doplnková odborná príprava sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou. Súčasťou špecializačnej skúšky je obhajoba písomnej práce a praktická skúška.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Odborná zdravotnícka prax vo všeobecnej ambulancii pre dospelých v trvaní najmenej šesť mesiacov.“.

12. V prílohe č. 1 druhom bode sa v MINIMÁLNO M ŠTANDARD E PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI DORASTOVÉ LEKÁRSTVO v písm. a) prvom bode číslica „25“ nahrádza číslicou „27“.

13. V prílohe č. 1 druhom bode sa za MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI ENDOSKOPICKÁ RETROGRÁDNA CHOLANGIOPANKREATIKOGRAFIA vkladá MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI EXPERTNÁ KOLPOSKOPIA, ktorý vrátane nadpisu znie:

„MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM
V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI

EXPERTNÁ KOLPOSKOPIA

a) Charakteristika certifikovanej pracovnej činnosti a dĺžka trvania certifikačnej prípravy

1. Certifikovaná pracovná činnosť expertná kolposkopia je zameraná na nadobudnutie teoretických vedomostí a praktických zručností v oblasti kolposkopiekej diagnostiky, analýzy korelácií kolposkopických nálezov s výsledkami cytológie a histológie, samostatného rozhodovania v diagnostike a liečbe lézií krčka maternice, pošvy a vulvy a vykonávania konziliárnej činnosti pri abnormálnych cytologických nálezo h.
2. Certifikačná príprava trvá najmenej 12 mesiacov.
3. Certifikačná príprava nadväzuje na špecializáciu v špecializačnom odbore gynekológia a pôrodnictvo.

b) Obsah a rozsah teoretických a praktických poznatkov

Položka 1

Teoretické poznatky

1. biológia nádorov – onkogenéza, genetika, bunkový cyklus, etiológia nádorov, s dôrazom na úlohu infekcie humánnymi papilomavírusmi v onkogenéze lézií v anogenitálnej oblasti,
2. epidemiológia gynekologických nádorov s dôrazom na krčok maternice, pošvy, vulvu, ich prekanceróz a prevalenciu humánnych papilomavírusov,
3. patológia gynekologických nádorov s dôrazom na krčok maternice, pošvy a vulvu, interpretácia výsledkov a znalosť ďalšieho manažmentu týchto ochorení podľa výsledku histologických nálezov,
4. cytológia gynekologických nádorov, podrobná znalosť interpretácie nálezov podľa The Bethesda systému, komparácia s inými cytologickými klasifikáciami, validita cytológie (senzitivita, špecificita) v predikcii prekanceróz a invazívneho karcinómu,
5. TNM klasifikácia, grading, staging, prognostické faktory malignít krčka maternice, pošvy a vulvy,
6. patogenéza nádorových ochorení krčka maternice, pošvy a vulvy,
7. zobrazovacie vyšetrovacie metódy využiteľné v manažmente týchto nádorov – základná orientácia a schopnosť vyhodnotenia nálezov,
8. princípy onkochirurgie zhubných gynekologických nádorov a nezhubných gynekologických nádorov,
9. zvládnutie techniky ablačných výkonov na krčku maternice a excíznych výkonov na krčku maternice,
10. dispenzárna starostlivosť o pacientku po liečbe prekanceróz a zhubných nádorov v danej oblasti,
11. včasná diagnostika ich recidív,
12. kolposkopia a jej význam v diagnostike benígnych lézií, prekanceróz a invazívneho karcinómu krčka maternice, vagíny a vulvy,
13. aktuálna klasifikácia a terminológia kolposkopických nálezov,
  14. problematika laboratórnej diagnostiky infekcie humánnymi papilomavírusmi,
  15. problematika skríningu rakoviny krčka maternice na Slovensku a v krajinách s organizovaným skríninom,
  16. vakcinácia proti humánnym papilomavírusom.

Položka 2

Praktické poznatky

Oddiel

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	diagnostikované prekancerózy a karcinóm krčka maternice, pošvy alebo vulvy	30
2.	analýza kolposkopických nálezov, na základe ktorých bola vykonaná cieľná biopsia z lézie a potvrdená histologickým nálezom	30
3.	analýza dispenzarizovaných pacientiek po liečbe dysplázií	20
4.	spracované výsledky požadovaných analýz a koreláty vlastných kolposkopických nálezov, cytologických nálezov a histologických nálezov	3

B. Praktické zručnosti a skúsenosti po ukončení certifikačnej prípravy

1. ovládať diagnostiku v expertnej kolposkopii,

2. vykonávať analýzu korelácií kolposkopických nálezov s výsledkami cytológie a histológie v samostatnom rozhodovaní v diagnostike a liečbe lézií krčka maternice, pošvy a vulvy,
3. vykonávať konziliárnu činnosť pre lekára v gynekologicko-pôrodníckej ambulancii u pacientiek s abnormálnymi cytologickými nálezmi,
4. zabezpečovať ďalšiu starostlivosť o pacientky s léziami maternicového krčka,
5. priebežne vyhodnocovať validitu vlastných kolposkopických nálezov, ktoré korelujú s histologickými nálezmi a výsledkami laboratórnej diagnostiky,
6. spolupracovať so spádovými gynekologicko-pôrodnickými oddeleniami alebo špecializovanými onkogynekologickými pracoviskami, kam odosiela pacientky v prípade, že sa ním indikované diagnostické alebo terapeutické výkony nedajú vykonať ambulantne,
7. odoslať pacientku na ďalšiu liečbu na špecializované pracovisko po prípadnom stanovení diagnózy zhubného ochorenia.“.

14. V prílohe č. 1 druhom bode sa za MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI INVAZÍVNA KATÉTROVÁ DIAGNOSTIKA A LIEČBA PORÚCH SRDCOVÉHO RYTMU vkladá MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI KLINICKÁ OSTEOLÓGIA, ktorý vrátane nadpisu znie:

„MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM
V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI

KLINICKÁ OSTEOLÓGIA

a) Charakteristika certifikovanej pracovnej činnosti a dĺžka trvania certifikačnej prípravy

1. Klinická osteológia je certifikovaná pracovná činnosť, ktorá sa zaoberá diagnostikou, diferenciálnou diagnostikou a liečbou osteoporózy a ostatných metabolických ochorení kostí.
2. Certifikačná príprava trvá najmenej šesť mesiacov.
3. Certifikačná príprava nadväzuje na špecializáciu v špecializačnom odbore endokrinológia, ortopédia, reumatológia alebo vnútorné lekárstvo.

b) Obsah a rozsah teoretických a praktických poznatkov

Položka 1

Teoretické poznatky

1. normálna anatómia a patologická anatómia skeletu dospelých,
2. princípy a postavenie duálnej RTG absorptiometrie, kvantitatívnej CT denzitometrie a ultrazvukovej diagnostiky v meraní kostnej denzity,
3. znalosť princípov kontroly kvality merania, vrátane najnižšej signifikantnej zmeny,
4. správna technika merania jednotlivých lokalít skeletu,
5. zásady správnej indikácie na denzitometrické a morfometrické vyšetrenie (bočný sken),
6. klinická interpretácia získaných nálezov v jednotlivých oblastiach skeletu,
7. hodnotenie laboratórnych výsledkov a interpretácia laboratórnych výsledkov

- 7.1. kalcio-fosfátového metabolizmu a kostného obratu, D vitamínu, parathormónu,
- 7.2. výsledkov v diferenciálnej diagnostike sekundárnej osteoporózy,
- 7.3. výsledkov v diferenciálnej diagnostike iných metabolických ochorení skeletu,
- 8. liečba osteoporózy,
- 9. diferenciálna diagnostika sekundárnej osteoporózy a iných metabolických ochorení skeletu,
- 10. hodnotenie RTG snímok osteoporotických fraktúr a iných patologických stavov spojených s nízkou kostnou denzitou,
- 11. vyhodnotenie duálnej RTG absorptiometrie
  - 11.1. u predmenopauzálnych žien a postmenopauzálnych žien, detí a u mužov,
  - 11.2. v oblasti predo-zadnej projekcie chrbtice a proximálneho femuru,
  - 11.3. v oblasti predlaktia,
  - 11.4. celotelovej,
  - 11.5. v oblasti okolo osteosyntézy alebo totálnej endoprotézy femuru,
  - 11.6. bočného morfometrického skenu chrbtice.

Položka 2

Praktické poznatky

Oddiel

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	Kompletné vyhodnotenie denzitometrie v štruktúre:	150
	1.1. prvovyšetrenie	50
	1.2. kontrolné vyšetrenie	100
	z toho podľa typu denzitometrie:	
	a) denzitometrické vyšetrenie (AP chrbtica, femur)	100
	b) predlaktie	20
	c) morfometrický sken	10
	d) celotelová denzitometria	10
	e) hodnotenie denzitometrie u detí	10
2.	Kompletné osteologické vyšetrenie:	50
	2.1. zhodnotenie etiológie nízkej denzity	
	2.2. diferenciálnu diagnostiku sekundárnej osteoporózy	
	2.3. diferenciálnu diagnostiku iných metabolických ochorení skeletu	
	2.4. návrh ďalších vyšetrení a kontrolného merania	
	2.5. zostavenie terapeutickéj stratégie	

B. Odborná zdravotnícka prax sa uskutočňuje najmenej päť mesiacov v špecializovanej ambulancii v odbore endokrinológia, ortopédia, reumatológia alebo vnútorné lekárstvo, zameranej na klinickú osteológiu vrátane vyhodnocovania výsledkov merania kostnej denzity a 3 týždne v osteocentre. Teoretická príprava vo vzdelávacej ustanovizni v trvaní 1 týždeň.“.

15. V prílohe č. 1 druhom bode sa za MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI PSYCHOTERAPIA vkladá MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI SOMNOLÓGIA, ktorý vrátane nadpisu znie:

„MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V
CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI

SOMNOLÓGIA

a) Charakteristika certifikovanej pracovnej činnosti a dĺžka trvania certifikačnej prípravy

1. Somnológia je certifikovaná pracovná činnosť, ktorá sa zaoberá diagnostikou a liečbou porúch spánku a bdenia a poruchami životných funkcií počas spánku vrátane diferenciálnej diagnostiky nevyhnutnej pre potvrdenie diagnózy a liečby syndrómu obštrukčného spánkového apnoe spojeného s ospalosťou u vodičov a žiadateľov o vodičské oprávnenie.
2. Certifikačná príprava trvá najmenej jeden rok.
3. Certifikačná príprava nadväzuje na špecializáciu v špecializačnom odbore pneumológia a ftizeológia, vnútorné lekárstvo, neurológia, ORL, pediatria, psychiatria alebo anestéziológia a intenzívna medicína.

b) Obsah a rozsah teoretických a praktických poznatkov

Položka 1

Teoretické poznatky

1. fylogéniza spánku a ontogéniza spánku, jeho neuroanatómia a neurofyziológia (makroarchitektonika a mikroarchitektonika spánku),
2. základy humánnej chronobiológie,
3. epidemiológia, patogenéza, klinický obraz, diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba nasledovných nozologických jednotiek a syndrómov podľa klasifikácie porúch spánku
  - a) poruchy dýchania v spánku,
  - b) nespavosť,
  - c) hypersomnie centrálneho pôvodu (narkolepsia, idiopatická hypersomnia),
  - d) poruchy cirkadiálneho rytmu spánku a bdenia,
  - e) NREM Parasomie,
  - f) REM Parasomie,
  - g) rytmické pohyby v spánku,
- h) somatické a neurologické choroby spojené s poruchami spánku,
  4. metodológia skriningových vyšetrení – pulzoxymetria, polygrafia, aktimetria,
  5. základy hodnotenia EEG, elektrookulografie, EMG a EKG,
  6. metodológia celonočnej polysomnografie a videopolysomnografie,
  7. metodológia testov mnohonásobného udržania bdlosti a mnohonásobnej spánkovej latencie,
  8. hodnotenie video záznamov celonočnej videoEEGpolysomnografie,
  9. neinvazívna ventilácia v liečbe porúch dýchania v spánku.

Položka 2

Praktické poznatky

Oddiel 1

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	vyhodnotenie spánkových dotazníkov, spánková anamnéza	20
2.	realizácia a vyhodnotenie <ol style="list-style-type: none"> 2.1. skriningových vyšetrení (pulzoxymetria)	50

	2.2. polygrafických vyšetrení	30
3.	pripojenie vyšetrovaného k polysomnografu, iniciácia a ukončenie polysomnografického záznamu	4
4.	samostatné manuálne vyhodnotenie celonočného videopolysomnografického záznamu vrátane skórovania štádií spánku podľa aktuálne platných kritérií , diagnostického záveru, záverečnej správy a odporúčania, zálohovanie údajov	100, z toho: 50 samostatne a 50 pod dohľadom
5.	samostatné vyhodnotenie testu mnohonásobnej spánkovej latencie vrátane diagnostického záveru, záverečnej správy a odporúčania, zálohovanie údajov	30
6.	samostatné vyhodnotenie testu mnohonásobného udržania bdlosti vrátane diagnostického záveru, záverečnej správy a odporúčania, zálohovanie údajov	20
7.	samostatná manuálna polysomnografická titrácia tlaku (prístrojom s kontinuálnym tlakom, prístrojom s bifázickým tlakom rozdielnym počas inspiria a expiria, prístrojom s bifázickým tlakom a variabilným automatickým nastavovaním času, tlaku a objemu tzv. adaptívna servoventilácia, prístrojom s bifázickým tlakom a objemovou podporou	20

B. Prax na nasledovných pracoviskách

- a) deväť mesiacov na vlastnom pracovisku podľa príslušnej špecializácie, so zameraním sa na vyhľadávanie a diagnostiku pacientov s poruchami spánku alebo pacientov s poruchami životných funkcií spojených so spánkom a
- b) tri mesiace na videopolysomnografickom pracovisku s realizáciou celonočného polysomnografického monitorovania pacientov vrátane ich nastavovania na neinvazívnu ventilačnú liečbu a titrovanie terapeutických tlakov.“.

16. V prílohe č. 2 druhom bode v riadku „choroby slizníc ústnej dutiny“ sa na konci pripájajú tieto slová: „a parodontu“.

17. V prílohe č. 2 druhom bode sa vypúšťa riadok „mukogingiválna chirurgia“.

18. V prílohe č. 2 druhom bode sa MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI CHOROBY SLIZNÍC ÚSTNEJ DUTINY nahrádza MINIMÁLNYM ŠTANDARDOM PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI CHOROBY SLIZNÍC ÚSTNEJ DUTINY A PARODONTU, ktorý vrátane nadpisu znie:

„MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM
V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI

CHOROBY SLIZNÍC ÚSTNEJ DUTINY A PARODONTU

a) Charakteristika certifikovanej pracovnej činnosti a dĺžka trvania certifikačnej prípravy

1. Choroby slizníc ústnej dutiny a parodontu je certifikovaná pracovná činnosť, ktorá sa zaoberá etiológiou, diagnostikou a chirurgickými aspektmi liečby ochorení mäkkých

tkanív ústnej dutiny a tkanív parodontu v spojitosti so stavom celého organizmu u pacientov po konzervatívnej terapii.

2. Certifikačné príprava trvá najmenej deväť mesiacov.

3. Certifikačná príprava nadväzuje na

- a) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore zubné lekárstvo vrátane pracovného pomeru v ambulancii zubného lekárstva alebo na klinike stomatológie a maxilofaciálnej chirurgie, alebo
- b) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore stomatológia vrátane špecializácie v špecializačnom odbore stomatológia alebo vykonávania odborných pracovných činností spojených so starostlivosťou o chrup, ústnu dutinu a tkanivá a orgány s ňou súvisiace najmenej tri po sebe nasledujúce roky v priebehu posledných piatich rokov pod vedením lekára, ktorý získal odbornú spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností a pracovný pomer v ambulancii zubného lekárstva alebo na klinike stomatológie a maxilofaciálnej chirurgie.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon certifikovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. anatómia orofaciálneho systému a fyziológia ústnej dutiny, sliny a slinných žliaz,
2. anatómia sliznice ústnej dutiny a histológia sliznice ústnej dutiny,
3. detailná anatómia parodontu, histológia parodontu a fyziológia parodontu,
4. objektívne a mikroskopické vyhodnotenie eflorescencií na koži a sliznici,
5. vyšetrenie parodontu, parodontologická dokumentácia,
6. klasifikácia ochorení slizníc ústnej dutiny,
7. klasifikácia ochorení parodontu,
8. etiológia ochorení parodontu a mäkkých tkanív ústnej dutiny so zameraním na mikrobiológiu ústnej dutiny, bakteriálny biofilm,
9. prejavy kožných ochorení na slizniciach ústnej dutiny,
10. prekancerózne stavy sliznice ústnej dutiny, diferenciálna diagnostika bielych plôch,
11. ochorenia slinných žliaz, xerostomia, vyšetrenie salivácie,
12. prejavy vírusových ochorení, vrátane HIV, AIDS,
13. mykotické infekcie,
14. bakteriálne infekcie,
15. ochorenia na podklade alergickej reakcie,
16. prejavy porúch imunity,
17. prejavy celkových ochorení a systémových ochorení,
18. metódy diagnostiky slizničných ochorení, odber materiálu,
19. medziodborová spolupráca, starostlivosť o rizikového pacienta,
20. princípy terapie slizničných ochorení,
21. liečebný plán v parodontológii, indikácie a kontraindikácie chirurgickej liečby,
22. konzervačná parodontologická liečba, zásady lokálnej a celkovej antimikrobiálnej liečby,
23. ústna hygiena, jej význam, jednotlivé časti, pravidelná starostlivosť,
24. chirurgická terapia parodontopatií (gingivektómia, frenulektómia, plastika dolného frontálneho úseku vestibulum oris, osteoplastika marginálneho parodontu, metódy apikálne posunutého laloka, riadenej tkanivovej regenerácie, princípy kostnej regenerácie, materiály používané na náhradu alveolárnej kosti),

25. úprava artikulácie zábrusom,
26. prognóza ošetrovania a aplikácia parodontologických aspektov v zubnolekárskej praxi,
27. excízia tkaniva na histologické vyšetrenie,
28. zásady práce s mäkkými tkanivami a šitie rán,
29. zásady indikácie jednotlivých spôsobov injekčnej lokálnej anestézie a jej komplikácie,
30. zásady a právne predpisy pre uskutočnenie chirurgických výkonov v ústnej dutine v rozsahu malej orálnej ambulantnej chirurgie, zásady hygienického režimu,
31. resuscitácia a riešenie náhlych príhod v ambulancii zubného lekára, prístrojové, nástrojové a materiálové vybavenie a prevádzka ambulancie zubného lekárstva,
32. farmakológia lokálnych anestetík, analgetík, protizápalových medikamentov a antimikrobiálnych látok.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	kompletný záznam o vyšetrení pacienta	50
2.	liečebný plán chorôb ústnej sliznice	50
3.	odber histologického materiálu	5
4.	odber mikrobiologického materiálu	30
5.	analýza parodontálnych indexov	50
6.	čistenie a zahľadenie koreňa	50
7.	hlboké čistenie	20
8.	frenulektómia labiálneho a linguálneho frenula	20
9.	vestibuloplastika	10
10	gingivektómia a plastika gingívy	40
.		
11	úprava artikulácie	10
.		
12	augmentácia a riadená tkanivová regenerácia	20
.		
13	úpravy mäkkých tkanív (bukálne riasy)	10
14	aplikácia väzivového štepu a epiteliálneho štepu	20
.		

B. Praktické zručnosti a skúsenosti po ukončení certifikačnej prípravy

1. ovládať objektívne vyhodnotenie a mikroskopické vyhodnotenie eflorescencií na koži a sliznici,
2. identifikovať klasifikáciu ochorení slizníc ústnej dutiny,
3. uskutočňovať dispenzarizáciu pacientov s chorobami dutiny ústnej a parodontu,
4. vykonávať prevenciu, diagnostiku a liečbu celkových ochorení a ochorení ústnej dutiny a parodontu,
5. vykonávať ošetrovanie pacientov po chemoterapii a rádioterapii, sekundárnej a terciárnej prevencii ústneho zdravia u týchto pacientov,
6. vykonávať diagnostiku a diferenciálnu klasifikáciu a liečbu ochorení parodontu,
7. vykonávať metódy chirurgickej terapie parodontopatií (gingivektómia, frenulektómia, plastika dolného frontálneho úseku vestibulum oris, osteoplastika marginálneho

parodontu, metódy apikálne posunutého laloka, riadenej tkanivovej regenerácie, princípy kostnej regenerácie, materiály používané na náhradu alveolárnej kosti, parodontálny obväz),

8. uskutočňovať konzervačnú parodontologickú liečbu: čistenie koreňa ručnými scalermi, ultrazvukom, indikácie roztokov na výplach parodontálnych váčkov, zásady lokálnej a celkovej antimikrobiálnej liečby, indikácia terapie ozónom u ochorení parodontu,
9. indikovať a prakticky uskutočňovať excíziu tkaniva na histologické vyšetrenie,
10. ovládať zásady práce s mäkkými tkanivami a šitie rán,
11. ovládať indikáciu preskripcie celkovej antimikrobiálnej liečby.“.

19. V prílohe č. 2 druhom bode sa vypúšťa MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ MUKOGINGIVÁLNA CHIRURGIA.

20. V prílohe č. 4 prvom bode sa riadok „ošetrovateľská starostlivosť v odboroch chirurgie“ a riadok „ošetrovateľská starostlivosť v odboroch vnútorného lekárstva“ nahrádzajú riadkom „ošetrovateľská starostlivosť o dospelých“.

21. V prílohe č. 4 prvom bode sa vypúšťa riadok „ošetrovateľská starostlivosť v onkológii“.

22. V prílohe č. 4 druhom bode sa za riadok „ošetrovateľská starostlivosť o diabetikov“ vkladá riadok „ošetrovateľská starostlivosť o chronické rany“.

23. V prílohe č. 4 prvom bode sa MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE OŠETROVATEĽSKÁ STAROSTLIVOSŤ V ODBOROCH CHIRURGIE a MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE OŠETROVATEĽSKÁ STAROSTLIVOSŤ V ODBOROCH VNÚTORNÉHO LEKÁRSTVA nahrádzajú MINIMÁLNYM ŠTANDARDOM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE OŠETROVATEĽSKÁ STAROSTLIVOSŤ O DOSPELÝCH, ktorý vrátane nadpisu znie:

„MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE

OŠETROVATEĽSKÁ STAROSTLIVOSŤ O DOSPELÝCH

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Ošetrovateľská starostlivosť o dospelých je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá komplexnou ošetrovateľskou starostlivosťou o pacientov v odboroch vnútorného lekárstva, chirurgických odboroch, geriatrickej, vrátane pacientov s onkologickým ochorením.
2. Špecializačné štúdium trvá najmenej jeden a pol roka.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na
  - a) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v magisterskom študijnom programe v študijnom odbore ošetrovateľstvo,
  - b) vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v bakalárskom študijnom programe v študijnom odbore ošetrovateľstvo,

- c) vyššie odborné vzdelanie v študijnom odbore diplomovaná všeobecná sestra,
- d) úplné stredné odborné vzdelanie v študijných odboroch pre zdravotnícke povolanie sestra.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. nové medicínske poznatky a ošetrovateľské poznatky v odboroch vnútorného lekárstva, geriatrickej, onkológie a v chirurgických odboroch,
2. štandardné diagnostické a terapeutické postupy v odboroch vnútorného lekárstva, geriatrickej, onkológie a v chirurgických odboroch,
3. štandardy ošetrovateľskej starostlivosti v odboroch vnútorného lekárstva, geriatrickej, onkológie a v chirurgických odboroch,
4. postupy zamerané na podporu zdravia a prevenciu komplikácií v odboroch vnútorného lekárstva, geriatrickej, onkológie a v chirurgických odboroch,
5. uplatnenie ošetrovateľstva založeného na dôkazoch,
6. špecifiká ošetrovateľskej starostlivosti u dospelých pacientov v odboroch vnútorného lekárstva, geriatrickej, onkológie a v chirurgických odboroch,
7. klinická farmakológia, medikamentózna liečba v dávkovacom rozmedzí a farmakologickom zložení na základe indikácie lekára a po posúdení potreby pacienta, vyhodnocovanie účinnosti liečby,
8. manažment analgetickej liečby na základe indikácie lekára, vyhodnocovanie účinnosti liečby, nefarmakologické postupy tlmenia bolesti,
9. komunikácia v multiodborovom tíme,
10. edukácia pacienta, príbuzných a podporných osôb pri ochoreniach v odboroch vnútorného lekárstva, geriatrickej, onkológie a v chirurgických odboroch,
11. posúdenie hydratácie, posúdenie nutričného stavu pacienta a rizík malnutrície,
12. enterálna liečebná výživa a parenterálna liečebná výživa,
13. starostlivosť o vyprázdňovanie močového mechúra a hrubého čreva, starostlivosť o stómie, intermitentná autokatetrizácia, zavádzanie katétra na odvádzanie stolice,
14. posúdenie mobility, posúdenie sebestačnosti a dizability pacienta s využitím hodnotiacich škál,
15. bazálna stimulácia a jej využitie,
16. komplexná individualizovaná ošetrovateľská starostlivosť zameraná na monitorovanie pacientov a ošetrovanie pacientov pri vybraných výkonoch (pred rádioterapiou a po rádioterapii, pred chemoterapiou a po chemoterapii, pri paravenóznom podaní cytostatík, po autológnej transplantácii periférnych kmeňových buniek, po allogénnej transplantácii, samodarcu – darcu periférnych kmeňových buniek, auto-transfúzne systémy),
17. dlhodobá ošetrovateľská starostlivosť, paliatívna a hospicová starostlivosť, starostlivosť o imobilného a zomierajúceho pacienta,
18. prevencia nozokomiálnych nákaz a závažných infekcií,
19. špecifiká ošetrovateľskej starostlivosti u dospelých pacientov so zriedkavými a cudzokrajnými chorobami,
20. príznaky a diagnostika týrania, zneužívania a zanedbávania, prejavy ageizmu, ohrozenie seniorov násilím, postup hlásenia ukazovateľov násillia Národnému centru zdravotníckych informácií,
21. klasifikácia rán, hojenie rán, klasifikačné nástroje a hodnotiace nástroje, pokročilá

- liečba rán, interdisciplinárna spolupráca v liečbe rán,
 22. ošetrovateľská starostlivosť o pacienta so zavedenou tracheostomickou kanylou,
 23. kategorizácia zdravotníckych pomôcok a ich indikácia sestrou,
 24. právne predpisy a etické normy vzťahujúce sa na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel 1

Minimálny počet zdravotných výkonov

Ošetrovateľské výkony súvisiace s diagnostickými a liečebnými výkonmi, ktoré sestra vykonáva samostatne		
1.	posúdenie vitálnych funkcií, stavu vedomia pacienta	20
2.	posúdenie nutričného stavu pacienta a stavu hydratácie	20
3.	posúdenie, ošetrovanie a kontrola hojenia rán, popálenín, postradiačných zmien na koži, odstraňovanie stehov z rán hojajúcich sa per primam	20
4.	posúdenie bolesti pomocou vybraných škál, manažment ošetrovateľských činností pri bolesti	15
5.	neodkladná KPCR	2
6.	zabezpečenie priechodnosti dýchacích ciest bez pomôcok a s použitím vzduchovodu	10
7.	nastavenie monitoru EKG, monitoru pulznej frekvencie, automatického merania tlaku, oxygenácie	10
8.	meranie centrálného venózneho tlaku	10
9.	sledovanie pacienta po výkonoch v anestézii, posúdenie stavu vedomia, meranie srdcového výdaja, neinvazívna oxymetria	10
10.	indikácia, zavedenie a zrušenie kanyly do periférnej žily; spolupráca pri zavádzaní centrálného venózneho katétra	20
11.	kontrola miesta vpichu, výmena infúzných setov, bariérové opatrenia, zrušenie kanyly z periférnej žily	20
12.	ošetrovanie cievnych vstupov (centrálny venózny katéter, dialyzačný katéter) a iných vstupov (epidurálny katéter, tunelizované katétre, extra ventrikulárna drenáž)	15
13.	nastavenie infúzných púmp, lineárnych dávkovačov, enterálnych púmp	25
14.	tréning pacientov v algoritmoch ošetrovania katétrov a technikách podávania infúzných roztokov, vrátane tréningu pacientov pri domácej parenterálnej a enterálnej výžive (perkutánná endoskopická gastrostómia, perkutánná endoskopická jejunostómia)	15
15.	katetrizácia močového mechúra u ženy, intermitentná autokatetrizácia vrátane edukácie pacienta; kontrola a zabezpečenie funkčnosti katétra vrátane preplachu; aplikácia liečiv do močového mechúra na základe indikácie lekára	10
16.	zavádzanie permanentného močového katétra u muža, kontrola a zabezpečenie funkčnosti katétra vrátane preplachu; aplikácia liečiv do močového mechúra na základe indikácie lekára	10
17.	preplachy abscesových dutín antibiotikami a fibrinolytikami, drénov a fistúl, ošetrovanie špeciálnych drénov (drenáž biliárneho systému)	10
18.	ošetrovanie tracheostomickej kanyly, vnútornej fenestrovanej kanyly a okolia stómie	10
19.	tracheo-bronchiálne odsávanie u pacientov so zaistenými dýchacími cestami na základe indikácie lekára	2
20.	špeciálny odber biologického materiálu (odber likvoru, externá ventrikulárna drenáž, punkcia kostnej drene) v spolupráci s lekárom	5
21.	indikácia dlhodobej ošetrovateľskej starostlivosti pacientovi v spolupráci s rodinou a	10

	komunitou	
22.	vertikalizácia, mobilizácia pacienta, dychové cvičenia, cievna gymnastika	10
23.	podávanie liekov, odber krvi cez porty zavedené do cievneho systému, kontrola ich funkčnosti	2

Oddiel 2

Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov.

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

A.

Odborná zdravotnícka prax v špecializačnom odbore ošetrovateľská starostlivosť o dospelých s dĺžkou trvania jeden a pol roka sa uskutočňuje u poskytovateľa ústavnej zdravotnej starostlivosti, z toho		
1.	interné pracoviská výučbového zdravotníckeho zariadenia vzdelávacej ustanovizne	2 týždne
2.	chirurgické pracoviská výučbového zdravotníckeho zariadenia vzdelávacej ustanovizne	2 týždne
3.	onkologické pracoviská výučbového zdravotníckeho zariadenia vzdelávacej ustanovizne	2 týždne

B. Teoretická príprava vo vzdelávacej ustanovizni v trvaní 4 týždne.

Oddiel 3

Praktické zručnosti a skúsenosti po ukončení špecializačného štúdia

1. spolupracovať pri vybraných diagnostických a terapeutických výkonoch v odboroch vnútorného lekárstva, geriatrickej, onkologickej a v chirurgických odboroch,
2. posúdiť kognitívne funkcie pomocou posudzovacích škál,
3. vykonávať posúdenie nutričného stavu a stavu hydratácie,
4. realizovať posudzovanie, ošetrovanie a hojenie rán, ošetrovať popáleniny,
5. využívať algoritmy ošetrovania katétrov pri domácej parenterálnej výžive a enterálnej výžive,
6. sledovať klinický stav pacienta po výkonoch v anestézii,
7. posudzovať a ošetrovať miesta cievnych vstupov, katétrov,
8. realizovať neinvazívnu oxymetriu, merať srdcový výdaj a merať centrálny venózný tlak,
9. zaisťovať priechodnosť dýchacích ciest vrátane použitia vzduchovodu,
10. indikovať a vykonávať zavedenie, výmenu a zrušenie kanyly z periférnej žily,
11. realizovať odber krvi cez katétre a porty zavedené do cievneho systému,

12. aplikovať medikamentóznú liečbu v dávkovacom rozmedzí a farmakologickom zložení na základe indikácie lekára a po posúdení potreby pacienta, vyhodnocovať účinnosť liečby,
13. realizovať katetrizáciu močového mechúra u ženy; realizovať katetrizáciu močového mechúra u muža; edukovať pacienta a rodinu o intermitentnej autokatetrizácii,
14. odsávať sekréty z tracheostomickej kanyly; vykonávať tracheobronchiálne laváže u pacientov so zaistenými dýchacími cestami,
15. ošetrovať stómie, indikovať stomické pomôcky,
16. aplikovať preplachy abscesových dutín antibiotikami a fibrinolytikami, drénov a fistúl,
17. sledovať a zabezpečovať zapojenie a funkčnosť drénov a drenáží, sledovať a udržiavať priechodnosť drénov, vyplachovať drénované priestory,
18. realizovať komplexnú ošetrovateľskú starostlivosť o pacienta pred výkonom, počas výkonu a po výkone,
19. realizovať nastavenie základných parametrov používaných prístrojov,
20. popísať kategorizáciu zdravotníckych pomôcok, ktoré je oprávnená predpisovať sestra,
21. identifikovať príznaky a poznať diagnostiku týrania, zneužívania, ohrozenie seniorov násilím a postup hlásenia ukazovateľov násilia Národnému centru zdravotníckych informácií,
22. používať informačno-technologické systémy dostupné v systémoch zdravotnej starostlivosti,
23. dodržiavať etické princípy a normy súvisiace s výkonom povolania,
24. uplatňovať kritické myslenie a systémový prístup k riešeniu problémov v starostlivosti o chorých,
25. zohľadňovať pri ošetrovateľskej starostlivosti kultúrne osobitosti,
26. podieľať sa na zabezpečovaní kvality ošetrovateľskej starostlivosti a bezpečnosti pacientov.“.

24. V prílohe č. 4 prvom bode sa vypúšťa MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE OŠETROVATEĽSKÁ STAROSTLIVOSŤ V ONKOLÓGII.

25. V prílohe č. 4 druhom bode sa za MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI OŠETROVATEĽSKÁ STAROSTLIVOSŤ O DIABETIKOV vkladá MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI OŠETROVATEĽSKÁ STAROSTLIVOSŤ O CHRONICKÉ RANY, ktorý vrátane nadpisu znie:

„MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM
V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI

OŠETROVATEĽSKÁ STAROSTLIVOSŤ O CHRONICKÉ RANY

a) Charakteristika certifikovanej pracovnej činnosti a dĺžka trvania certifikačnej prípravy

1. Ošetrovateľská starostlivosť o chronické rany sa zaoberá komplexnou starostlivosťou o pacientov s chronickou ranou, ktorá vzniká následkom lokálnych porúch vyživovania

kože, podmienených cievnyh alebo neurologickým ochorením, lokálnym pôsobením tlaku, žiarením, malignitou ale aj infekciou operačnej či traumatickej rany. Certifikačná príprava je zameraná na prípravu sestier v oblasti ranového manažmentu, vytvorenia optimálneho prostredia v rane za účelom podpory procesu hojenia, pre zvyšovanie komfortu a kvality života pacienta a taktiež pre dosiahnutie efektívnosti nákladov na liečbu v súlade s najlepšimi dostupnými dôkazmi u najčastejšie sa vyskytujúcich typov nehojajících sa rán v klinickej praxi nemocníc, domácej starostlivosti, zariadeniach sociálnych služieb a hospicích.

2. Certifikačná príprava trvá najmenej šesť mesiacov.
3. Certifikačná príprava nadväzuje na
  - a) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v magisterskom študijnom programe v študijnom odbore ošetrovatel'stvo a ošetrovatel'skú prax najmenej jeden rok,
  - b) vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v bakalárskom študijnom programe v študijnom odbore ošetrovatel'stvo a ošetrovatel'skú prax najmenej jeden rok,
  - c) vyššie odborné vzdelanie v študijnom odbore diplomovaná všeobecná sestra a ošetrovatel'skú prax najmenej jeden rok alebo
  - d) úplné stredné odborné vzdelanie v študijných odboroch pre zdravotnícke povolanie sestra a ošetrovatel'skú prax najmenej jeden rok.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon certifikovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. anatómia kože a fyziológia kože, príčiny vzniku rán, súvisiace faktory,
2. typy a klasifikácie rán, definície pojmov, klasifikačné nástroje,
3. hojenie rán, fázy hojenia rán, faktory ovplyvňujúce hojenie rany,
4. posudzovanie rán a diagnostika rán, lokálne charakteristiky rany, diagnostika typu rany s použitím klasifikačných nástrojov,
5. posudzovanie priebehu hojenia rany s využitím hodnotiacich nástrojov, meracích nástrojov a akronymov, dokumentácia rany,
6. liečba nehojajících sa rán a ošetrovanie nehojajících sa rán, lokálna liečba, time management, základné princípy liečby rán, debridement a metódy debridementu, pokročilá liečba rán, klinická prax a interdisciplinárna spolupráca v liečbe nehojajících rán,
7. preväz rany, dezinfekcia rany, dezinfekčné prostriedky a sterilizačné prostriedky, prostriedky vlhkej terapie, príprava spodiny rany, oplach rany a výplach rany, ošetrovanie okolia rany, kompresívna terapia,
8. posúdenie celkového stavu pacienta v kontexte potrieb a rizikových determinantov ako napríklad malnutícia, poruchy hybnosti, kognitívne poruchy, systémové ochorenia, malignita, prevencia infekcií, kompenzácia polymorbidity. nedostatok informácií, narušená rola v rodine, spoločenské uplatnenie, kvalita života, zabezpečenie continuity starostlivosti,
9. komplexný manažment pacienta s chronickou ranou (ovplyvnenie faktorov, ktoré determinujú hojenie rán napríklad etiológia, pridružené ochorenia, nutričný stav, hematologické poruchy, psychický stav sociálna izolácia, spánok – spánkový deficit, bolesť, systémová infekcia, abúzus, spôsob života – statická záťaž, pohyb, životospráva, socioekonomická úroveň pacienta),

10. kompetencie sestry pri liečbe nehojajících sa rán a ošetrovaní nehojajících sa rán,
11. využitie terapeutických postupov vo vzťahu k podpore procesu hojenia rany (napríklad kompresívna terapia, fyzioterapia, fototerapia, bioprónové svetlo, podtlaková liečba rán,
12. bolesť u pacienta s chronickou ranou, definícia bolesti, typy bolesti a príčiny jej vzniku, konceptuálny model bolesti, charakteristika bolesti u pacientov s vybranými typmi nehojajících sa rany; posúdenie bolesti a manažment bolesti u pacientov s chronickou ranou; preväz rany ako faktor spôsobujúci bolesť u pacientov s chronickou ranou,
13. manažment ošetrovania dekubitov, definícia, etiológia, faktory podieľajúce sa na ich vzniku, klasifikácie dekubitov, využitie hodnotiacich škál a meracích nástrojov v rámci predikcie rizika vzniku dekubitov, terapia dekubitov, posudzovanie priebehu hojenia, manažment prevencie vzniku dekubitu,
14. manažment ošetrovania ulcus cruris, typy, klasifikácie ulcus cruris, ich charakteristika; manažment ošetrovania venózných ulcerácií, komplexné klinické posúdenie, manažment liečby a ošetrovania, edukácia pacienta a rodiny, prax založená na dôkazoch a moderné obväzové materiály, kompresívna terapia v liečbe ulcerácií predkolenia,
15. manažment ošetrovania ulcus cruris arteriosum a mixtum, charakteristika, komplexné klinické posúdenie, manažment liečby a ošetrovania, edukácia pacienta a rodiny, preventívne opatrenia arteriálnej ulcerácie predkolenia,
16. manažment ošetrovania diabetickej ulcerácie, definícia, patofyziológia a klinický obraz, klasifikácie a posudzovanie syndrómu diabetickej nohy, manažment infekcie, ischémie, metabolická kompenzácia diabetes mellitus, odľahčovanie tlaku, manažment bolesti, lokálna starostlivosť o diabeticкую nohu s léziou alebo diabeticкую ulcus, moderné postupy v liečbe diabetickeho vredu, skrining a edukácia v prevencii syndrómu diabetickej nohy a reulcerácií, prax založená na dôkazoch a diabeticкую ulcus,
17. manažment ošetrovania malígnej rany, definícia, patofyziológia, klinický obraz, posudzovanie s využitím meracích a hodnotiacich nástrojov, manažment symptómov malígnej rany, manažment výživy, psychosociálne aspekty ošetrovania malígnej rany, dopad malígnej rany na pacienta, rodinu a ošetrujúci personál, edukácia v problematike manažmentu pacienta s malígnou ranou,
18. manažment ošetrovania peristomálnych kožných komplikácií, včasné komplikácie a neskoré komplikácie, posudzovanie peristomálnej kože a stómie s využitím hodnotiacich a meracích nástrojov, manažment prevencie a ošetrovania kožných komplikácií stómii,
19. manažment ošetrovania postradiačných zmien na koži, včasné komplikácie a neskoré komplikácie, posudzovanie s využitím meracích a hodnotiacich nástrojov, manažment prevencie a ošetrovania postradiačných zmien na koži,
20. srororigénne rany a iatrogénne rany, analýza nežiaducich udalostí, rizikové faktory, príčiny vzniku a prejavy srororigénnych rán, odporúčenia pre manažment prevencie a ošetrovania srororigénnych rán,
21. nozokomiálne ranové infekcie a ich hlásenie,
22. infekcia operačnej rany a traumatickej rany vrátane popáleniny, dehiscencia rany, klinický obraz, posudzovanie infekcie, manažment ošetrovania a prevencie komplikácií akútnej rany, edukácia profesionálov,
23. sociálne aspekty a psychologické aspekty ošetrovania pacienta s chronickou ranou, faktory determinujúce adherenciu a complianciu pacienta v liečbe a ošetrovaní,
24. etické aspekty ošetrovania pacienta s chronickou ranou,
25. edukácia pacienta a rodiny pacienta s chronickou ranou,
26. právne predpisy a štandardy týkajúce sa problematiky chronických rán,
27. medzinárodné organizácie v manažmente rán.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	ošetrenie dekubitu	5
2.	ošetrenie diabetickej ulcerácie	5
3.	ošetrenie ulcus cruris venosum	3
4.	ošetrenie ulcus cruris arteriosum, mixtum	3
5.	ošetrenie malígnej rany	2
6.	ošetrenie pacienta s infekciou operačnej alebo traumatickej rany vrátane popálenín	5
7.	ošetrenie pacienta s dehiscenciou operačnej rany	2
8.	ošetrenie pacienta s postradiačnými zmenami na koži	2
9.	ošetrenie pacienta s kožnými komplikáciami stômií	2
10.	nakladanie kompresívnej bandáže, vrátane edukácie	10
11.	posúdenie typu rany podľa klasifikačného nástroja	10
12.	posúdenie priebehu hojenia chronickej rany s použitím hodnotiaceho a meracieho nástroja	5
13.	návrh a vypracovanie plánu ošetrovateľskej starostlivosti u konkrétneho pacienta vrátane identifikovania rizikových faktorov priebehu hojenia (s dekubitom, s diabetickou ulceráciou, s ulcus cruris, s infekciou operačnej rany alebo traumatickej rany)	4
14.	návrh a vypracovanie edukačného plánu u konkrétneho pacienta (s dekubitom, s diabetickou ulceráciou, s ulcus cruris, s infekciou operačnej rany alebo traumatickej rany)	4
15.	bandáž kýčľa po amputácii	4
16.	ošetrenie amputačného pahýľa (hojenie rany per primam, per secundam)	4
17.	príprava sterilného stolíka na sutúru	2
18.	asistencia pri chirurgickom ošetrení nehojacej sa rany (pri nekrektómii, odstránení hypergranulácii exkochleačnou lyžičkou)	5
19.	ošetrovanie pacienta s pokročilou liečbou chronických rán (NPWT, mesh-plastika, larvaterapia)	3
20.	ošetrenie pacienta s ranovou nozokomiálnou infekciou	3
21.	izolácia pacienta s ranovou nozokomiálnou infekciou	3
22.	meranie ABI indexu	3
23.	odber biologického materiálu z rany (výtery, stery)	20

B. Praktické skúsenosti

1. posudzovanie rany, typu rany a priebehu hojenia rany,
2. podpora procesu hojenia rany ošetrovateľskými intervenciami,
3. manažment ošetrovania
  - 3.1. dekubitu,
  - 3.2. ulcus cruris,
  - 3.3. diabetickej ulcerácie,
  - 3.4. malígnej rany,
  - 3.5. postradiačných zmien na koži,
  - 3.6. peristomálnych kožných komplikácií,

- 3.7. infekcie operačnej rany a infekcie traumatickej rany (vrátane popáleniny),
- 3.8. dehiscencie operačnej rany,
4. prevencia nozokomiálnych infekcií pri ošetrovaní rany,
5. psychosociálna pomoc pacientovi a rodine pacienta s chronickou ranou.

C. Ošetrovateľská prax na pracovisku, na ktorom sú ošetrované chronické rany v trvaní 6 mesiacov, z toho

1. jeden týždeň teoretická príprava vo vzdelávacej ustanovizni,
2. jeden týždeň praktická príprava na výučbovom pracovisku vzdelávacej ustanovizne.

D. Praktické zručnosti a skúsenosti po ukončení certifikačnej prípravy

1. preukazovať vedomosti súvisiace s chronickými ranami: dekubitus, ulcus cruris, diabetická ulcerácia, malígne rany, sorrhorigénne rany, postradiačné zmeny na koži, peristomálne kožné komplikácie, infekcia operačnej a traumatickej rany vrátane popálenín, dehiscencia operačnej rany,
2. ovládať faktory ovplyvňujúce proces hojenia rán,
3. identifikovať jednotlivé fázy hojenia rán,
4. uplatňovať moderné terapeutické obväzové materiály v ošetrovaní chronických rán a možnosti ich využitia v klinickej ošetrovateľskej praxi,
5. používať základný pojmový aparát súvisiaci s ošetrovateľskou starostlivosťou jednotlivých typov chronických rán v jednotlivých fázach ošetrovateľského procesu (posudzovanie, diagnostika, plánovanie, realizácia, vyhodnotenie),
6. posúdiť typ rany podľa klasifikačného nástroja,
7. posúdiť priebeh hojenia rany s použitím posudzovacích, hodnotiacich a meracích škál a techník, akronymov,
8. manažovať ošetrovateľskú starostlivosť u pacienta s chronickou ranou, plánovať, hodnotiť a dokumentovať ošetrovateľskú starostlivosť,
9. vybrať vhodný moderný terapeutický obväzový materiál na konkrétny typ rany,
10. ošetriť chronickú ranu podľa najnovších odporúčaní a štandardov, zabezpečiť prevenciu nozokomiálnych infekcií,
11. zabezpečiť psychosociálnu pomoc pacientovi a rodine pacienta s chronickou ranou.“.

26. V prílohe č. 7 sa za riadok „operačné stredisko záchranej zdravotnej služby“ vkladá riadok „starostlivosť o kriticky chorých“.

27. V prílohe č. 7 sa za MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE OPERAČNÉ STREDISKO ZÁCHRANNEJ ZDRAVOTNEJ SLUŽBY vkladá MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE STAROSTLIVOSŤ O KRITICKY CHORÝCH, ktorý vrátane nadpisu znie:

„MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM
V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE

STAROSTLIVOSŤ O KRITICKY CHORÝCH

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Starostlivosť o kriticky chorých je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá získavaním zručností pre vykonávanie invazívnych výkonov a špecifických výkonov na mieste

zásahu a na urgentnom prijme, transportom kriticky chorých osôb pri život ohrozujúcich stavoch a pokračovaním intenzívnej starostlivosti počas transportu.

2. Špecializačné štúdium trvá najmenej dva roky.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na vysokoškolské štúdium prvého stupňa v študijnom odbore urgentná zdravotná starostlivosť a tri roky odbornej zdravotníckej praxe za posledných šesť rokov ku dňu zaradenia do špecializačného štúdia na pracovnej pozícii zdravotnícky záchranár; v pracovnom pomere na plný úväzok, z toho najmenej 24 mesiacov na záchranej zdravotnej službe.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

A. Rozsah teoretických vedomostí

1.	Legislatíva v záchranej zdravotnej službe	Legislatíva v záchranej zdravotnej službe a súvisiace právne predpisy. Postavenie zdravotníckeho záchranára špecialistu v systéme záchranej zdravotnej služby. Správne vedenie zdravotnej dokumentácie.
2.	Diagnostika v urgentnej a intenzívnej medicíne	Definície, význam a ciele diagnostikovania. Rozšírené fyzikálne vyšetrenie, špeciálne vyšetrovacie postupy pre neodkladnú zdravotnú starostlivosť pri vyšetrení respiračného systému, kardiovaskulárneho systému, invazívnych vyšetrovacích metód. Monitorovanie CNS. Využitie hodnotiacich metód a škál. Špeciálne možnosti monitoringu. Fyziologické a patologické hodnoty jednotlivých vyšetrení.
3.	Starostlivosť o kriticky chorých pri zlyhávaní kardiovaskulárneho systému	Akútne kardiovaskulárne ochorenia. Starostlivosť o pacienta s akútnym koronárnym syndrómom, infarktom myokardu, pľúcnou embóliou, poruchami srdcového rytmu, hypertenziou, cievnu mozgovou príhodou, cievny uzáverom, ezofagiálnymi varixami, aneuryzmou, možnosti liečby a komplikácie. Prednemocničná trombolýza u pacienta s akútnym infarktom myokardu. EKG a elektroimpulzoterapia
4.	Starostlivosť o kriticky chorých pri zlyhávaní respiračného systému	Umelá pľúcna ventilácia a kyslíková terapia. Umelá pľúcna ventilácia. Automatické dýchacie prístroje, ventilačné režimy (objemy, frekvencia, typy podpory, PEEP), ich nastavenie a obsluha. Stav vyžadujúce umelú pľúcnu ventiláciu. Invazívna a neinvazívna umelá pľúcna ventilácia. Komplikácie a nežiaduce účinky umelej pľúcnej ventilácie. Problematika odvykania pacientov od ventilátora. Extubácia pacienta, starostlivosť o endotracheálne kanyly, tracheostomické kanyly a subglotické pomôcky. Výmena tracheostomickej kanyly. Toaleta dýchacích ciest, endobronchiálna laváž. Postupy neodkladnej zdravotnej starostlivosti s respiračnou insuficienciou, akútnou dychovou nedostatočnosťou, astmatickým záchvatom, status astmaticus, chronickou obštrukčnou chorobou pľúc, nekardiálnym pľúcny edémom, laryngitídou, epiglotitídou, laryngospazmom. Klinické prejavy, možnosti liečby a komplikácie liečby.
5.	Starostlivosť o kriticky	Akútne respiračno-ventilačné ochorenia. Liečebné postupy

	chorých s poruchou vedomia a pri špecifických situáciách KPCR	a lieky používané pri KPCR. Prístroje na mechanickú podporu krvného obehu a kompresie hrudníka. Spriechodnenie a zaistenie dýchacích ciest v jednotlivých vekových kategóriách. Urgentná koniopunkcia a evakuačná punkcia hrudníka. Torakotómia pri KPCR. Terapeutická hypotermia. Aktuálne smernice Európskej resuscitačnej rady.
6.	Starostlivosť o kriticky chorých so závažnou traumou	Postupy neodkladnej zdravotnej starostlivosti s polytraumou, poranením chrčtice, miechy, hlavy a tváre, poranením kostí, kĺbov a mäkkých častí. Poranenia hrudníka, brucha a krvácania. Termická trauma, crush syndróm, blast syndróm, výšková choroba, dekompresná choroba, barotrauma. Klinické prejavy, možnosti liečby a komplikácie. Rozšírená kardiopulmonálna resuscitácia u detí a dospelých.
7.	Akútne stavy v gynekológii a pôrodníctve	Postupy neodkladnej zdravotnej starostlivosti v gynekológii, akútne stavy v pôrodníctve, prekotný pôrod, krvácania, pôrodnické krvácania. Klinické prejavy, možnosti liečby a komplikácie.
8.	Starostlivosť o kriticky choré dieťa a novorodenca	Starostlivosť o novorodenca. Monitoring a liečba. Transport kriticky chorého novorodenca. Intenzívna starostlivosť o novorodenca.
9.	Farmakológia v starostlivosti o kriticky chorých	Farmakológia v urgentnej medicíne. Hlavné a špecifické liekové skupiny, liečivá v urgentnej a intenzívnej medicíne. Indikácie, kontraindikácie, dávkovanie, nežiaduce účinky používaných farmák na organizmus a nástup účinku. Spôsoby aplikácie.
10.	Starostlivosť o kriticky chorých pri udalostiach s hromadným postihnutím osôb	Postupy pri udalostiach s hromadným postihnutím osôb zamerané na urgentnú a intenzívnu medicínsku časť a neodkladnú zdravotnú starostlivosť o kriticky chorých pri udalostiach s hromadným postihnutím osôb a medicíne katastrof. Retriage pred vstupom do hniezda ranených, organizácia práce v hniezde ranených, farmakológia a farmakoterapia v medicíne katastrof, ošetrovateľské a záchranárske postupy u kriticky chorých pacientov pri vzniku udalostí s hromadným postihnutím osôb a medicíne katastrof, život zachraňujúce intervencie pri medicíne katastrof, dynamika vývoja a zmena statusu pacienta pred a po intervencii v hniezde ranených, zmena priorít v transporte postihnutých osôb z hniezda ranených, komunikácia s veliteľom zdravotníckeho zásahu vyhodnotenie potrieb koncových zariadení k stavu a povahe postihnutých osôb.

B. Časť teoretickej výučby v príslušných oblastiach sa uskutočňuje formou cvičení v laboratórnych podmienkach.

C. Teoretické vedomosti po ukončení špecializačného štúdia

1. definovať legislatívnu problematiku postavenia zdravotníckeho záchranára špecialistu v systéme poskytovania neodkladnej zdravotnej starostlivosti, poznať rozsah jeho kompetencií,
2. popísať rozšírené a špeciálne postupy pri diferenciálnej diagnostike pri vyšetrení pacienta, s dôrazom na diagnostiku ochorení respiračného systému, kardiovaskulárneho systému a neurologického systému,
3. popísať a analyzovať EKG krivku,

4. charakterizovať indikácie pre prevádzanie defibrilácie, kardioverzie a kardiostimulácie pomocou externých elektród,
5. charakterizovať indikácie pre prevádzanie farmakologickej kardioverzie,
6. popísať postupy prednemocničnej trombolýzy u pacientov s akútnym infarktom myokardu,
7. charakterizovať problematiku poskytovania neodkladnej zdravotnej starostlivosti o pacientov s ochoreniami kardiovaskulárneho systému a jeho zlyhávaním,
8. charakterizovať princípy použitia prístroja na umelú pľúcnu ventiláciu; charakterizovať funkčnosť špeciálnej prístrojovej techniky na umelú pľúcnu ventiláciu; definovať špecifickú starostlivosť o pacienta na umelej pľúcnej ventilácii; poznať súvisiace komplikácie umelej pľúcnej ventilácie a popísať ich odstránenie,
9. popísať problematiku poskytovania neodkladnej zdravotnej starostlivosti o pacientov s respiračným ochorením a zlyhávaním ventilácie,
10. popísať problematiku poskytovania neodkladnej zdravotnej starostlivosti o pacientov v bezvedomí,
11. definovať postupy rozšírenej KPCR novorodencov, detí a dospelých, vrátane farmakoterapie pri KPCR,
12. popísať princípy použitia mechanického prístroja na kompresie hrudníka,
13. popísať zásady riadenej hypotermie po úspešnej KPCR,
14. popísať problematiku poskytovania neodkladnej zdravotnej starostlivosti o pacientov so závažnou traumou,
15. popísať problematiku poskytovania neodkladnej zdravotnej starostlivosti pri akútnych stavoch v gynekológii a pôrodníctve,
16. popísať problematiku poskytovania neodkladnej zdravotnej starostlivosti a intenzívnej starostlivosti novorodencom,
17. poznať farmakológiu liekov používaných v neodkladnej zdravotnej starostlivosti a intenzívnej starostlivosti,
18. poznať indikácie, kontraindikácie, dávkovanie, nežiaduce účinky používaných liekov na organizmus a nástup ich účinku,
19. definovať zásady krízového manažmentu a podieľať sa na prechode činností zdravotníckeho zariadenia zo štandardných podmienok na činnosti neštandardných podmienok; poznať proces prechodu z urgentnej medicíny na medicínu katastrof,
20. poznať špecifiká pri poskytovaní intenzívnej starostlivosti pri udalostiach s hromadným postihnutím osôb a medicíne katastrof.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel 1

Minimálny počet zdravotných výkonov (s možnosťou vykonávania aj na simulátoroch)

A. DOSPELÍ		
1.	rozšírená resuscitácia dospelého	30
2.	rozšírená resuscitácia dospelého s použitím automatického mechanického prístroja na kompresie hrudníka	3
3.	hodnotenie stavu vedomia pomocou hodnotiacich škál	50
4.	hodnotenie hĺbky analgosedácie	20
5.	zhodnotenie záznamu dvanásť – zvodového EKG	50
6.	kardioverzia	10
7.	dočasná kardiostimulácia	10
8.	externá defibrilácia	50
9.	podávanie trombolýzy	10

10.	kanylácia centrálnej žily	3
11.	zavedenie intraoseálneho prístupu	10
12.	auskultácia pľúc a srdca	50
13.	zaistenie dýchacích ciest pomocou laryngeálnej masky, laryngeálneho tubusu, endotracheálnej kanyly	30
14.	zmena polohy endotracheálnej kanyly	10
15.	koniotómia	5
16.	tracheostómia (chirurgická)	5
17.	výmena tracheostomickej kanyly	10
18.	bronchiálna laváž	5
19.	odsávanie z endotracheálnej kanyly (otvorený spôsob, zatvorený spôsob)	50
20.	odsávanie z tracheostomickej kanyly (otvorený spôsob, zatvorený spôsob)	50
21.	príprava ventilátora na umelú pľúcnu ventiláciu	30
22.	napojenie pacienta na umelú pľúcnu ventiláciu	30
23.	odpájanie pacienta z umelej pľúcnej ventilácie	10
24.	sledovanie a analyzovanie ventilačných parametrov	30
25.	punkcia hrudníka	10
26.	hrudná drenáž	10
27.	zavádzanie žalúdočnej sondy kritickému pacientovi	5
28.	asistencia pri katetrizácii močového mechúra u muža	10
29.	cerebrálna oxymetria, meranie ICP	20
30.	hemodynamické monitorovanie	30
31.	infúzna terapia, parenterálna výživa	20
32.	transfúzna terapia	5
33.	asistencia a intravenózna aplikácia intravenózných anestetík	20
34.	asistencia a intravenózna aplikácia opiátov a opioidov	20
35.	asistencia a intravenózna aplikácia antikonvulzív	20
36.	asistencia a intravenózna aplikácia analgetík	20
37.	monitorovanie v intenzívnej medicíne a anestéziológii - invazívne a neinvazívne (arteriálny tlak, oxymetria, kapnometria, hodnotenie acidobázickej rovnováhy, EKG)	30
38.	nefyziologický pôrod (komplikácie pri pôrode)	5
B. DETI		
1.	rozšírená resuscitácia dieťaťa	30
2.	kanylácia vény alebo artérie	5
3.	asistencia pri kanylácii centrálnej vény	2
4.	zavedenie alebo asistencia intraoseálneho prístupu	10
5.	udržiavanie priechodnosti a zaistenie dýchacích ciest laryngeálnej masky, laryngeálneho tubusu, endotracheálnej kanyly	10
6.	endotracheálne odsávanie dolných dýchacích ciest – laváž	30
7.	ošetrovateľská rehabilitácia – polohovanie, drenážna poloha	5
8.	invazívne a neinvazívne monitorovanie (pulzný oximeter, sat. O ₂ , monitorovanie vitálnych funkcií - pulz, dych, krvný tlak)	50
9.	starostlivosť o nazogastrickú sondu alebo orogastrickú sondu	5
10.	starostlivosť o endotracheálnu kanylu	10
11.	starostlivosť o periférnu venu alebo artériu	20
12.	starostlivosť o kontinuálnu drenáž	5
13.	starostlivosť o tracheostómiu	10
14.	odber krvi zo žily u dieťaťa	10
15.	umelá výživa, parenterálna výživa u detí	5
C. NOVORODENCI		
1.	fyzikálne vyšetrenie fyziologického novorodenca	20
2.	hodnotenie popôrodnej adaptácie	10
3.	monitorovanie novorodenca na pôrodnej sále	10
4.	fyzikálne vyšetrenie novorodenca v kritickom stave	10
5.	hodnotenie vitálnych funkcií (krvný tlak, pulz, dych) a farby kože	30
6.	hodnotenie a meranie telesnej teploty a termoneutrálneho prostredia (servoriadenia teploty prostredia – inkubátor, vyhrevné lôžko) – termomanažment	30

7.	resuscitácia novorodenca	10
8.	príprava novorodenca na transport	10
9.	zaistenie dýchacích ciest pomocou laryngeálnej masky, laryngeálneho tubusu, endotracheálnej kanyly	5
10.	podávanie surfaktantu	3
11.	kanylácia periférnej vény alebo artérie	5
12.	kanylácia umbilikálnej vény alebo artérie	10
13.	zavedenie intraoseálneho prístupu	10
14.	transfúzia	3
15.	infúzna terapia, umelá výživa, parenterálna výživa	20
16.	endotracheálne odsávanie dolných dýchacích ciest – laváž	5
17.	nazálne odsávanie a perorálne odsávanie	30
18.	oxygenoterapia - inhalácia O ₂ (zvlhčovanie, udržiavanie teploty a FiO ₂)	30
19.	inhalácia liekov do dýchacích ciest	5
20.	ošetrovateľská rehabilitácia – polohovanie, drenážna poloha	5
21.	monitorovanie – invazívne a neinvazívne (pulzný oximeter sat. O ₂ , monitorovanie vitálnych funkcií)	30
22.	starostlivosť o nazogastrickú sondu alebo orogastrickú sondu	10
23.	starostlivosť o endotracheálnu kanylu laryngeálnej masky	10
24.	starostlivosť o periférnu vënu alebo artériu	30
25.	príprava liekov a podávanie liekov - per os, endotracheálne, per rektum, intramuskulárne, subkutánne	30
26.	monitorovanie bilancie tekutín a diurézy (meranie množstva moču)	10

Oddiel 2

Praktické zručnosti a skúsenosti po ukončení špecializačného štúdia

1. spriechodňovať a zaisťovať dýchacie cesty supraglotickými pomôckami,
2. spriechodňovať a zaisťovať dýchacie cesty endotracheálnou intubáciou pri KPCR,
3. zahájiť a vykonať rozšírenú KPCR u dospelých,
4. zahájiť a vykonať rozšírenú KPCR u detí a novorodencov,
5. zahájiť a vykonávať riadenú hypotermiu u pacientov po úspešnej KPCR,
6. vykonávať rozšírenú KPCR s pomocou mechanických prístrojov na kompresie hrudníka,
7. sledovať funkčnosť prístrojov na umelú pľúcnu ventiláciu,
8. ovládať prístroje na umelú pľúcnu ventiláciu, ovládať princípy ventilačných režimov,
9. zabezpečovať intenzívnu starostlivosť o pacienta napojeného na umelú pľúcnu ventiláciu vrátane zvládania komplikácií,
10. zabezpečiť invazívny prístup do priedušnice,
11. vykonať punkciu hrudníka pri tenznom pneumotoraxe,
12. vykonať torakotómiu v špecifických situáciách pri KPCR,
13. popisovať a analyzovať EKG krivku,
14. vykonať defibriláciu,
15. vykonať externú kardiostimuláciu,
16. vykonať kardioverziu pomocou defibrilátora a pomocou dostupných farmák,
17. podávať prednemocničnú trombolýzu u pacientov s akútnym infarktom myokardu,
18. vykonať terapeutické postupy u pacienta v bezvedomí a pacienta so závažnou traumou,
19. vykonať terapeutické postupy pri akútnych stavoch v pôrodníctve, neonatológii a pediatrii,
20. zaznamenávať a interpretovať hodnoty získané pri invazívnom monitoringu a neinvazívnom monitoringu v urgentnej medicíne a intenzívnej medicíne,
21. navrhovať a aplikovať farmakologickú liečbu v urgentnej medicíne,

22. vykonávať špecifickú intenzívnu starostlivosť o kriticky chorých pri udalostiach s hromadným postihnutím osôb a medicíne katastrof.

Oddiel 3

Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov.

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z teoretickej a praktickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred skúšobnou komisiou. Záverečná skúška pozostáva z testu teoretických vedomostí a riešenia simulovanej situácie.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Odborná zdravotnícka prax v záchranej zdravotnej službe 24 mesiacov, z toho odborná zdravotnícka prax v ústavnom zdravotníckom zariadení		
1.	klinika alebo oddelenie anesteziológie a intenzívnej medicíny	60 hodín
2.	Pediatrické oddelenie a) jednotka resuscitačnej starostlivosti o novorodencov b) JIS pre deti	20 hodín 20 hodín
3.	oddelenie invazívnej a intervenčnej kardiológie	20 hodín
4.	JIS a) kardiologická b) chirurgická c) úrazovej chirurgie d) gynekologická	20 hodín 20 hodín 20 hodín 20 hodín
5.	urgentný príjem alebo centrálny príjem	60 hodín
6.	udalosť s hromadným postihnutím osôb (aktívna účasť na cvičení)	60 hodín

» .

28. Príloha č. 8 znie:

„Príloha č. 8 k výnosu č. 12422/2010 - OL

MINIMÁLNE ŠTANDARDY PRE ŠPECIALIZAČNÉ ŠTUDIJNÉ PROGRAMY A ICH ŠTRUKTÚRA V ZDRAVOTNÍCKOM POVOLANÍ

PRAKTICKÁ SESTRA

1. Minimálny štandard pre špecializačný študijný program starostlivosť o seniorov

2. Minimálny štandard pre certifikačný študijný program asistencia v záchranej zdravotnej službe“.

1. MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM

MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM
V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE

STAROSTLIVOSŤ O SENIOROV

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Starostlivosť o seniorov je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá starostlivosťou o základné potreby starého človeka, udržiavaním sebestačnosti a nezávislosti pri bežných denných činnostiach a zohľadňuje potreby v súvislosti s chorobami vo vyššom veku.
2. Špecializačné štúdium trvá najmenej jeden rok.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na úplné stredné odborné vzdelanie v študijnom odbore zdravotnícky asistent a najmenej jednoročnú odbornú zdravotnícku prax.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. vývoj zdravotnej starostlivosti o seniorov, koncepcia zdravotnej starostlivosti o seniorov,
2. právne aspekty zdravotnej starostlivosti a sociálnej starostlivosti, zmluva o poskytovaní starostlivosti,
3. etické problémy v starostlivosti o seniorov – násilie na starých ľuďoch (týranie a ponižovanie), konflikty zo strany inštitúcie, úplatky, dary, zaobchádzanie so sexualitou v starobe, eutanázia, eschatológia,
4. sociálna starostlivosť o seniorov na území Slovenska,
5. proces starnutia a staroby,
6. klasifikácia geriatrického veku,
7. telesné prejavy staroby, psychické prejavy staroby a sociálne prejavy staroby, pozorovanie zmien a ich dokumentácia,
8. mobilita, pády, úrazy, následky – spolupráca pri tímovom riešení,
9. starostlivosť o kožu osôb vo vyššom veku,
10. základy geriatrickej starostlivosti o seniorov s vybranými chorobami napríklad poruchy spánku, poruchy výživy, poruchy vnútorného prostredia, metabolizmu, poruchy vylučovania moču a stolice, demencie, parkinsonizmus, cievna mozgová príhoda, onkologické choroby,
11. základy gerontopsychiatrickej starostlivosti o seniorov s vybranými chorobami napríklad akútna zmätenosť, riziko samovraždy, depresia, neurózy, závislosť od alkoholu, schizofrénia,
12. aktivačná starostlivosť o seniorov,
13. domáca starostlivosť o seniorov,
14. sociálna integrácia seniorov,
15. špecifiká komunikácie s vybranými skupinami problémových seniorov s agresívnym, depresívnym, dementným, zrakovým, sluchovým, fatickým handikepom a pod.,
16. psychologická problematika ťažko chorých a zomierajúcich seniorov,
17. sebestačnosť a sebaobsluha v základných potrebách zameraných na každodenné úkony seniorov,
18. polymorbidita v seniorskom veku,

19. uspokojovanie duchovných potrieb seniorov a náboženských potrieb seniorov,
20. zomieranie, vysporiadanie sa so strachom pred zomieraním, komunikácia so smútiacimi rodinnými príslušníkmi, starostlivosť o mŕtve telo,
21. pohybová aktivita v starostlivosti o seniora zameraná na zlepšenie pohyblivosti a svalovej sily, nácvik chôdze, pohybové hry, hry na podporu výkonu vnímania,
22. spolupráca pri liečebnej rehabilitácii, hemiplégii, parkinsonizme, postihnutí kĺbov, amputáciách, syndróme imobility.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel 1

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	spolupráca so sestrou pri príjme seniorov	20
2.	hygienická starostlivosť, kúpanie, sprchovanie	100
3.	ochrana kože, udržiavanie celistvosti kože	100
4.	polohovanie	100
5.	nácvik sedu, stoja a chôdze	50
6.	pitný režim	100
7.	príjem a výdaj tekutín, zaznamenávanie	50
8.	kŕmenie	50
9.	meranie fyziologických funkcií:	250, z toho:
	a) telesnej teploty	50
	b) dychu	50
	c) pulzu	50
	d) krvného tlaku	50
	e) meranie telesnej hmotnosti	50
10.	odber moču na biochemické vyšetrenie	20
11.	odber stolice na biochemické vyšetrenie	20
12.	starostlivosť o inkontinentných	20
13.	pohybové hry	10
14.	aktivizácia	10

B. Praktické skúsenosti

1. spracovávanie štatistických podkladov a hlásení, doklady o hospitalizovaných,
2. vykonávanie administratívne činnosti spojené s príjmom seniora, agendou oddelenia a inventarizáciou,
3. práca s informačným systémom na pracovisku,
4. komunikácia so seniorom s poruchou sluchu, zraku,
5. spolupráca pri prevencii týrania a zneužívania seniorov,
6. manipulácia s pomôckami uľahčujúcimi pohyb seniora a ošetrovanie,
7. ovládanie pohybových hier, gymnastiky a aktivizačných metód vhodných pre seniorov.

Oddiel 2

Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov.

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína školským rokom podľa zostaveného učebného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu.

Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Geriatrické pracoviská alebo zariadenia sociálnej starostlivosti v trvaní 12 mesiacov, z toho		
1.	onkologické pracovisko, hospic, oddelenie paliatívnej starostlivosti, liečebňa pre dlhodobo chorých alebo dom ošetrovateľskej starostlivosti	1 mesiac
2.	psychiatrické pracoviská so zameraním na gerontopsychiatriu	1 mesiac

2. MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM

**MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM
V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI**

ASISTENCIA V ZÁCHRANNEJ ZDRAVOTNEJ SLUŽBE

a) Charakteristika certifikovanej pracovnej činnosti a dĺžka trvania certifikačnej prípravy

1. Asistencia v záchranej zdravotnej službe je certifikovaná pracovná činnosť, ktorá sa zaoberá vykonávaním základných asistenčných úloh a odborných pracovných činností v ambulancii záchranej zdravotnej služby pri poskytovaní neodkladnej zdravotnej starostlivosti a činnosťami súvisiacimi s vedením vozidla ambulancie záchranej zdravotnej služby s právom prednostnej jazdy.
2. Certifikačná príprava trvá najmenej tri mesiace.
3. Certifikačná príprava nadväzuje na
  - a) úplné stredné odborné vzdelanie v študijnom odbore zdravotnícky asistent a
  - b) pozíciu vodiča v záchranej zdravotnej službe v trvaní najmenej šesť mesiacov.

b) Obsah a rozsah teoretických a praktických poznatkov

Položka 1

Teoretické vedomosti

1. základné poznatky z organizácie prednemocničnej neodkladnej zdravotnej starostlivosti,
2. právne predpisy súvisiace s výkonom práce vodiča záchranej zdravotnej služby,
3. zásady používania telekomunikačných techník a moderných informačných systémov používaných v záchranej zdravotnej službe, rádiová komunikácia s operačným strediskom záchranej zdravotnej služby, prípadne s inými zložkami integrovaného záchranného systému,
4. zásady používania materiálno-technického vybavenia ambulancií záchranej zdravotnej služby,
5. spracovávanie potrebnej dokumentácie v záchranej zdravotnej službe,
6. vyslobodzovanie osoby pri nehodách a havarijných situáciách v súčinnosti s ostatnými zložkami integrovaného záchranného systému,
7. starostlivosť pri neodkladných stavoch v prednemocničnej neodkladnej zdravotnej starostlivosti,

8. asistancia v rámci diagnostiky raneného a liečby raneného pri náhlom poškodení zdravia,
9. postupy pri udalostiach s hromadným postihnutím osôb.

Položka 2

Praktické poznatky

Oddiel

Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	KPCR v simultánnych podmienkach	
	1.1. BLS - novonarodené dieťa,	30
	1.2. BLS - dieťa,	30
	1.3. BLS - dospelý,	80
	1.4. BLS - rodička,	10
2.	Rozšírená resuscitácia v simultánnych podmienkach	
	2.1. rozšírená resuscitácia - novonarodené dieťa,	30
	2.2. rozšírená resuscitácia - dieťa,	30
	2.3. rozšírená resuscitácia - dospelý,	80
	2.4. rozšírená resuscitácia - rodička	10
3.	asistancia pri príprave liekov a podávaní liekov	20
4.	asistancia pri podávaní inhalačnej liečby	10
5.	asistancia pri vyhotovení 12-zvodového EKG záznamu	20
6.	asistancia pri ošetrovaní rán a poranení	30
7.	meranie fyziologických funkcií	50
8.	meranie hodnoty glykémie v krvi glukometrom	10
9.	zabezpečenie priechodnosti dýchacích ciest bez pomôcok	10
10.	asistancia pri dopravnej nehode	10
11.	asistancia pri pôrode	5

B. Praktické zručnosti a skúsenosti

1. ovládanie správnej techniky vedenia vozidiel s právom prednostnej jazdy ambulancie záchrannej zdravotnej služby,
2. preukázanie kondičných jász - núdzové zastavenie vozidla, zastavenie vozidla na rôznom povrchu, zastavenie vozidla v zákrute, kruhové objazdy, uhýbací manéver so zastavením vozidla, zvládnutie šmyku, udržiavanie vozidla s právom prednostnej jazdy ambulancie záchrannej zdravotnej služby v stave pripravenosti na zásah, práca s kartou vodiča, knihou jász,
3. asistancia pri vyslobodzovaní osoby pri nehodách a havarijných situáciách v súčinnosti s ostatnými zložkami integrovaného záchranného systému,
4. ovládanie udržiavania rádiovkej komunikácie a dátovej komunikácie s operačným strediskom záchrannej zdravotnej služby, prípadne s inými zložkami integrovaného záchranného systému,
5. manipulácia s transportnými pomôckami a transportnou technikou,
6. používanie imobilizačných prostriedkov a fixačných prostriedkov,
7. asistancia pri vykonávaní KPCR a vykonávanie KPCR pri zlyhaní životných funkcií dospelých a detí.“.

29. V prílohe č. 10 prvom bode sa za riadok „laboratórne metódy v klinickej mikrobiológii“ vkladá riadok „vyšetrovacie metódy v hematológii a transfúziológii“.

30. V prílohe č. 10 prvom bode sa za riadok „vyšetrovacie metódy v klinickej cytológii“ vkladá riadok „vyšetrovacie metódy v klinickej mikrobiológii“.

31. V prílohe č. 10 prvom bode sa za MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE LABORATÓRNE METÓDY V KLINICKEJ MIKROBIOLÓGII vkladá MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE VYŠETROVACIE METÓDY V HEMATOLÓGII A TRANSFÚZIOLÓGII, ktorý vrátane nadpisu znie:

„MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM
V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE

VYŠETROVACIE METÓDY V HEMATOLÓGII A TRANSFÚZIOLÓGII

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Vyšetrovacie metódy v hematológii a transfúziológii je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá laboratórnymi analýzami telesných tekutín, krvi, buniek, tkanív a interpretáciou laboratórných nálezov v zdraví a chorobe. Je neoddeliteľnou súčasťou posudzovania kvality zdravotnej starostlivosti v oblasti diagnostiky a liečby chorôb.
2. Špecializačné štúdium trvá najmenej jeden rok.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na
  - a) úplné stredné odborné vzdelanie v študijnom odbore zdravotnícky laborant a
  - b) najmenej dvojročnú odbornú zdravotnícku prax.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

A. V rámci klinickej a laboratórnej hematológie

1. krvotvorba pri fyziologických stavoch a patologických stavoch, jej regulácia genetická, epigenetická, cytokínová a neurohormonálna; zloženie krvi, funkcia krvi; vývojové rady krviniek; regulácia,
2. fyziológia bunky a patológia bunky (základná štruktúra bunkového jadra, cytoplazmy, morfológická charakteristika a ultraštruktúrová charakteristika vo svetelnom mikroskope a elektrónovom mikroskope, metabolizmus, delenie, proliferácia, apoptóza),
3. erytrocyt: fyziológia a patológia, hemoglobín, metabolizmus železa, vitamínu B12 a iných krvotvorných látok, anémie, polycytémia, polyglobúlia,
4. leukocyt: fyziológia a patológia; význam pri nešpecifickej imunite a špecifickej imunite; celúlarne funkcie, intercelúlarne funkcie a adhezívne funkcie s endotelom; nádorové procesy: klasifikácia lymfoproliferatívnych a myeloproliferatívnych ochorení,
5. trombocyt: jeho štruktúra, funkcie fyziologické, patologické pri vrodených a získaných poruchách hemostázy, trombocytopenie, trombocytózy, trombocytopenie,

6. krvná plazma, proteíny: fyziologické zloženie, zmeny pri krvných chorobách, sekundárne zmeny; hemostáza, zložky a faktory, fyziológia zrážania krvi, biologická kontrola hemostázy, prirodzené inhibítory zrážania krvi, fibrinolýza, patológia hemostázy, vrodené a získané koagulopatie; trombózy,
7. etiopatogenéza, charakteristika a diagnostika primárnych benígnych krvných chorôb, malígnych krvných chorôb a sekundárnych reakcií; monocytový - makrofágový systém,
8. základné a špeciálne laboratórne vyšetrenia a špeciálne techniky (biochemické, cytologické, morfológické, imunologické, imunochemické, cytofluorometrické, molekulovo genetické, kultivačné),
9. zabezpečenie, koordinácia, monitorovanie klinických hematologických vyšetrení a laboratórnych hematologických vyšetrení, stanovenie diagnózy, manažment, konzultačná činnosť.

B. V rámci transfúziológie

1. imunoematológia, genetika krvných skupín, klinická interpretácia a indikácia substitučnej hemoterapie pri variantoch krvných skupín; skupinové systémy erytrocytov, leukocytov a trombocytov,
2. organizácia národnej transfúznej služby na Slovensku; darcovstvo krvi: výchova a nábor darcov krvi,
3. spôsoby spracovania a konzervácie krvi a krvných komponentov, druhy transfúzných prípravkov,
4. technika frakcionácie a výroby diagnostických sér a špeciálnych prípravkov krvnej plazmy bezpečných z hľadiska prenosu infekcií,
5. spracovanie krvotvorných buniek pre autológne a alogénne transplantácie a ich úprava, čistenie, zmrazovanie,
6. zabezpečenie a kontrola kvality transfúzných prípravkov,
7. spolupráca na vytvorení registrov darcov krvi a kostnej drene,
8. manipulácia s krvotvornými bunkami kostnej drene a periférnej krvi, princípy ich kultivácie in vitro,
9. účelná hemoterapia: princípy racionálnej komponentovej substitučnej hemoterapie; potransfúzne komplikácie, potransfúzne reakcie,
10. kontrola bezpečnosti na všetkých medzistupňoch výroby krvi ako bezpečného lieku,
11. príslušné právne predpisy, ktoré sa vzťahujú na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel 1

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	spracovanie, kvalitatívne a kvantitatívne hodnotenie punkcií kostnej drene	50
2.	nátery periférnej krvi – diferencovanie a hodnotenie	500
3.	cytochemické vyšetrenie a imunochemické vyšetrenie (cytológia, cytochémia, prietoková cytometria)	50
4.	vykonanie vyšetrenia krvného obrazu počítačovou technikou	800
5.	hemostazeologická komplexná laboratórna diagnostika	300
6.	metódy monitorovania krátkodobej antikoagulačnej liečby a dlhodobej antikoagulačnej liečby	200
7.	predtransfúzne vyšetrenia	100

8.	imuno hematologické vyšetrenia	100
9.	enzýmové a ďalšie špeciálne vyšetrenia (HLA, imunofenotypizácia)	50

B. Asistencia pri výkone

1.	spracovanie krvotvorných buniek	1
2.	kryokonzervácia krvotvorných buniek	1
3.	hodnotenie kontroly kvality krvotvorných buniek	3

Oddiel 2

Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov.

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Hematológia a transfúziológia v trvaní 12 mesiacov, z toho:		
1.	laboratórium klinickej hematológie	8 mesiacov
2.	imuno hematologické laboratórium	4 mesiace

” .

32. V prílohe č. 10 prvom bode sa za MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE VYŠETROVACIE METÓDY V KLINICKEJ CYTOLÓGII vkladá MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE VYŠETROVACIE METÓDY V KLINICKEJ MIKROBIOLÓGII, ktorý vrátane nadpisu znie:

„MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM
V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE

VYŠETROVACIE METÓDY V KLINICKEJ MIKROBIOLÓGII

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Vyšetrovacie metódy v klinickej mikrobiológii je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá laboratórnymi metódami na priamy dôkaz etiologického agensa v materiáli na základe mikroskopického vyšetrenia, dôkazu voľných antigénov, nukleových kyselín a iných štruktúr, vrátane toxínov, izolácie na médiách a ďalšej identifikácie pôvodcu ochorenia a stanovením citlivosti na antiinfekčné liečivá. Zaoberá sa aj rôznymi metódami stanovenia odpovede organizmu na prítomnosť infekčného agensa metódami nepriamej laboratórnej diagnostiky.

2. Špecializačné štúdium trvá najmenej jeden rok.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na
  - a) úplné stredné odborné vzdelanie v študijnom odbore zdravotnícky laborant a
  - b) najmenej trojročnú odbornú zdravotnícku prax v laboratóriu klinickej mikrobiológie.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. mikroskopické diagnostické metódy v klinickej mikrobiológii,
2. zásady odberu, transportu a spracovania biologického materiálu,
3. charakteristika baktérií a rastové vlastnosti baktérií,
4. patogenita baktérií a virulencia baktérií,
5. teoretické základy laboratórnej diagnostiky významných rodov v patogenéze bakteriálnych ochorení,
6. charakteristika vírusov a vlastnosti vírusov, ich rastové nároky a možnosti identifikácie,
7. charakteristika a rastové vlastnosti mikroskopických húb patogénnych pre človeka,
8. teoretické základy laboratórnej diagnostiky významných rodov v patogenéze mykotických ochorení,
9. charakteristika a vlastnosti medicínsky významných prvokov a červov, teoretické základy ich diagnostiky,
10. antimikróbne látky, ich charakteristika, rozdelenie a použitie,
11. príslušné právne predpisy, ktoré sa vzťahujú na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel 1

Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	mikroskopický dôkaz infekčného agensa farbiacimi metódami, príprava mikroskopických preparátov	50
2.	kultivačný dôkaz mikroorganizmov, spracovanie materiálu z respiračného traktu	100
3.	kultivačný dôkaz mikroorganizmov pri neuroinfekciách, spracovanie materiálu – napríklad likvor, krv na hemokultiváciu, hnis, punktáty	20
4.	kultivačný dôkaz mikroorganizmov pri infekciách gastrointestinálneho traktu, spracovanie biologického materiálu	100
5.	spracovanie materiálu na anaeróbne vyšetrenie	30
6.	spracovanie materiálu na virologické vyšetrenie, metódy priamej diagnostiky vírusov	30
7.	nepriamy dôkaz mikrobiálneho agensa sérologickými metódami	150
8.	určovanie citlivosti na antimikróbne látky kvantitatívnou metódou, spracovanie vzorky	50
9.	určovanie citlivosti na antimikróbne látky kvalitatívnou metódou,	100

	spracovanie vzorky	
10.	bližšie určenie izolovaného kmeňa pomocou biochemických vlastností, antigénnej štruktúry, fagotypizácie, testy na určenie patogenity, príprava testu	100
11.	spracovanie materiálu pri močových a pohlavných infekciách – napríklad moč, ejakulát, prostatický sekrét, stery z cervixu, pošvy, rany	50
12.	mikroskopická, priama a nepriama laboratórna diagnostika mykotických ochorení	50
13.	mikroskopická, priama a nepriama laboratórna diagnostika parazitárnych ochorení	30

Oddiel 2

Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov.

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z teoretickej a praktickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Klinická mikrobiológia na vlastnom pracovisku v trvaní 12 mesiacov, v rámci ktorých zdravotnícky pracovník vykonáva		
1.	vyšetrovacie metódy v mykológii	2 mesiace
2.	vyšetrovacie metódy v parazitológii	2 mesiace
3.	virologické vyšetrenia – priame vyšetrovacie metódy a nepriame vyšetrovacie metódy	2 mesiace
4.	vyšetrovacie metódy v bakteriológii	6 mesiacov

» »

33. V prílohe č. 14 druhom bode sa za riadok „dopravná psychológia“ vkladá riadok „látkové a nelátkové závislosti“.

34. V prílohe č. 14 druhom bode sa za MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI DOPRAVNÁ PSYCHOLÓGIA vkladá MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI LÁTKOVÉ A NELÁTKOVÉ ZÁVISLOSTI, ktorý vrátane nadpisu znie:

„MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM
V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI

LÁTKOVÉ A NELÁTKOVÉ ZÁVISLOSTI

a) Charakteristika certifikovanej pracovnej činnosti a dĺžka trvania certifikačnej prípravy

1. Látkové a nelátkové závislosti je certifikovaná pracovná činnosť, ktorá sa zaoberá prehĺbovaním a rozširovaním vedomostí z klinickej adiktológie, diagnostickými a terapeutickými postupmi pri práci so závislou osobou.
2. Certifikačná príprava trvá najmenej dva roky a zahŕňa 150 hodín teoretickej prípravy a 370 hodín praktickej terapeutickej práce (individuálnej a skupinovej) so závislým pacientom na špecializovanom pracovisku pre liečbu závislostí pod vedením lektora so supervíziou s najmenej desaťročnou praxou so závislými osobami.
3. Certifikačná príprava nadväzuje na
  - a) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v magisterskom študijnom programe v študijnom odbore psychológia (jednoodborové štúdium)
  - b) získanie osvedčenia o príprave na výkon práce v zdravotníctve a
  - c) špecializáciu v špecializačnom odbore klinická psychológia, poradenská psychológia alebo pracovná a organizačná psychológia.

b) Obsah a rozsah teoretických a praktických poznatkov

Položka 1

Teoretické poznatky

1. neurobiológia závislostí, biochémia závislosti, laboratórne vyšetrenie, genetické predispozície závislostí a epigenetika,
2. psychotropné látky a ich účinky, nové psychoaktívne látky,
3. nelátkové závislosti a mechanizmus ich vzniku,
4. emergentná adiktológia – akútne intoxikácie, odvykacie stavy, farmakoterapia, substitučná liečba,
5. teoretické poznatky z oblasti znižovania rizík - programy, terénna sociálna práca, krízová intervencia,
6. psychologické faktory, vývinové faktory a rodinné faktory vzniku a udržiavania závislosti,
7. psychologické rizikové faktory závislostí,
8. včasná diagnostika a intervencia (kompletný adiktologický skrining) – napríklad audit, craft,
9. všeobecná prevencia, selektívna prevencia a indikovaná prevencia vo vzťahu k závislostiam (metódy a postupy),
10. psychologický profil pacientov so závislosťami, špecifiká psychologického vyšetrenia pri závislostiach,
11. behaviorálna terapia, kognitívno-behaviorálna terapia, psychodynamické smery, rodinná terapia,
12. terapeutická komunita v adiktológii,
13. somatické následky látkových a nelátkových závislostí,
14. motivačné pohovory, prevencia a zvládanie relapsu,
15. doliečovanie a následná starostlivosť,
16. špecifiká adiktologickej starostlivosti v detstve a adolescencii,
17. právo a adiktologické služby; forenzné aspekty v adiktológii,

18. penitenciárna starostlivosť a postpenitenciárna starostlivosť,
19. etika v adiktológii, etika terapeutickej práce,
20. supervízia v adiktológii,
21. výskum a jeho prínos pre klinickú adiktológiu.

Položka 2

Praktické poznatky

Oddiel

A Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	vstupný rozhovor, vyšetrenie, diagnostika závislosti, indikácie terapie závislosti, vypracovanie plánu terapie závislosti	10 pacientov
2.	supervidované sedenia	30 pacientov
3.	písomný záznam z prvého interview - plán priebehu práce, postrehy, pozorovania	5 pacientov
4.	vypracovanie podrobnej kazuistiky	1 pacient
5.	interview, formulácia prípadu, formulácia hypotéz, vytvorenie terapeutického vzťahu a jeho analýza	1 pacient
6.	prenos a protiprenos, indikácie a kontraindikácie terapie, plán terapie závislosti	1 pacient
7.	účasť na terapeutickej komunite, skupinových terapeutických programoch (po sebe idúcich sedení, aby bolo možné pozorovať vývoj skupinovej dynamiky a štýl vedenia skupiny).	3 sedenia

B. Praktické zručnosti a skúsenosti po ukončení certifikačnej prípravy

1. ovládať terapeutickú prax so závislými osobami na pracovisku pre liečbu závislosti, v socioterapeutickom klube, resocializačnom zariadení,
2. ovládať terénnu sociálnu prácu so závislými osobami v oblasti znižovania rizík (napríklad street-working, kontaktné centrum),
3. ovládať skupinové terapeutické programy a vedenie terapeutických komunit.“.

35. V prílohe č. 15 druhý bod znie:
 „2. Minimálne štandardy pre certifikačné študijné programy
 látkové a nelátkové závislosti
 psychosociálna rehabilitácia
 včasná intervencia“.

36. V prílohe č. 15 druhý bod znie:

„2. MINIMÁLNE ŠTANDARDY PRE CERTIFIKAČNÉ ŠTUDIJNÉ PROGRAMY

„MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI

LÁTKOVÉ A NELÁTKOVÉ ZÁVISLOSTI

a) Charakteristika certifikovanej pracovnej činnosti a dĺžka trvania certifikačnej prípravy

1. Látkové a nelátkové závislosti je certifikovaná pracovná činnosť, ktorá sa zaoberá prehĺbovaním a rozširovaním vedomostí z klinickej adiktológie, diagnostickými a terapeutickými postupmi pri práci so závislou osobou.

2. Certifikačná príprava trvá najmenej dva roky a zahŕňa 150 hodín teoretickej prípravy a 370 hodín praktickej terapeutickej práce (individuálnej a skupinovej) so závislým pacientom na špecializovanom pracovisku pre liečbu závislostí pod vedením lektora so supervíziou s najmenej desaťročnou praxou so závislými osobami.
3. Certifikačná príprava nadväzuje na vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v magisterskom študijnom programe v študijnom odbore liečebná pedagogika a získanie osvedčenia o príprave na výkon práce v zdravotníctve.

b) Obsah a rozsah teoretických a praktických poznatkov

Položka 1

Teoretické poznatky

1. neurobiológia závislostí, biochémia závislosti, laboratórne vyšetrenie, genetické predispozície závislostí a epigenetika,
2. psychotropné látky a ich účinky, nové psychoaktívne látky,
3. nelátkové závislosti a mechanizmus ich vzniku,
4. emergentná adiktológia – akútne intoxikácie, odvykacie stavy, farmakoterapia, substitučná liečba,
5. teoretické poznatky z oblasti znižovania rizík - programy, terénna sociálna práca, krízová intervencia,
6. psychologické faktory, vývinové faktory a rodinné faktory vzniku a udržiavania závislosti,
7. psychologické rizikové faktory závislostí,
8. včasná diagnostika a intervencia (kompletný adiktologický skrining) – napríklad audit, craft,
9. všeobecná prevencia, selektívna prevencia a indikovaná prevencia vo vzťahu k závislostiam (metódy a postupy),
10. psychologický profil pacientov so závislosťami, špecifiká psychologického vyšetrenia pri závislostiach,
11. behaviorálna terapia, kognitívno-behaviorálna terapia, psychodynamické smery, rodinná terapia,
12. terapeutická komunita v adiktológii,
13. somatické následky látkových a nelátkových závislostí,
14. motivačné pohovory, prevencia a zvládanie relapsu,
15. doliečovanie a následná starostlivosť,
16. špecifiká adiktologickej starostlivosti v detstve a adolescencii,
17. právo a adiktologické služby; forenzné aspekty v adiktológii,
18. penitenciárna starostlivosť a postpenitenciárna starostlivosť,
19. etika v adiktológii, etika terapeutickej práce,
20. supervízia v adiktológii,
21. výskum a jeho prínos pre klinickú adiktológiu.

Položka 2

Praktické poznatky

Oddiel

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	vstupný rozhovor, vyšetrenie, diagnostika závislosti, indikácie terapie závislosti, vypracovanie plánu terapie závislosti	10 pacientov
2.	supervidované sedenia	30 pacientov

3.	písomný záznam z prvého interview - plán priebehu práce, postrehy, pozorovania	5 pacientov
4.	vypracovanie podrobnej kazuistiky	1 pacient
5.	interview, formulácia prípadu, formulácia hypotéz, vytvorenie terapeutického vzťahu a jeho analýza	1 pacient
6.	prenos a protiprenos, indikácie a kontraindikácie terapie, plán terapie závislosti	1 pacient
7.	účasť na terapeutickom komunitnom, skupinových terapeutických programoch (po sebe idúcich sedeniach, aby bolo možné pozorovať vývoj skupinovej dynamiky a štýl vedenia skupiny).	3 sedenia

B. Praktické zručnosti a skúsenosti po ukončení certifikačnej prípravy

1. terapeutickú prax so závislými osobami na pracovisku pre liečbu závislosti, v socioterapeutickom klube, resocializačnom zariadení, ovládať
2. terénnu sociálnu prácu so závislými osobami v oblasti znižovania rizík (napríklad street-working, kontaktné centrum), ovládať
3. skupinové terapeutické programy a vedenie terapeutických komunit. ovládať

MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI

PSYCHOSOCIÁLNA REHABILITÁCIA

a) Charakteristika certifikovanej pracovnej činnosti a dĺžka trvania certifikačnej prípravy

1. Psychosociálna rehabilitácia je certifikovaná pracovná činnosť, ktorá je zameraná v procese doliečovania alebo remisie na podporu návratu pacienta do bežného života. Zahrňuje diagnostiku jednotlivých funkcií (vnímanie, pozornosť, komunikácia, kognitívne schopnosti, návyky, zručnosti, konanie, emócie), zdrojov zvládania a obmedzení. Ponúka individuálne formy a skupinové formy pomoci pre zlepšenie participácie a kvality života.
2. Certifikačná príprava trvá najmenej jeden a pol roka a zahŕňa 100 hodín teoretickej prípravy a 380 hodín praxe.
3. Certifikačná príprava nadväzuje na vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v magisterskom študijnom programe v študijnom odbore liečebná pedagogika, získanie osvedčenia o príprave na výkon práce v zdravotníctve a odbornú prax tri mesiace v zariadeniach, v ktorých sa poskytuje psychosociálna rehabilitácia, psychiatrických stacionároch a liečebniach, rehabilitačných pracoviskách, domoch ošetrovateľskej starostlivosti alebo domovoch sociálnych služieb.

b) Obsah a rozsah teoretických a praktických poznatkov

Položka 1

Teoretické poznatky

1. teórie psychosociálnej rehabilitácie a ciele psychosociálnej rehabilitácie v kontexte obnovy zdravia pacientov so psychiatrickou alebo neurologickou diagnózou, systematický prístup, salutogenetický prístup,
2. špecifiká neuroplastickej terapie - po mozgovej príhode, úraze hlavy, operácii mozgu, rehabilitácia psychomotoriky, podpora konania,
3. neuropsychoterapia, kognitívne schémy, proces zmeny,

4. neuro-imuno-hormonálny systém, význam emócií a zážitkov, význam životného štýlu (strava a psychohygiena),
5. reziliencia, sociálna opora, spoluzávislosť, reziduálne stavy po psychiatrickej liečbe, aktivácia, komunikácia, priebežné sledovanie procesu doliečovania, možnosti a riziká,
6. rehabilitácia pri ťažkých funkčných poruchách, preterapia,
7. ergoterapia v psychosociálnej rehabilitácii, pohybové a kreatívne terapie,
8. terapia smiechom, reminiscenčná terapia, multisenzorické prístupy, využitie kreatívnych terapií,
9. participácia, komunitná starostlivosť a rehabilitácia, supervízia,
10. hodnotenie a výskum v psychosociálnej rehabilitácii – proces (zahájenie, diagnostika, plánovanie intervencie, jej realizácia po prenesení naučeného do života), koordinácia zdrojov zvládania, ich vytváranie, manažment pacienta,
11. intervencia v rodine (diagnostika reziliencie, vulnerability), psychoedukácia, podporná psychoterapia, skupinová terapia s rodinou.

Položka 2

Praktické zručnosti

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	vstupná diagnostika, vypracovanie terapeutického kontraktu s pacientom, špecifikovanie cieľa, foriem a organizácie intervencie	
1.1.	procesuálna diagnostika	40
1.2.	funkčná diagnostika	
1.3.	diagnostické konzílium v tíme	
2.	psychosociálna rehabilitácia individuálna (cvičenia z vybranej terapie: napríklad ergoterapia, biblioterapia, arteterapia, muzikoterapia, terapia hrou, psychomotorická terapia)	60
2.1.	aktivácia - relaxácia	
2.2.	tréning sociálnych zručností	
2.3.	kognitívny tréning	
2.4.	aktivácia sebaobsluhy	
2.5.	podpora reziliencie	
3.	práca s rodinou, edukácia	7
4.	vedenie psychosociálnej rehabilitácie v skupine	20
4.	krízová intervencia	10
5.	poradenská intervencia	20
6.	sprevádzanie, preterapia	20
7.	supervízia	vypracovanie 3 kazuistík s podrobným zápisom procesu psychosociálnej rehabilitácie

B. Praktické zručnosti a skúsenosti po ukončení certifikačnej prípravy

1. celostne chápať životnú situáciu pacienta, navrhnúť formy a prostriedky pre psychosociálnu rehabilitáciu a realizovať ich,
2. spolupracovať v tíme odborníkov,
3. využívať osvedčené metódy psychosociálnej rehabilitácie, práce s rodinou a sociálnym prostredím,
4. využívať ergoterapiu, preterapiu, kreatívne terapie, psychomotorickú terapiu v záujme podpory zdravia a sebestačnosti pacienta,
5. viesť dokumentáciu o psychosociálnej rehabilitácii,
6. hodnotiť a prezentovať výsledky svojej práce, objektivizovať záverečné hodnotenie psychosociálnej rehabilitácie, a navrhovať ďalšie pomáhajúce opatrenia.

MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI

VČASNÁ INTERVENCIA

a) Charakteristika certifikovanej pracovnej činnosti a dĺžka trvania certifikačnej prípravy

1. Včasná intervencia je certifikovaná pracovná činnosť, ktorá zahŕňa tímovú starostlivosť odborníkov o dieťa a rodinu v prípade jeho zdravotného znevýhodnenia, ohrozenia zdravia, komplikácií a potreby posilniť výchovné kompetencie rodičov detí od narodenia spravidla do šiestich rokov veku a pri viacnásobných poruchách vývinu aj dlhšie.
2. Certifikačná príprava trvá najmenej jeden a pol roka a zahŕňa 100 hodín teoretickej prípravy a 380 hodín praxe.
3. Certifikačná príprava nadväzuje na vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v magisterskom študijnom programe v študijnom odbore liečebná pedagogika, získanie osvedčenia o príprave na výkon práce v zdravotníctve a odbornú prax tri mesiace v zariadeniach sociálnych služieb, v ktorých sa poskytuje služba včasnej intervencie, zdravotníckych zariadeniach, ktoré poskytujú zdravotnú starostlivosť deťom alebo iné zariadenia, ktoré poskytujú starostlivosť deťom s poruchami psychomotorického vývinu.

b) Obsah a rozsah teoretických a praktických poznatkov

Položka 1

Teoretické poznatky

1. aktuálne modely včasnej intervencie, ich teoretické východiská (orientácia na rodinu, na sociálnu starostlivosť, na multiprofesionálnu tímovú pomoc) a prístupy (celostný, ekosystémový, funkčný, neuroplastický), selektívna a indikovaná prevencia,
2. včasná diagnostika, ojedinelé diagnózy, etiológia (genetické poruchy, epigenetika), prognóza, diagnostika parciálnych dysfunkcií v ranom veku, proces pomáhania, špecifiká hodnotenia, prognóza,
3. diagnostika primárnej väzby a terapia primárnej väzby, proces vyrovnávania sa s poruchou zdravia dieťaťa, prevencia posttraumatickej stresovej poruchy, podpora reziliencie rodiny,
4. komunikácia s rodičom, podpora jeho kompetencií vo výchove a starostlivosti o dieťa, (metóda Marte Meo, sociálna opora, sprevádzanie krízovou situáciou), prevencia komplikácií, vedenie k samostatnosti, dávanie hraníc, filiálna terapia hrou a iné možnosti práce s jeho rodinou,
5. habilitácia a rehabilitácia pri detskej mozgovej obrne, pri poruchách autistického spektra, pri fetálnom alkoholovom syndróme, teoretické koncepty,
6. poruchy vnímania a motoriky, hypersenzitivita, hyposenzitivita, poruchy pozornosti a aktivity, v sociálno-emocionálnom správaní; diagnostika, habilitácia, rehabilitácia, bazálna stimulácia, senzomotorická, multisenzorická terapia,
7. poruchy vývinu reči, alternatívna a augmentatívna komunikácia v ranom veku, podpora vývinu reči a komunikácie, dysfágie a ich etiológia, prejavy a terapia,
8. možnosti podpory vývinu v kreatívnych terapiách (muzikoterapia, arteterapia, terapia hrou, ergoterapia, psychomotorická terapia), špecifiká terapeutického práce s dieťaťom do šiestich rokov,

9. štúdium kazuistík, hodnotenie prínosu intervencií; multikultúrne špecifiká, podpora zaškolenia a participácie.

Položka 2

Praktické zručnosti

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	vedenie diagnostického rozhovoru s rodičom	15
2.	zaznamenanie údajov, ich analyzovanie, uzavretie kontraktu o forme a organizácii včasnej starostlivosti	15
3.	vývinová diagnostika (podľa odbornosti)	15
4.	priebežná diagnostika	15
5.	bazálna stimulácia	5
6.	cvičenie senzomotorických funkcií	15
7.	cvičenie na podporu senzorickej integrácie	20
8.	cvičenie na podporu komunikácie a spolupráce	20
9.	poradenský rozhovor, intervencia v rodine	5
10.	krízová intervencia	5
11.	intervencia pri špecifických problémoch (napríklad poruchy koordinácie ruka – ruka, oko – ruka, slabá spolupráca, porucha pozornosti, parciálne dysfunkcie, poruchy jedenia, spánku, správania, poruchy primárnej väzby, komunikácie, nerovnováha medzi možnosťami a nárokmi)	20
12.	tímová spolupráca – informovanie, hodnotenie procesu pomáhania, návrh opatrení, supervízia.	5
13.	supervízia	3 kazuistiky

B. Praktické zručnosti a skúsenosti po ukončení certifikačnej prípravy

1. posúdiť celkovú (zdravotnú, edukačnú a sociálnu) situáciu dieťaťa, používať vhodné diagnostické metódy, formulovať závery, navrhnúť a konzultovať v tíme odborníkov potrebné opatrenia a realizovať ich,
2. sprevádzať rodiča procesom vyrovnávania sa s traumou a náročnými situáciami,
3. podporiť rodičovské kompetencie, intervenovať v rodine,
4. komunikovať s dieťaťom, sprostredkovať mu podnety a skúsenosti v súlade s jeho aktuálnym vývinom, orientovať sa v možnostiach dieťaťa, ovládať spôsoby jeho podpory, v prípade potreby spolupracovať s rodičmi a tímom ďalších odborníkov,
5. identifikovať silné stránky a perspektívy dieťaťa a konať v jeho záujme a záujme rodiny, vnímať prípadné ohrozenia, krízy, podporovať stabilitu a bezpečné prostredie pre participáciu na živote rodiny a okolia,
6. identifikovať svoje možnosti a hranice v rámci svojej profesie a rešpektovať profesionalitu ostatných v tíme.“.

37. V prílohe č. 18 sa za riadok „neodkladná podpora životných funkcií“ vkladajú tieto riadky

„radiačná ochrana pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti v nemocnici po jadrovej alebo radiačnej udalosti

radiačná ochrana pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti v záchranej zdravotnej službe po jadrovej alebo radiačnej udalosti“.

38. V prílohe č. 18 v MINIMÁLNO M ŠTANDARD E PRE ŠTUDI JNÝ PROGRAM SÚSTAVNÉHO VZDELÁVANIA NEODKLADNÁ PODPORA ŽIVOTNÝCH FUNKCIÍ písm. c) znie:

„c) Určenie cieľovej skupiny vzdelávacieho programu

Zdravotnícki pracovníci (lekár, zubný lekár, farmaceut, sestra, pôrodná asistentka, fyzioterapeut, verejný zdravotník, zdravotnícky laborant, nutričný terapeut, dentálna hygienička, rádiologický technik, zdravotnícky záchranár, zubný technik, technik pre zdravotnícke pomôcky, optometrista, farmaceutický laborant, masér, očný optik, ortopedický technik, praktická sestra, zubný asistent, sanitár, logopéd, psychológ, liečebný pedagóg, laboratórny diagnostik, fyzik).“.

39. V prílohe č. 18 sa v MINIMÁLNO M ŠTANDARD E PRE ŠTUDI JNÝ PROGRAM SÚSTAVNÉHO VZDELÁVANIA NEODKLADNÁ PODPORA ŽIVOTNÝCH FUNKCIÍ písm. d) vypúšťa čiarka a slová „preškolenie raz za päť rokov po 4 hodiny“.
40. V prílohe č. 18 sa za MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠTUDI JNÝ PROGRAM SÚSTAVNÉHO VZDELÁVANIA NEODKLADNÁ PODPORA ŽIVOTNÝCH FUNKCIÍ vkladajú MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠTUDI JNÝ PROGRAM SÚSTAVNÉHO VZDELÁVANIA RADIÁČNÁ OCHRANA PRI POSKYTOVANÍ ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI V NEMOCNICI PO JADROVEJ ALEBO RADIÁČNEJ UDALOSTI a MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠTUDI JNÝ PROGRAM SÚSTAVNÉHO VZDELÁVANIA RADIÁČNÁ OCHRANA PRI POSKYTOVANÍ ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI V ZÁCHRANNEJ ZDRAVOTNEJ SLUŽBE PO JADROVEJ ALEBO RADIÁČNEJ UDALOSTI, ktoré vrátane nadpisu znejú:

„MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠTUDI JNÝ PROGRAM SÚSTAVNÉHO
VZDELÁVANIA

**RADIÁČNÁ OCHRANA PRI POSKYTOVANÍ ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI
V NEMOCNICI PO JADROVEJ ALEBO RADIÁČNEJ UDALOSTI**

a) Charakteristika študijného programu sústavného vzdelávania

Radiačná ochrana je vedný odbor zameraný na obmedzenie zdravotného rizika fyzických osôb v dôsledku ožiarenia pri plánovaných, existujúcich alebo núdzových situáciách. Študijný program je orientovaný na výučbu základných princípov a postupov v oblasti radiačnej ochrany.

b) Cieľ študijného programu sústavného vzdelávania

Cieľom je udržiavanie, obnovovanie a rozvíjanie získaných teoretických vedomostí a praktických zručností zameraných na problematiku ochrany zdravia pred účinkami ionizujúceho žiarenia, spôsoby dekontaminácie a obsluhy prístrojov a zariadení a ich adekvátne uplatňovanie v odbornej praxi.

c) Určenie cieľovej skupiny študijného programu sústavného vzdelávania

Lekár, sestra, verejný zdravotník, rádiologický technik, praktická sestra, sanitár, zdravotnícky laborant, ktorí pracujú na urgentných príjmoch ústavnej zdravotnej starostlivosti.

d) Celkový rozsah študijného programu sústavného vzdelávania

Študijný program sústavného vzdelávania trvá najmenej 32 hodín.

e) Obsah a rozsah teoretických vedomostí a praktických zručností

Položka 1

Teoretické vedomosti v radiačnej ochrane tvoria najviac 40 % študijného programu

1. radiačné nehody, ich príčiny, výskyt, následky
  - 1.1. nehody s vonkajším ožiarením osôb z externých zdrojov žiarenia a nehody spojené s vonkajším ožiarením a vnútornou rádioaktívnou kontamináciou a povrchovou rádioaktívnou kontamináciou,
2. fyzikálne základy radiačnej ochrany
  - 2.1. zdroje žiarenia, druhy žiarenia, rádioaktívny rozpad, interakcia s hmotou, ionizácia,
  - 2.2. vlastnosti jednotlivých druhov žiarenia,
  - 2.3. vonkajšie, vnútorné ožiarenie,
  - 2.4. veličiny a jednotky,
3. odhady dávok, porovnanie s ožiarением z rôznych zdrojov žiarenia
  - 3.1. veľkosť dávok osôb ožiarených rôznymi zdrojmi žiarenia (porovnanie veľkosti dávok osôb ožiarených prírodnými zdrojmi ionizujúceho žiarenia, veľkosť dávok osôb ožiarených zo zdrojov žiarenia používaných v zdravotníctve, priemysle, ožiarenie obyvateľov v okolí jadrových zariadení),
  - 3.2. veľkosť dávok osôb ožiarených pri rôznych typoch radiačných havárií a jadrových havárií (porovnanie veľkosti dávok postihnutých osôb pri radiačných haváriách na priemyselných pracoviskách so zdrojmi žiarenia, v zdravotníctve a jadrových zariadeniach a veľkosti dávok pracovníkov, obyvateľov a zasahujúcich osôb pri jadrových haváriách),
4. základné spôsoby radiačnej ochrany – všeobecne,
5. biologické účinky ionizujúceho žiarenia
  - 5.1 poškodenie zdravia pri vonkajšom ožiarení,
  - 5.2 akútna choroba z ožiarenia, poškodenie kože, poškodenie zraku,
  - 5.3 poškodenie zdravia pri vnútornom ožiarení, poškodenie gastrointestinálneho traktu,
  - 5.4 poškodenie dýchacích ciest, poškodenie plodu pri ožiarení tehotných,
6. medzinárodná spolupráca
  - 6.1 Radiačná pohotovostná lekárska pripravenosť a asistenčná sieť (WHO/REMPAN - Radiation Emergency Medical Preparedness Assistance Network),
  - 6.2. Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu (IAEA - International Atomic Energy Agency),
7. radiačná ochrana pri radiačných udalostiach – prehľad,
  - 7.1.klasifikácia radiačných udalostí, mimoriadne radiačné udalosti, nehody, havárie, núdzová situácia,
  - 7.2. povinnosti prevádzkovateľa pri radiačnej udalosti,
  - 7.3. havarijná pripravenosť, havarijný plán, plán zdravotníckych opatrení - traumatologický plán
  - 7.4. odozva na radiačnú haváriu, havarijné cvičenia,
  - 7.5. príprava zasahujúcich osôb, cesty ožiarenia zamestnancov a spôsoby ich regulácie, riadenie dávok zasahujúcich osôb,
  - 7.6. opatrenia na ochranu obyvateľov, neodkladné opatrenia pri núdzovej situácii, všeobecné kritériá na prijímanie ochranných opatrení.
8. odozva na mieste nehody z pohľadu radiačnej ochrany
  - 8.1. plánovaná činnosť (legislatíva),
  - 8.2 havarijné plány, zásahy, príprava na mieste výkonu činnosti,
  - 8.3. nehody mimo zariadenia, postupy,
9. rizikové faktory pri radiačnej havárii
  - 9.1. riziko vonkajšieho ožiarenia, riziko kontaminácie,

10. odozva v zdravotníckom zariadení
  - 10.1. informácia o kontaminácii alebo ožiarení privázaných pacientov pre urgentný príjem,
  - 10.2. zhodnotenie priorít pre liečebné zákroky, orientačný monitoring povrchovej kontaminácie,
  - 10.3. príjem kontaminovaných osôb, ktorých poranenia ohrozujú život do určeného zdravotníckeho zariadenia,
  - 10.4. presuny pacienta v rámci oddelenia urgentnej medicíny, liečebné zákroky (ožiarený externe – bežný postup; kontaminovaný – zabránenie rozšíreniu kontaminácie),
  - 10.5. poradenstvo pre pacientov a príbuzných,
11. riziko ožiarenia od kontaminovaného pacienta
  - 11.1. prostriedky na ochranu priestorov nemocníc a zdravotníckej techniky pred kontamináciou od kontaminovaných pacientov,
  - 11.2. použitie osobných ochranných prostriedkov,
  - 11.3. hrubá dekontaminácia pacientov pri prijme,
  - 11.4. dôkladná dekontaminácia pacienta pred ošetrením alebo počas ošetrenia,
  - 11.5. dekontaminácia priestorov nemocníc a zdravotníckej techniky po zákroku,
12. meradlá
  - 12.1. osobné a prenosné meradlá dávkového príkonu, meradlá kontaminácie,
  - 12.2. overovanie funkčnosti, obsluha prístrojov,
  - 12.3. použitie osobných dozimetrov,
  - 12.4. starostlivosť o prístroje.

Položka 2

Praktické skúsenosti a zručnosti v radiáčnej ochrane tvoria najmenej 60% študijného programu a vykonávajú sa vo vzdelávacej ustanovizni a na pracovisku cieľovej skupiny zdravotníckych pracovníkov

A. Praktické skúsenosti

1. použitie prostriedkov na ochranu priestorov nemocníc a zdravotníckej techniky pred kontamináciou od kontaminovaných pacientov,
2. použitie osobných ochranných prostriedkov,
3. použitie osobných dozimetrov,
4. príjem kontaminovaných osôb, ktorých poranenia ohrozujú život do určeného zdravotníckeho zariadenia, monitoring,
5. hrubá dekontaminácia pacientov pri prijme,
6. meranie dávkového príkonu,
7. orientačný monitoring povrchovej kontaminácie,
8. meranie lokálnej kontaminácie povrchu tela,
9. dôkladná dekontaminácia pacienta pred ošetrením alebo počas ošetrenia,
10. dekontaminácia ošetrojúceho personálu,
11. dekontaminácia zdravotníckej techniky a priestorov nemocníc po zákroku,
12. postupy na sledovanie vnútornej kontaminácie postihnutých osôb,
13. použitie antidót a látok na urýchlenie uvoľňovania rádioaktívnych látok z tela postihnutých osôb.

B. Minimálny počet nacvičovaných situácií v simulovaných podmienkach

1.	použitie prostriedkov na ochranu priestorov nemocníc a zdravotníckej techniky pred kontamináciou od kontaminovaných pacientov	5
2.	použitie osobných ochranných prostriedkov	5

3.	použitie osobných dozimetrov	5
4.	príjem kontaminovaných osôb, ktorých poranenia ohrozujú život do určeného zdravotníckeho zariadenia, monitoring	5
5.	hrubá dekontaminácia pacientov pri prijíme	5
6.	meranie dávkového príkonu	5
7.	orientačný monitoring povrchovej kontaminácie	5
8.	meranie lokálnej kontaminácie povrchu tela	5
9.	dôkladná dekontaminácia pacienta pred ošetrením alebo počas ošetrenia	5
10.	dekontaminácia ošetrojúceho personálu	5
11.	dekontaminácia zdravotníckej techniky a priestorov nemocníc po zákroku	5

f) Materiálno-technické zabezpečenie študijného programu sústavného vzdelávania

1. merač príkonu dávky (beta žiarenie, gama žiarenie),
2. merač povrchovej kontaminácie,
3. osobný dozimeter,
4. osobné ochranné pomôcky,
5. pracovné ochranné pomôcky.

MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠTUDIJNÝ PROGRAM SÚSTAVNÉHO VZDELÁVANIA

RADIAČNÁ OCHRANA PRI POSKYTOVANÍ ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI V ZÁCHRANNEJ ZDRAVOTNEJ SLUŽBE PO JADROVEJ ALEBO RADIAČNEJ UDALOSTI

a) Charakteristika študijného programu sústavného vzdelávania

Radiačná ochrana je vedný odbor zameraný na obmedzenie zdravotného rizika fyzických osôb v dôsledku ožiarenia pri plánovaných, existujúcich alebo núdzových situáciách. Študijný program je orientovaný na výučbu základných princípov a postupov v oblasti radiačnej ochrany.

b) Cieľ študijného programu sústavného vzdelávania

Cieľom je oboznámenie sa so základmi radiačnej ochrany, stanovením zdravotného rizika po expozícii a pracovnými postupmi v závislosti od rozsahu havárie a forme ožiarenia. Praktická časť je zameraná na ochranu fyzických osôb (personálu), dekontaminačné postupy a postupy meraní pre stanovenie veľkosti ožiarenia a ich adekvátne využívanie v praxi.

c) Určenie cieľovej skupiny študijného programu sústavného vzdelávania

Členovia zásahovej skupiny ambulancie záchranej zdravotnej služby.

d) Celkový rozsah študijného programu sústavného vzdelávania

Študijný program sústavného vzdelávania trvá najmenej 24 hodín.

e) Obsah a rozsah teoretických vedomostí a praktických zručností

Položka 1

Teoretické vedomosti v radiačnej ochrane tvoria najviac 40 % študijného programu

1. radiačné nehody, ich príčiny, výskyt, následky
- 1.2. nehody s vonkajším ožiarением osôb z externých zdrojov žiarenia a nehody s vonkajším ožiarением osôb a vnútornou rádioaktívnou kontamináciou a povrchovou rádioaktívnou kontamináciou,
2. fyzikálne základy radiačnej ochrany

- 2.1. zdroje žiarenia, druhy žiarenia, rádioaktívny rozpad, interakcia s hmotou, ionizácia,
- 2.2. vlastnosti jednotlivých druhov žiarenia, rádioaktívny rozpad,
- 2.3. vonkajšie ožiarenie, vnútorné ožiarenie,
- 2.4. veličiny a jednotky,
3. odhady dávok, porovnanie s ožiarением z rôznych zdrojov žiarenia,
  - 3.1. veľkosť dávok osôb ožiarených rôznymi zdrojmi žiarenia (porovnanie veľkosti dávok osôb ožiarených prírodnými zdrojmi ionizujúceho žiarenia, veľkosť dávok osôb zo zdrojov žiarenia používaných v zdravotníctve, priemysle, ožiarenie obyvateľov v okolí jadrových zariadení),
  - 3.2. veľkosť dávok osôb ožiarených pri rôznych typoch radiačných havárií a jadrových havárií (porovnanie veľkosti dávok postihnutých osôb pri radiačných haváriách na priemyselných pracoviskách so zdrojmi žiarenia, v zdravotníctve a jadrových zariadeniach a veľkosti dávok pracovníkov, obyvateľov a zasahujúcich osôb pri jadrových haváriách),
4. základné spôsoby radiačnej ochrany – všeobecne,
5. biologické účinky ionizujúceho žiarenia
  - 5.1 poškodenie zdravia pri vonkajšom ožiarení,
  - 5.2 akútna choroba z ožiarenia, poškodenie kože, poškodenie zraku,
  - 5.3 poškodenie zdravia pri vnútornom ožiarení, poškodenie gastrointestinálneho traktu,
  - 5.4. poškodenie dýchacích ciest, poškodenie plodu pri ožiarení tehotných,
6. medzinárodná spolupráca
  - 6.1 Radiačná pohotovostná lekárska pripravenosť a asistenčná sieť (WHO/REMPAN - Radiation Emergency Medical Preparedness Assistance Network),
  - 6.2. Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu (IAEA - International Atomic Energy Agency),
7. radiačná ochrana pri radiačných udalostiach – prehľad,
  - 7.1.klasifikácia radiačných udalostí, mimoriadne radiačné udalosti, nehody, havárie, núdzová situácia,
  - 7.2. povinnosti prevádzkovateľa pri radiačnej udalosti,
  - 7.3. havarijná pripravenosť, havarijný plán, plán zdravotníckych opatrení - traumatologický plán
  - 7.4. odozva na radiačnú haváriu, havarijné cvičenia,
  - 7.5. príprava zasahujúcich osôb, cesty ožiarenia zamestnancov a spôsoby ich regulácie, riadenie dávok zasahujúcich osôb,
  - 7.6. opatrenia na ochranu obyvateľov, neodkladné opatrenia pri núdzovej situácii, všeobecné kritériá na prijímanie ochranných opatrení.
8. odozva na mieste nehody z pohľadu radiačnej ochrany
  - 8.1. plánovaná činnosť (legislatíva),
  - 8.2 havarijné plány, zásahy, príprava na mieste výkonu činnosti,
  - 8.3. nehody mimo zariadenia, postupy,
9. rizikové faktory pri radiačnej havárii
  - 9.1. riziko vonkajšieho ožiarenia, riziko kontaminácie,
10. postupy zdravotníckych záchranárov
  - 10.1. urgentná starostlivosť o postihnuté osoby pri vonkajšom ožiarení, povrchovej kontaminácii a pri vnútornej kontaminácii,
  - 10.2. postupy pri dekontaminácii osôb na mieste,
  - 10.3. postupy pri dekontaminácii osôb so závažnými poraneniami – napríklad rezné rany, popáleniny, otvorené zlomeniny,

- 10.4. starostlivosť o postihnuté osoby vystavené ožiareniu, rádioaktívnej kontaminácii a ďalším škodlivým faktorom –napríklad toxické látky, toxické výpary,
- 11. riziko ožiarenia od kontaminovaného pacienta
  - 11.1. prostriedky na ochranu vozidiel RZP a zdravotníckej techniky pred kontamináciou od kontaminovaných pacientov,
  - 11.2. použitie osobných ochranných prostriedkov,
  - 11.3. hrubá dekontaminácia pacientov pred prepravou, zabalenie kontaminovaného pacienta do ochranných vrstiev pred naložením do vozidla ambulancie záchranej zdravotnej služby,
- 12. dekontaminácia
  - 12.1. postupy dekontaminácie ambulancie záchranej zdravotnej služby a zdravotníckej techniky po zákroku,
- 13. meradlá
  - 13.1. meradlá dávkového príkonu, meradlá povrchovej kontaminácie,
  - 13.2. overovanie funkčnosti meradiel, obsluha prístrojov,
  - 13.3. použitie osobných dozimetrov,
  - 13.4. starostlivosť o prístroje.

Položka 2

Praktické skúsenosti a zručnosti v radiačnej ochrane tvoria najmenej 60% študijného programu a vykonávajú sa vo vzdelávacej ustanovizni s požadovaným materiálo-technickým vybavením

A. Praktické skúsenosti

1. prostriedky na ochranu ambulancie záchranej zdravotnej služby a zdravotníckej techniky pred kontamináciou od kontaminovaných pacientov,
2. použitie osobných ochranných prostriedkov,
3. použitie osobných dozimetrov,
4. hrubá dekontaminácia pacientov pred prepravou,
5. zabalenie kontaminovaného pacienta do ochranných vrstiev pred naložením do vozidla ambulancie záchranej zdravotnej služby,
6. meranie dávkového príkonu,
7. dekontaminácia členov zásahovej skupiny ambulancie záchranej zdravotnej služby po zákroku,
8. dekontaminácia ambulancie záchranej zdravotnej služby a zdravotníckej techniky po zákroku.

B. Minimálny počet nacvičovaných situácií v simulovaných podmienkach

1.	postupy na ochranu ambulancie záchranej zdravotnej služby a zdravotníckej techniky pred kontamináciou od kontaminovaných pacientov.	5
2.	použitie osobných ochranných prostriedkov.	5
3.	použitie osobných dozimetrov.	5
4.	hrubá dekontaminácia pacientov pred prepravou	5
5.	zabalenie kontaminovaného pacienta do ochranných vrstiev pred naložením do vozidla ambulancie záchranej zdravotnej služby	5
6.	meranie dávkového príkonu 6.1. orientačný monitoring povrchovej kontaminácie 6.2. meranie lokálnej kontaminácie povrchu tela	5
7.	dekontaminácia členov zásahovej skupiny ambulancie záchranej zdravotnej služby po zákroku	5
8.	dekontaminácia ambulancie záchranej zdravotnej služby a zdravotníckej	5

f) Materiálno-technické zabezpečenie študijného programu sústavného vzdelávania

1. merač príkonu dávky (beta žiarenie, gama žiarenie),
2. osobný dozimeter,
3. osobné ochranné pomôcky,
4. pracovné ochranné pomôcky.“.

41. Za prílohu č. 18b sa dopĺňa príloha č. 18c, ktorá znie:

„Príloha č. 18c k výnosu č. 12422/2010 – OL

MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM A JEHO ŠTRUKTÚRA V ZDRAVOTNÍCKOM POVOLANÍ

SANITÁR

Minimálny štandard pre certifikačný študijný program
asistencia v záchranej zdravotnej službe

MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM

**MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM
V CERTIFIKOVANEJ PRACOVNEJ ČINNOSTI**

ASISTENCIA V ZÁCHRANNEJ ZDRAVOTNEJ SLUŽBE

a) Charakteristika certifikovanej pracovnej činnosti a dĺžka trvania certifikačnej prípravy

1. Asistencia v záchranej zdravotnej službe je certifikovaná pracovná činnosť, ktorá sa zaoberá vykonávaním základných asistenčných úloh a odborných pracovných činností v ambulancii záchranej zdravotnej služby pri poskytovaní neodkladnej zdravotnej starostlivosti a činnosťami súvisiacimi s vedením vozidla ambulancie záchranej zdravotnej služby s právom prednostnej jazdy.
2. Certifikačná príprava trvá najmenej tri mesiace.
3. Certifikačná príprava nadväzuje na
  - a) stredné odborné vzdelanie v učebnom odbore sanitár a
  - b) vykonávanie pozície vodiča v záchranej zdravotnej službe v trvaní najmenej šesť mesiacov.

b) Obsah a rozsah teoretických a praktických poznatkov

Položka 1

Teoretické vedomosti

1. základné poznatky z organizácie prednemocničnej neodkladnej zdravotnej starostlivosti,
2. právne predpisy súvisiace s výkonom práce vodiča záchranej zdravotnej služby,
3. zásady používania telekomunikačných techník a moderných informačných systémov používaných v záchranej zdravotnej službe, rádiová komunikácia s operačným

- strediskom záchranej zdravotnej služby, prípadne s inými zložkami integrovaného záchranného systému,
4. zásady používania materiálno-technického vybavenia ambulancií záchranej zdravotnej služby,
  5. spracovávanie potrebnej dokumentácie v záchranej zdravotnej službe,
  6. vyslobodzovanie osoby pri nehodách a havarijných situáciách v súčinnosti s ostatnými zložkami integrovaného záchranného systému,
  7. starostlivosť pri neodkladných stavoch v prednemocničnej neodkladnej zdravotnej starostlivosti,
  8. asistancia v rámci diagnostiky a liečby raneného pri náhlom poškodení zdravia,
  9. postupy pri udalostiach s hromadným postihnutím osôb.

Položka 2

Praktické poznatky

Oddiel

Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	KPCR v simultánných podmienkach	
	1.1. BLS - novonarodené dieťa,	30
	1.2. BLS - dieťa,	30
	1.3. BLS - dospelý,	80
	1.4. BLS - rodička,	10
2.	Rozšírená resuscitácia v simultánných podmienkach	
	2.1. rozšírená resuscitácia- novonarodené dieťa,	30
	2.2. rozšírená resuscitácia- dieťa,	30
	2.3. rozšírená resuscitácia - dospelý,	80
	2.4. rozšírená resuscitácia - rodička	10
3.	asistancia pri príprave a podávaní liekov	20
4.	asistancia pri podávaní inhalačnej liečby	10
5.	asistancia pri vyhotovení 12-zvodového EKG záznamu	20
6.	asistancia pri ošetrovaní rán a poranení	30
7.	meranie fyziologických funkcií	50
8.	meranie hodnoty glykémie v krvi glukometrom	10
9.	zabezpečenie priechodnosti dýchacích ciest bez pomôcok	10
10.	asistancia pri dopravnej nehode	10
11.	asistancia pri pôrode	5

B. Praktické zručnosti a skúsenosti

1. ovládanie správnej techniky vedenia vozidiel s právom prednostnej jazdy ambulancie záchranej zdravotnej služby,
2. preukázanie kondičných jász - núdzové zastavenie vozidla, zastavenie vozidla na rôznom povrchu, zastavenie vozidla v zákrute, kruhové objazdy, uhýbačí manéver so zastavením vozidla, zvládnutie šmyku, udržiavanie vozidla s právom prednostnej jazdy ambulancie záchranej zdravotnej služby v stave pripravenosti na zásah, práca s kartou vodiča, práca s knihou jász,
3. asistancia pri vyslobodzovaní osoby pri nehodách a havarijných situáciách v súčinnosti s ostatnými zložkami integrovaného záchranného systému,

4. ovládanie udržiavania rádiovkej komunikácie a dátovej komunikácie s operačným strediskom záchranej zdravotnej služby, prípadne s inými zložkami integrovaného záchranného systému,
5. manipulácia s transportnými pomôckami a transportnou technikou,
6. používanie imobilizačných prostriedkov a fixačných prostriedkov,
7. asistencia pri vykonávaní KPCR a vykonávanie KPCR pri zlyhaní životných funkcií dospelých a detí.“.

Čl. II